REGD : No. H 18

విడిప్రతి 0–25 పై.

22–4–66 శుక్రవారం

జమీన్‌రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 38] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 16

మంత్రి పి. సి. సరదాలు, సరసాలు

చేతలలో మెప్పిస్తారు– మాటలలో నొప్పిస్తారు!

"ధనవంతులను నొప్పించడం నాకసరదా. ఆగుణం మా నాయకుడు శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారికికూడా వుంది" అని శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు కనిగిరి సభలో చలోక్తిగా అన్నారట. నిజమే! పి. సి. చేతలలో ధనికులను మెప్పిస్తారు; మాటలలో నొప్పిస్తారు!!

ఆరోపించేవారు ఆత్మవిమర్శచేసుకోవాలె

నెల్లూరు, వరంగల్ పరిణామాలు: ముఖ్యమంత్రి వ్యాఖ్య

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

ఆంధ్ర కాంగ్రెసువాదుల్లో అభిప్రాయ భేదాలు తీవ్రరూపం దాల్చుతున్నాయనడానికి తార్కాణాలు ఏర్పడుతున్నాయి. ఈ తార్కాణాల్లో మొదటిది, ఎన్నడూ లేనిది నీలం సంజీవరెడ్డిగారు ఈ విభేదాలగూర్చి విలేఖరులతో ప్రసంగించడం.

ఖమ్మంజిల్లాలో పర్యటిస్తున్న సందర్భంలో సంజీవరెడ్డి, తమతో పర్యటిస్తున్న హైదరాబాదు విలేఖరులతో మాట్లాడుతూ, నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసువాదుల్లోను వరంగల్ లోను విభేదాలు ఏర్పడినమాట వాస్తవమేనని నమ్మతించారు. ఇలాంటివి అప్పుడప్పుడు సంభవిస్తూ వుంటాయి; కాని "సర్దుకునిపోవాలి ... పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు కాంగ్రెసుకు హానిచేసేవని ఏదీచేయరని నా నమ్మకం" అన్నారు.

"రాష్ట్రపరిపాలనా నిర్వాహణ సులభ

—తరువాయి 6 వ పేజీలో

ఇదీ ఆ చిత్రం!

ఇదే గతవారం మేము పేర్కొన్న ఆచిత్రం; ఆంధ్ర రాజకీయ వర్గాలలో కొంత సంచలనం కల్గించిన చిత్రం; పి. సి.–సంజీవయ్య సఖ్యతకు ప్రత్యక్ష సాక్ష్యంగా తెనుగు పత్రికలకుమాత్రం విడుదలచేయబడిన చిత్రం; స్థలం, సమయం, సందర్భం తెలిసిందే. సంజీవయ్యగారు ఒకవిందుచేసి; కాంగ్రెస్‌అధ్యక్షుడు కామరాజ్, ప్రధాని ఇందిరాగాంధీగారలతోపాటు పి. సి.ని కూడా కూర్చోబెట్టి, తాము చెరి ఒకవైపు అనుకొని చిరునవ్వుతో సంజీవయ్య–రఘురామయ్యగారలు తీయించుకున్నచిత్రం.

కోటసమితి సమ్మేళన సంరంభం

పంచమ మేళా మే 2 నుండి 5 వరకు చిట్టమూరులో

బ్రహ్మాండంగా జరుగుతుంది

6 గురు మంత్రులు; ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు; విద్యుచ్ఛక్తిబోర్డు, ఆర్. టి. సి., ఖాదీబోర్డు అధ్యక్షులు; 11 మంది శాసనసభ్యులు; 10 మంది సమితి అధ్యక్షులు;

శ్రీమతి సావిత్రి – జెమినీ గణేశన్ గారలు పాల్గొంటారు.

ప్రదర్శనాలు, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు, రైతుసభ ఇంకా ఎన్నోఎన్నో అంశాలు

—— నాలుగురోజుల కార్యక్రమ వివరాలు 12-వ పేజీలో చదవండి ——

జమీన్‌రైతు
ప్రకటనరేటు పెరిగింది

జమీన్‌రైతులో ప్రకటన రేటు చాల సంవత్సరాలుగా అంగుళం 1-కి రు. 3-00లే వుంటూవచ్చింది. ఏప్రెల్ 1 తేదినుండి రు. 4-00 లకు పెంచాము. అంటే కాలం సెంటిమీటరు రు. 1-60.

* * *

16 సం॥ రాలుగా మేము ప్రకటన రేటు పెంచలేదు. ఇప్పుడు ఎంత సహించినా సాధ్యం కావడం లేదు. కాగితం క్రయం పెరిగింది. ప్రింటింగుకు కావలసిన ప్రతివస్తువు ధర ఎన్నోరెట్లు పెరిగిపోయినది-ముఖ్యంగా పత్రికవ్యాపకం పెరిగింది. అందుచేత ప్రకటనరేటు సెంటిమీటరుకు 40 పైసలుమాత్రం పెంచాము. దయచేసి మా అభిమానులంతా యథారీతి సహకరించ వలసిందిగా కోరుచున్నాము.

—మేనేజరు, జ. రై.

Wanted

* * *

Wanted a mine surveyor approved by the regional inspector of mines to work as surveyor both for underground and open cast workings of barytes and steatite mines. Apply before 15-5-66 stating age and experience and salary expected to Messrs The South Indian Mining Co., Betamcherla - Kurnool District.

తాడిపత్రి మునసబు మేజస్ట్రేటు కోర్టులో

O.S. 346 of 63. E.P. 10 of 66.

కె. మహబూబ్ పీరాజాసాబు - సాకిన - తాడిపత్రి ... —వాది.

యం. సత్యనారాయణ —ప్రతివాది.

పై నెంబరులో ప్రతివాది యొక్క షెడ్యూలు దాఖలా భూములు 8-6-1966 తేదిన పై కోర్టుయెదుట పగలు 11 గం॥ నుండి సా॥ 5 గం॥ వరకు వేలము వేయబడును. సవాలుదార్లువచ్చి కొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:- అనంతపురం డి॥ తాడిపత్రి సబ్ డి॥ చేరిన చిన్నపొలమడ గ్రామం పొలములో ప్రతివాది స్వాధీనంలో వుండే భూముల వివరము:-

కాటు	సర్వేనెం.	య.టు.
(1) ఇనాం పుంజ	32	14-22
తరం 4-12-0 పేరు అకుతోట.		
(2) సర్కారు పుంజ	34	5-46
తరం 1-6-0 పేరు రేగివనం.		

షరా:- ఈ రెండు నెంబర్లు రూ. 4000/- లకు అయకానకు లోబడి రు. 600/- నుండి సర్కారుసవాలు ప్రారంభించవలయును.

—కె. మహబూబ్ పీరాజాసాబు-వాది.

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. 495 of 57. E. P 437 of 65.

బోగనాదుల వెంకటస్వామి —వాది.

ముల్లా వుసేజాసాబువగైరా—ప్రతివాద్లు.

ఈ నెంబర్లోని ప్రతివాద్లు తా॥ దావోలు గ్రామం మూసివల్లిపొలిమేరలోని భూములు యిండ్లు పై కోర్టువారియెదుట 8-6-1966 తేదిన పగలు 11 గంటలకు వేలము వేయబడును. భూములు-యిండ్ల వివరములు వాదివకీలుగారి ఆఫీసులో తెల్సుకోవలెను.

—కాశెంకి వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టి, వాదిఅడ్వకేటు - నంద్యాల.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ పరాభవ చైత్ర బహుళ విదియ

శుక్రవారం 22-4-1966

రైతు ఋణవసతి

మనదేశంలో వ్యవసాయోత్పత్తులు తగ్గడానికి కారణం, వ్యవసాయంమీద పెట్టుబడి తక్కువకావడమేనని నిపుణులు అభిప్రాయ పడుతున్నారు. వ్యవసాయరంగం తగినంత ఫలితాన్ని సాధించలేకపోవడానికి వాస్తవంగా ఇదొక ప్రధాన కారణమే. శాస్త్రీయంగా సేద్యం జరగకపోవడం; నీటికొరత; ప్రకృతి అననుకూలతలు ఇతర కారణాలుగా పేర్కొనవచ్చు.

నిజంగా రైతుకు పెట్టుబడిచాలదు. అందులో చిన్నరైతుస్థితి మరీ దయనీయం. రైతు బక్కయితే భూమి బక్కవుతుందని సామెత. కృషి తక్కువైనా పెద్దరైతులకు ఎక్కువ పండుతుందన్నా; రాత్రింబవళ్ళు కష్టించినా చిన్నరైతు తగినప్రతిఫలం పొందలేక పోతున్నాడన్నా, కారణం ఈ పెట్టుబడే. చేతిలో ధనవసతి వున్న రైతు సకాలంలో సాగుచేయగలుగుతున్నాడు, ఎంతధరైనా ఎరువులు వేయగలుగుతున్నాడు, మందులువాడి తెగుళ్ల నుండి పైర్లను కాపాడుకోగలుగుతున్నాడు, పైర్ల పద్ధతిని మార్చుకోగలుగుతున్నాడు, నీటివసతి కల్గించుకోగలుగుతున్నాడు, ఎక్కువఫలితం పొందగలుగుతున్నాడు. పైసా వసతిలేని చిన్నరైతు, పేదరైతు-రసాయనిక ఎరువులు వాడితే పంట ఎక్కువవస్తుందని తెలిసీ నిస్సహాయుడుగా పూరుకుండి పోతున్నాడు; దీడలు, తెగుళ్ళతో పైరు నాశనమైపోతున్నా, చూస్తూ, వేదనను దిగమ్రింగుతూ, దిక్కులేకుండా వుంటున్నాడు. ఫిల్టర్ పాయింటు వేసుకోలేడు, బావి త్రవ్వుకోలేడు. అన్ని పరిస్థితులూ అనుకూలించి, నాలుగుగింజలు పండితే సంతోషిస్తాడు; లేకుంటే తన ప్రాప్తమంతే ననుకొని సంతృప్తిపడతాడు. శ్రద్ధ, శ్రమ వినియోగించగల చిన్నరైతుకు, తగిన పెట్టుబడివసతికూడా వుంటే, అతను బంగారు పండించి రాసులు పోస్తాడు.

రైతు ఋణ సౌకర్యం పేరుతో ప్రభుత్వం చాల ఖర్చుపెడుతున్నది. ప్రభుత్వం నేరుగా ఎన్నోపనులకు రైతులకు అప్పులిస్తున్నది. సహకార సంస్థలద్వారా అందజేస్తున్నది. రైతుల ఋణాలకుగా కోట్లు వెచ్చిస్తున్నది. ప్రభుత్వం కల్గిస్తున్న ఈ సౌకర్యం రైతుకే అందివుంటే, అందింది దేనికొరకివ్వబడిందో దానిమీదే ఖర్చుపెట్టబడివుంటే, వుత్పత్తి ఈపాటికెప్పుడో ఇనుమడించవలసింది. కాని ప్రభుత్వంకాని, సహకార సంస్థలుకాని ఇచ్చేఋణాలు చిన్నరైతుకుఅందడంలేదు; పలుకుబడిలేని రైతుకు అందడంలేదు; వ్యవసాయరంగానికి పూర్తిగా చెందడంలేదు. వ్యవసాయంపేరుతో తీసుకొబడే అప్పులు ఇతర కార్యాలకు వినియోగింపబడుతున్నవి. ప్రభుత్వ లెక్కలలో రైతులకిచ్చిన మొత్తం కోట్లలో కనపడవలసిందే కాని, అది పొలంవరకు పోవడంలేదు. ఈ విధంగా సదుద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం చేస్తున్నవని నిరుపయోగమైపోతున్నది, నిష్ఫలమైపోతున్నది.

ఈ దుస్థితిని ప్రభుత్వం గమనించింది. నివారణకు చర్యలు ఆలోచిస్తున్నది. మొన్న ఢిల్లీలో ముఖ్యమంత్రులు దీన్ని గూర్చే చర్చించారు. ప్రధానమంత్రి మొదలు, ఆహారమంత్రి వరకు ఈ విషయాన్నే ప్రబోధించారు. ఈ ఆలోచనలు, చర్చలు, ప్రబోధాలు క్రొత్తమార్గాలను; సామాన్యరైతుకు, నోరులేనిరైతుకు కూడా సహాయకారి అగుటకు; దోహదమివ్వగలిగితేనే ప్రయోజనం; లేకుంటే ఈ ప్రయత్నాలన్నీ వ్యర్థమే.

ఆంధ్రప్రభుత్వం ఒకక్రొత్త సహాయ కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెట్టబోతున్నది. రైతుకు భూమితో సంబంధంలేకుండా, పైరుమీద అప్పుఇవ్వడమే ఈ క్రొత్త పద్ధతి. పైరును బట్టి రైతుకు అప్పుఇస్తారు. ఇందులో మూడు వంతులు ధన రూపంలోను, ఒకవంతు ఎరువులు-తెగుళ్ళ మందులు వగైరా వస్తురూపంలోను ఇస్తారు. పంట రైతు చేతికొచ్చిన వెంటనే దీనిని వసూలు చేసుకుంటారు. ఇదిచాల వుత్తమమైన పద్ధతి. సక్రమంగా అమలు జరిగితే, అధికోత్పత్తికి యిది అత్యంత దోహదకారి అవుతుంది. ఎప్పుడూ ఆశయంలో లోపం వుండడం లేదు, విధానంలో లోపంవుండడంలేదు; ఆచరణలోనే విఫలమైపోతున్నది. ఏపథకమైనా విజయవంతం కావాలంటే అమలు జరిపేవారు, ప్రయోజనం పొందేవారు నిజాయితీగా, చిత్తశుద్ధితో వ్యవహరించగలిగినప్పుడే అది సాధ్యం. పైరుమీద అప్పులు మంజూరుచేసే పద్ధతికూడా సహకార సంఘాలకు అప్పగించాలనే వుద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికున్నట్లున్నది. సహకార వ్యవస్థ కుళ్ళుబారిపోయివుంది; దుర్గంధభూయిష్ఠంగావుంది. అసమర్థత, అవినీతి పక్షపాతం, స్వార్థం అన్ని అవలక్షణాలు సహకార వ్యవస్థను ఆవరించివున్నాయి. రాజకీయ పలుకుబడులు, ముఠా కొట్లాటలతో అది కలుషితమైపోయివుంది. దాని సంస్కరణ సాధ్యమయ్యేపనిగా తోచదు. అందువల్ల ఈ క్రొత్త ఋణ సౌకర్యాన్నిగూడా అసహకారసంస్థలకే అప్పగించి, ఆత్మవంచన చేసుకోవద్దని, ఆ ప్రయోజనానికికూడా రైతులను దూరంచేయవద్దని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. ఈ పైరుమీద అప్పులు అవసరమైన రైతు ఇంటివద్ద అతనిచేతికిచ్చే నూత్నవ్యవస్థనేదైనా ప్రవేశపెట్టవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాము. సెంటు సాగుచేసిన రైతుకుకూడా విధిగా ఎరువులు, మందులు అందించే నిర్బంధపద్ధతి అమలు జరుపవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. పాత సహకారవ్యవస్థకే అప్పగించి దీని గొంతునులిమి చంపడం కంటే, అసలు ఈ సౌకర్యాన్ని తలపెట్టకుండడమే వుత్తమమని మనవిచేస్తున్నాము.

సబ్సిడీరూపంగాఇచ్చే ఎరువులు, మందులు పెద్దమనుషులనుకునేవారు గుటకాయస్వాహా చేసేస్తున్నారు. ఈ పద్ధతిని రద్దుచేసి; సక్రమమైనధరకు వస్తువు మార్కెట్లో రైతుకు లభ్యమగుటకు చర్యలు తీసుకోగలిగితే, సబ్సిడీకంటే ఎక్కువ సహాయంచేసినట్లు కాగలదు. ప్రభుత్వం ఈ ముఖ్యవిషయాన్ని గుర్తించడంకూడా అవసరం.

పైరు హామీతో అప్పులిచ్చే పద్ధతినిదేశంలో ప్రప్రథమంగా ప్రవేశపెడుతున్న ఆంధ్రప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ; దీని ఫలితమైనా నిష్ప్రయోజనము, దుర్వినియోగముకాకుండా తగిన జాగ్రత్త వహించవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

— —

ఈవారం విశేషాలు

ఘోరమైన రైల్వుప్రమాదం. జల్పాయ్‌గురి ప్యాసింజరు రైలు మొన్న రాత్రి అస్సాంలోని లుండింగ్ స్టేషనులో ఆగినప్పుడు వొక పెట్టెలో బాంబులాంటిదేదో పేలి 55 మంది ప్రయాణీకులు అక్కడికక్కడే మరణించారు. మరో 80 మందికి తీవ్రగాయాలు తగిలాయి. నాగాలు, మిజోల అదృశ్య విద్రోహ చర్యయేమైనా కారణమైవుంటుందా అని పలువురు శంకిస్తున్నారు. అస్సాంలోని రైళ్లలో జరుగుతున్న విద్రోహచర్యలు ప్రభుత్వం అదుపులో పెట్టలేకపోతున్నదా అనే ఆందోళనకూడా సహజమైనదే.

, , ,

డాక్టర్ రామమనోహర్ లోహియా పార్లమెంటులో మళ్ళీ వొక 'టపాసా' పేల్చారు. 'మిజో జాతీయ సమాఖ్య' నాయకులు శ్రీ లాల్‌డన్గాగారు తమ మిజో వుద్యమానికి ఇండోనీషియా అధ్యక్షులు సుకర్నో సహాయాన్ని అర్థిస్తూ లేఖ వ్రాశాడంటూ, ఆలేఖలోని కొన్నిభాగాలను మొన్న పార్లమెంటులో చదివివిన్పించారు. పార్లమెంటులో పెద్దరగడ బయలుదేరింది. నందాగారు ఏమేమో మాట్లాడారుగాని, వారిసమాధానం యేమీ సంతృప్తిని కల్గించలేదు. మీదుమిక్కిలి మరింత ఆందోళననే రేకెత్తిస్తున్నది.

, , ,

రెండువేలమంది మిజో కాందిశీకులు బర్మా సరిహద్దు గ్రామాల్లో తలదాచుకొంటున్నారనీ, బర్మా ప్రభుత్వంవారిని 'మణిపూర్'కు అందజేయనున్నట్లు మరో వార్త. సరిహద్దులలోని యీ గడబిడవార్తలు అయోమయాన్ని సృష్టిస్తున్నవి.

, , ,

ఈ వార్తలన్నీ యీవిధంగావుంటే మిజో ప్రాంతంలోని ప్రజాజీవితంగూర్చి మరికొన్ని వార్తలు ఆందోళన కల్గిస్తున్నవి. మిజో కొండ ప్రాంతాల్లో అగ్గిపెట్టెవెల 20-40 పైసలమధ్య వున్నదట. ఉప్పు, పప్పులు మొదలైన నిత్యావసర వస్తువుల వెలలుకూడా మరీ విపరీతంగా వున్నాయట. కడకు త్రాగే మంచినీళ్లకూడా డబ్బుపెట్టే కొనుక్కోవలసి వస్తున్నదట. కేరళతర్వాత విద్యాధిక్యతలో రెండవదిగా

—కొరవ 12 వ పేజీలో

ట్రంకురోడ్డు

'నెల్లూరు రాజకీయమార్పులు' మళ్లీ పత్రికల పతాకశీర్షికలకెక్కాయి, కేంద్ర మంత్రుల నోళ్లలో నానుతున్నాయి. ఈ నెల్లూరు రాజకీయమార్పులు వొకవిధంగా ఢిల్లీవర్గాల్లోసైతం మార్పులకు రాచబాటలు నిర్మించాయని యీమధ్యన 'ట్రంకురోడ్డు'పదేపదే భాష్యంచెప్తున్నది. ట్రంకురోడ్డులో అనుకోవడమంటే అది సామాన్యమైందికాదు. ఎన్నో కీలకమైన కర్తాకర్తికాళ్ళపాయాలకు సంకేతప్రాయమైనదే యీట్రంకురోడ్డు చర్చావేదిక.

అందుకే వొకమాట ప్రచారంలోకొచ్చింది- నెల్లూరు 'నాడి' ని పట్టుకోవాలంటే ట్రంకురోడ్డులో అయిదునిముషాలు నిలబడితేచాలు దానిపాటికదే అర్థమైపోతుంది-అని. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే నెల్లూరు రాజకీయ-సాంఘిక చైతన్యానికి ప్రతీక యీ ట్రంకురోడ్డు.

దశాబ్దం క్రితంకాబోలు ప్రఖ్యాత ఆంధ్ర సంపాదకులు శ్రీ నార్ల ఒక నెల్లూరు సభలో ప్రసంగిస్తూ- బొంబాయిలో దలాల్‌స్ట్రీటుఎట్లనో, సిమ్లాలో స్కాండల్ పాయింటు ఎట్లనో, నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డు కూడా అట్లాంటిదే-అని అన్నారు. ఇది అక్షరాలానిజం.

ట్రంకురోడ్డులో వొక వార్తాకెరటం లేచిందంటే అది మరుక్షణమే పట్టణంలోని పేటలకేకాదు, మండలంలోని మారుమూల పల్లెలదాకాకూడా ప్రసరిస్తుంది. ట్రంకురోడ్డు వార్తలకు, నీలివార్తలకు అంతవేగం వుంది. అన్నిరకాల నమ్మకమైన నెల్లూరువార్తలకు, వొక్కొక్కప్పుడు నీలి వార్తలకు ఆటపట్టు యీ ట్రంకురోడ్డు. ఇది వొక నిరంతర వార్తాప్రసార భూరికేంద్రం. కార్లు-పుకార్లు యెడతెరిపి లేకుండా తిరిగే ప్రయాణమార్గం. నమ్మకమైన లాబీవర్గాలకుతోడు 'గ్యాస్‌ఫ్యాక్టరీ'లా వున్నాయి.

ఇట్లాంటి చరిత్రాత్మకమైన యీనెల్లూరు ట్రంకురోడ్డు రోజురోజుకు సన్నబడి, బక్కచిక్కి పోతున్నది. ట్రాఫిక్ రద్దీ ఎక్కువైపోతున్నది. ఈ నిరసావస్థను ఎవరూ గమనిస్తున్నట్లులేదు. పేరుకుమాత్రం యిక్కడ పాదచారులు నడిచేందుకుగాను పేవ్‌మెంట్లున్నాయి. కాని అవి క్రమంగా శిథిలమైపోయి రోడ్డుతో జతకల్సిపోతున్నవి. పూర్వపు రోజుల్లో మున్సిపాల్టీవాళ్లు దీని ప్రాధాన్యతను బాగాగమనించేవాళ్లు (కాబోలు) అప్పుడప్పుడూ దుమ్మూ, ధూళి వూడ్చింది కస్తూరిన్ రోడ్డుగా వుంచుతూ వుండేవారు. ఇప్పుడు ఆఅలవాటూ మున్సిపాల్టీవారు మానుకున్నట్లున్నారు, లేదా మర్చిపోయినట్లున్నారు. పైగా అటుపక్కా, యీపక్కా మొద్దుబారిపోయి పడివున్న మురికికాల్వల మూలంగా ట్రంకురోడ్డున నడిచే పౌరుడుకూడా అగ్గుడుకు ముక్కుమూసుకొనిపడవలసి వస్తున్నది. మున్సిపాల్టీవారు తాత్కాలికంగానైనా యీగబ్బును నివారించాలనే యోచనే చేయడంలేదు.

ఇంత చరిత్ర కలిగిన చరిత్రాత్మకమార్గంలోనేమున్సిపాల్టీవిభవం ఇట్లావుంటుంటే యిక నగరంలో మిగతాచోట్ల యెట్లుంటుందో చెప్పవల్సిన పనిలేదుగదా!

ఇది చాలా ఆందోళనకరమైన విషయం. ట్రంకురోడ్డుప్రాధాన్యతరోజురోజుకు పెరిగిపోతూ రద్దీ యెక్కువవుతున్నకొద్దీ, యీ మధ్యదాక వుంటుండిన వసతులు, కట్టుదిట్టాలుకూడా మూలబడిపోతున్నాయి. కప్పరకప్పర చీకటి పడుతున్నదనగానే ట్రంకురోడ్డు పేవ్‌మెంట్లమీద తాత్కాలికమైన నానారకాల చిత్రవిచిత్ర దుకాణాలన్నీ వెలుస్తున్నాయి, మనుషులే నడవడానికి లేకుండా చేస్తున్నాయి. ఒకప్రక్క దేశవాళీ భిషగ్వరులు వనమూలి ఔషధాలు చీగ్గరగా అమ్ముతుంటారు. ఇంకొకప్రక్క గారడీవాళ్ళు గారడీలతో రభసచేస్తుంటారు. సాయంత్రమైతే పక్షులు గూళ్ళకు చేరినట్లు యీ నానారకాలవాళ్లు యీ ట్రంకురోడ్డుమీద పడ్తుంటారు. యథేచ్ఛగా యీ వ్యాపార సాహారాలన్నీ సాగిపోతూవుంటాయి. అప్పుడప్పుడూ పోలీసులు వ్యాన్లలో తిరుగుతూ అటూయిటూ తిరిగే రిక్షావాళ్ళను మందలిస్తుంటారుగాని పేవ్‌మెంట్లమీద అంగళ్లకు అంగళ్ళే పెట్టుకొని నానాయిబ్బందుల్నీ కలిగించే వీళ్ళనుమాత్రం నివారించరు. ఈ పరిస్థితి చాలా అనాగరికంగా పరిణమిస్తున్నది.

ఈ పరిస్థితిపోవాలి, ట్రంకురోడ్డు అందంగా రూపొందాలి. నలుగురూచూసే, తిరిగే ఈరోడ్డుయినా చక్కగా తయారుకావాలి. పాశ్చాత్యదేశాల్లో "రీ బ్యూటిఫికేషన్ ఆఫ్‌స్ట్రీట్స్" అనే పేరుతో రోడ్లను అందంగా తీర్చిదిద్దే కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నారు. ఇక్కడ సైతం మున్సిపాల్టీవారు, యితర పౌరసంస్థలు 'రీ బ్యూటిఫికేషన్ ఆఫ్ ట్రంక్ రోడ్డు' అనే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి నగరం అందచందాలను ఇనుమడింపచేసే పనులు తలపెట్టనిదే యీ ట్రంకురోడ్డుగతి యింతేననిపిస్తుంది. పూర్వం టౌన్‌హాలు ఆవరణమంతా ఎంతో అందంగా వొకపార్కుమాదిరిగా ఎంతో సుందరంగా వుండేది. ఇప్పుడదీ ఎంతో అనాగరికంగా తయారైంది. ఇక్కడసైతం నాలుగుచెట్లు చేమలుపెంచి అందంగా వుంచడం అవసరం. ఇలాంటి వుద్యమాలేవైనా సేవ నత్తిండే రామరామ నెల్లూరు నగరజీవితం మత్స్యరంగా తయారయ్యేట్టున్నది.

— —

సంస్థ పటుత్వంమీద నాయకులకే విశ్వాసంలేదు!

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని స్వంత అభిప్రాయాలు మెండైనవి. ఈ ప్రకారం దేశంలో వ్యవహారం నడిస్తే దేశంలో మిలిటరీ నియంతృత్వం రాకతప్పదని లోగడ యీయన చేసిన ప్రకటన ప్రధానమంత్రికి సైతం మనస్తాపం కలిగించదని వినికిడి. ఇప్పుడిక పంజాబ్‌లో ప్రెసిడెంట్ పాలన కావలెనని స్వాభిప్రాయమని యీయన ప్రకటించెను. ప్రధానమంత్రి ఏమంటుందో?

పంజాబ్ విభజన కూడదని మొరార్జీతో పాటుగా కామరాజ్ అభిప్రాయపడినట్లు తెలిసింది. ఐనప్పటికీ ఆఖరున కాంగ్రెస్ వర్కింగ్‌కమిటీ పంజాబీ సూబా ఏర్పడవలెననే ఏకవాక్య తీర్మానం జరిగింది. దాని తాత్పర్యం? ఇప్పటి పంజాబ్‌నే పంజాబీ అధికారభాషగావుండే పంజాబీ సూబాగా చేస్తారని అన్నారు. అనగా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని అభిప్రాయాన్ని ఆదరించినట్లవుతుందనుకున్నారు. కాని, ప్రభుత్వం నియమించిన బౌండరీ కమిషన్ పంజాబ్‌లోని హిందీ ప్రాంతాలను వేరొక రాష్ట్రంగా చేస్తుందని తెలిసింది.

తదుపరి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు సర్దుకున్నట్లున్నాడు. మద్రాస్‌నుంచి ఆంధ్రను వేరుచేసిన విధానాన్ని పంజాబ్‌లో అవలంబించవచ్చునని తానై ప్రకటించాడు.

ఇదంతా చూస్తూవుంటే కాంగ్రెస్‌మహాసంస్థ పటుత్వంమీద నాయకులకే విశ్వాసం లోపించినట్లున్నది.

* * *

ఆ సంస్థసంగతి అట్లావుంటే, అది నడిపే ప్రభుత్వం ఎటుదిరిగి వున్నదో గమనించడం కష్టంగావున్నది. మన ప్రధాని అమెరికానుంచి తిరిగివచ్చిన తర్వాత మన ప్లానింగ్‌మంత్రి వగైరాలు అమెరికన్ సాయపు వివరాలు మాట్లాడుకోడానికి వాషింగ్‌టన్ వెళ్ళెదరని తెలిసింది. ఆ యాత్ర ఇంకా అరంభమే కాలేదు ఇంతలోగా మాస్కోనుంచి సందేశం!

పర్యవసానం, వెంటనే రష్యాపర్యటన. దీనిలక్ష్యం? మునుపు ప్లానింగ్ కమిషన్ డిప్యూటీ ఛేర్మెన్‌గా అశోకమెహతా మాస్కోవెళ్ళి మన ప్లానింగుకూ, రష్యా ప్లానింగుకూ అనేకాంశాలలో ముడిపెట్టి వచ్చినాడు. రెండవమాట మాట్లాడే వీలు లేకుండా పైసీమ మనకు తప్పక సాయం చేస్తుందని యిందులోని మర్మం.

ఐతే మసానీ ఆక్షేపించాడు. రష్యా ఆర్థికవిధానం సరియైనదాకాదా అనే వివాదం లోకంలో, మనదేశంలో నిర్ణయం కానపుడు, ఆదేశపు ప్లానింగుకూ మన ప్లానింగుకూ అంతసన్నిహిత సంబంధమేర్పరచడం, మన భవిష్యత్తును యీవిధంగా ఒకపద్ధతికి అడుమానం పెట్టడం వివేకమైన అశోకమెహత వంటివాడు చేయవలసినపనిగాదని స్వతంత్రపార్టీ కార్యదర్శి బిగ్గరగా ప్రకటించాడు.

అంతట కొంతకాలంవరకు ప్రభుత్వం మిన్నకుండెను. ఇప్పుడు మళ్ళీ మొదలు మాస్కోయాత్ర!

ఈ ప్రపంచంలో మనకు రెండు యాత్రలు తప్పవు. కేవలం వాషింగ్‌టన్ తీర్థయాత్రవలన లేదా మాస్కో పుణ్యస్థల యాత్రవలన మనకు ముక్తి లభించదు. కాని, ఈ రెండు యాత్రలు సాగించేటప్పుడు 'రామాయ స్వస్తి, రావణాయ స్వస్తి' అనే విధానం మన కొంపదీస్తుంది.

హాలం.. హాలం...
దేశభ్రమ్మరి

* కాంగ్రెస్ అధ్యక్షునికి స్వంతఅభిప్రాయాలు మెండైపోయాయి!
* అప్పుడు దేశానికి మిలిటరీపాలన_ ఇప్పుడు పంజాబుకు ప్రెసిడెంటుపాలన!
* మనవిధానం మధ్యేమార్గమని రష్యా-అమెరికాలకు స్పష్టంకావలెను
* కాశ్మీర్‌మీదనైనా ఏకీభావంవుందా?

ఇందిరాగాంధి (మనప్రధాని) స్పష్టం చేసినట్లు మన విధానం మధ్యేమార్గమని అమెరికన్లకు, రష్యన్లకు స్పష్టంకావలెను. దీనిని తమవైపుకు మొగ్గించుకునే ప్రయత్నాలను పైవారు మానుకోవలెనని హెచ్చరిక అవసరం. ఏగాలికాగొడుగు పడుతున్నామనే అపనింద మనకు రాకూడదు.

మనం రెంటికిజెడిన రేవడలంకారాదు. అట్టని అవకాశవాదులమని అనిపించుకోరాదు. కమ్యూనిస్టులకు తమకే దగ్గర చుట్టాలమనీ, స్వేచ్ఛా వాణిజ్యవాదులకు-ప్రజాస్వామికులకు తమకే సన్నిహిత బంధువులమనీ రహస్యంగా చెవులు కొరుకుతూ మనమేమీ సాధించలేము. మన మెవరమో, మన రూపురేఖలెట్టివో కనిపెట్టగలశక్తి పైవారికి గలదని మనం మరువరాదు.

మన అలీనవిధానావలంబనకు మరొక పరీక్ష ఆసన్నమైనది.

* * *

అదట్లా వుంచండి. దేశంలో మనకు జీవన్మరణ సమస్య తుల్యమగు కాశ్మీర్ మీదనైనా ఏకీభావం కలిగిందా? తాష్కెంట్ ఒప్పందాన్ని వుల్లంఘించిన పాక్ సీమపట్ల ఏకవాణి ఏర్పడెనా?

ఈ క్రిందివార్తలు చదవండి, తెలుస్తుంది.

న్యూఢిల్లీ నవంబర్ 14 'ఎక్స్‌ప్రెస్ న్యూస్ సర్వీస్' ద్వారా అందిన వృత్తాంతం వినండి. రాజస్థాన్ సరిహద్దున గంగానగర్ ప్రాంతంలో యిటీవలి మాసాలలో కనీసం పదిసార్లు పాక్ వారి రహస్య ప్రవేశం జరిగిందని కాంగ్రెస్ మరియు ప్రతిపక్ష సభ్యులనేకుల ప్రశ్నలకు సమాధానంగా ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

హనుమాన్‌గంజ్‌బల్లి (ఉత్తరప్రదేశ్) ఏప్రిల్ 14, పి. టి. ఐ. ద్వారా అందిన ఈ వార్తను యిక వినండి. అంతర్యంవల్ల ప్రమాదమున్నది. ప్రధాని ఇందిరాగాంధి వెంటనే అయూబ్‌ఖాన్ను పిలిచి సంప్రదించవలెను. ముందడుగు మనమే వేయవలెను. షేక్ అబ్దుల్లాను విడిపించవలెను. ఈ సమయంలో పాకిస్తానులో కాశ్మీర్ చేరిపోవాలని ఆయన అనడు. భారతదేశంలో కొంచెం ఎక్కువ స్వేచ్ఛగల రాష్ట్రంగా(autonomous)కాశ్మీర్‌వుంటే, షేక్ అబ్దుల్లాకూ కాశ్మీర్ ప్రజలకూ సంతృప్తినిస్తుంది. లేకుంటే భారత ప్రజాస్వామికం దెబ్బతింటుంది. ఈ ధోరణిలో సర్వోదయ నాయకుడు శ్రీ జయప్రకాశ్ నారాయణ ప్రసంగించారు.

ఇదిట్లావుండగా, భారత-పాక్ సీమల ముఖ్యుల కలయికకు తాను కృషి సల్పెదనని రష్యా ప్రధాని మనకు సందేశం పంపినాడు.

ఇంతకూ తాష్కెంట్ ఒప్పందం ఏమైనట్లు?

దీనికి జవాబు రష్యా యివ్వకతప్పదు; ఇస్తుందని అనేకమంది ఆశిస్తున్నారు. చూదాం.

"వ్రైరియలిజం"

మొన్నీమధ్యనే ఒక స్వీడిష్ రచయిత నూరుపుటల పుస్తకాన్ని అచ్చువేయించి స్టాక్‌హోం పట్టణంలో విడుదలచేశాడు. ఆ పుస్తకానికి " నోబుల్ ప్రైజు " అని పేరు పెట్టాడు. తిరగేస్తే ఆ పుస్తకంలో ఒక్క అక్షరముక్కా లేదట. అంతా ఫుల్‌స్టాపులు, కామాలు, సెమికోలన్లు వగైరా గుర్తులతో పేజీలు నింపేశాడు. సాహిత్యంలో 'సర్రియలిజం' అనేకాల ప్రచారంలోవుంది. దీనిని "వ్రైరియలిజం" అని అనవచ్చునేమో!

8½ అడుగుల మీసాల మేటి మసుదియాదీన (ఉత్తరప్రదేశ్)

వింత విజ్ఞాన వినోద వార్తావేదిక

ఎవరీ మీసాల మొనగాడు?

మహాభారతంలోని యక్ష ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పగల్గింది అకాలంలో వొక్కధర్మరాజుగారే. అందులో వుండింది కేవలం మెదడుకు సంబంధించిన మేతేకాదు, బోలెడంత వేదాంతమూవుంది, వినోదమూవుంది. ఆ కాలంలో విజ్ఞానమంతా యే వొకరో యిద్దరో సొత్తయి వుండేది. మరి యీరోజుల్లో అట్లాకాదు, పుస్తకాలు, రేడియోలు, పత్రికలు, టెలివిజన్లు-యిట్లా యీ వగైరా సౌకర్యాలవల్ల, సాధనాలవల్ల ప్రపంచంలోని సామాన్య మానవుని సగటు విజ్ఞానస్థాయి అంతులేకుండా పెరిగిపోతున్నదనే వొప్పుకోవాల్సి వుంటుంది.

ప్రపంచంలోకెల్లా పొడుగాటి మీసం ఎవరికుంది? ప్రపంచంలోకెల్లా ఎక్కువమంది పిల్లలుగలిగి బహుసంతానవతి అయిన మహాతల్లియెవరు? యక్షప్రశ్నలుగా కన్పించే యీ చిక్కుప్రశ్నలన్నిటికీ సమాధానాలు చెప్పేదానికి ధర్మరాజులాంటి వాశెవరో దిగిరానక్కరలేదు. వీటన్నిటికీ సమాధానాలు సవివరంగా లభించేపుస్తకం వొకటుంది. ఆ పుస్తకంపేరే "The Guinness Book of Records."

ఈపుస్తకం విడుదలైన కొద్దికాలానికే పాశ్చాత్య దేశాలలోని గ్రంథాలయాలకు, పాఠశాలలకు, స్కూలుపిల్లలకు, వొకటి రెండు పుస్తెకులతో వార్తాకథనాలను అల్లే న్యూస్‌పేపరు మనుషులకు యిది అభిమాన గ్రంథమైపోయింది.

ప్రపంచంలోని యక్షప్రశ్నలన్నిటికీ సమాధానాలుచెప్పే వింత పుస్తకం

ఇక యీ గ్రంథంలో మీకులభించే యక్షప్రశ్నలూ వాటి సమాధానాలు చూడండి: ప్రపంచంలోకెల్లా బహుసంతానవతి ఎవరు అనికదూ! రష్యాలోని ఫెడరల్ వ్యాసిలెట్‌గారి సతీమణి-మొత్తం 69 మంది పిల్లల్నికన్నది-16 జతల కవల పిల్లలను; మూడేసిపిల్లలుచొప్పున 7 సార్లు; నాలుగేసి కవలపిల్లలచొప్పున 4 సార్లు పిల్లలను కన్నదట-ఆమె 19 శతాబ్దపు స్త్రీ. ఏక భర్తృ అదారంవుండే యీయుగంలో లాస్‌ఏంజెల్స్ పట్టణంలో శ్రీమతి బెవర్లీ నీనాయావెరీ అనే ఆమె మొత్తం 14 మంది భర్తలను కట్టుకొని ప్రపంచరికార్డు స్థాపించిందట. అందులో 5 గురు భర్తలు తన ముక్కును పగులగొట్టారని ఆరోపించింది కూడా. ప్రపంచంలోకెల్లా అమిత శీఘ్రగ్రాహియైన వాసనపురుగు (The creature with the most sensitive sniffer) యేదంటే యే జీవశాస్త్రజ్ఞుడు సమాధానం చెప్తాడు? ఈ పుస్తకంలో మాత్రం మీకు సమాధానం దొరుకుతుంది! సిల్క్ పురుగులజాతికి సంబంధించిన వొక మగపురుగు రెండుమైళ్ల అవతలవుండే ఆడపురుగును యిట్టే వాసనపట్టేస్తుందట.

ప్రపంచంలోకెల్లా పొడుగాటి పేరు గలిగినగ్రామం పేరేమిటి? న్యూజిలెండుకు చెందిన వొక గ్రామంపేరు 83 ఇంగ్లీషు అక్షరాలతో కూడివుంది. ఆగ్రామంపేరిది, వోపికవున్నవారు కూడబలుక్కొని చదువుకోవచ్చు—

Taumatawhakatangihanga-koauotamateaturipukakapiki-maungahoronukupokaiwhenu-akitanatahu.

—తరువాత 8 వ పేజీలో

తోట ఫలసాయం
వేలం
*

గూడూరు తాలూకా గూడలి, రైటర్‌సత్రం గ్రామాలలోవుండు మామిడి, సపోటా, అనాస, నిమ్మ, గజనిమ్మ, దానిమ్మ వగైరాల ఫలసాయం 1-5-66 తేది మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు రైటర్‌సత్రంవద్ద వేలం వేయబడును

వివరాలకు:

గూడలి, 19-4-66.

మాలెపాటి వీరరాఘవరెడ్డి.

జిల్లా రాజకీయాలు—

పి. సి. అభిప్రాయాలు

*

వక్ర చిత్రణ ఎవరిది?

'జమీన్‌రైతు' రాజధాని విలేఖరి జవాబు

జిల్లా రాజకీయాలనుగూర్చి మంత్రి పి. సి. అభిప్రాయాలుగా మా హైదరాబాదు విలేఖరి పంపిన వార్తలపై వివాదం అంతంకాలేదు. మేము వదలిపెట్టినా, అవర్గీయులు వదలిపెట్ట దలచుకున్నట్టులేదు. ఈ వివాదాన్ని కొనసాగించడంవల్ల తాము ఎవరికి నష్టం చేకూర్చుకున్నారోయాడా వీరు గమనించడంలేదు. ఈ విషయంపై నెల్లూరు పాత్రికేయుల గోష్ఠిలో ప్రస్తావించినవారే, ఇప్పుడూ వెనుకబడిపోయిన ఆ విషయాన్ని ముందుకు తెచ్చారు. నెల్లూరు గోష్ఠిలో శ్రీ పి. సి. యే తాను కాదన్న విషయాన్ని పరోక్షంగా అవుననే భావం స్ఫురించేవిధంగా చెప్పుకున్నారు. వారు ఒప్పుకున్నా, వారి అనుయాయులు అంగీకరించేట్టులేదు. ఇటీవల పి. సి. ని కలసుకున్న మా హైదరాబాదు విలేఖరి ఈ ప్రస్తావన వచ్చినపుడు 'జమీన్‌రైతు'కు తానావిధంగా ఎప్పుడు వార్తలు పంపలేదని, తాను వ్రాసేదానికి మేము ఏమేమో కొంతకలిపి వ్రాస్తుంటామని చెప్పినట్లు వారికి సంబంధించిన స్థానిక పత్రికొకటి వ్రాసింది. పి. సి.- ఆ విలేఖరుల మధ్య జరిగిన సంభాషణంతా తెచ్చి ప్రచురిస్తే బాగుండుననికూడా వెలిబుచ్చింది.

బి. నాగేశ్వరరావు
'జమీన్‌రైతు' హైదరాబాదు విలేఖరి

మా విలేఖరి కథనం తమకంత అనుకూలమని వారు భావించేటప్పుడు, దాన్ని మేమెందుకు ప్రకటించకుండావుండాలి? మా విలేఖరి వృత్తాంతాన్ని చదవండి. మీరే నిర్ణయానికి రండి. —సం. జ. రై)

☘

ప్రకటనలు చేయడమూ, అవి ఇబ్బందికరంగా పరిణమిస్తే నేనలా అనలేదు, విలేఖరే అలా వ్రాశాడు, లేదా పత్రికే అలా ప్రచురించింది అనడం, రాజకీయవేత్తలకు కొత్తకాదు. స్వర్గీయ డాక్టర్ పట్టాభిఅంతటి వారికికూడా అది తప్పలేదు. 1946 లో జైలునుంచి విడుదలైన తరువాత కృష్ణా పుష్కరాల సందర్భంలో వచ్చిన వేలాది ప్రజలు పాల్గొన్నమహాసభలో ప్రసంగిస్తూ "క్విట్ ఇండియా" ఉద్యమచరిత్రలో ప్రముఖ స్థానమలంకరిస్తున్న "ఆంధ్ర సర్క్యులర్"ను వ్రాసింది తనేననీ, దాన్ని గాంధీజీకూడా ఆమోదించారనీ వెల్లడించారు. వార్తాలోవున్న గాంధీజీ ఇదిచూసి, ఇందులో ఏమాత్రం సత్యంలేదనీ, సర్క్యులర్ సంగతి తనకేమితెలియదని చెప్పారు. గాంధిగారలా అన్నతరువాత, విలేఖరులను నిందించడంమినహా పట్టాభిగారికి మరొక మార్గం లేకపోయింది.

ఈనాడు ధీరోదాత్తుడు, కుండబద్దలు కొట్టేటట్టు మాట్లాడే 'పి. సి.'కూడా పట్టాభిగారి అడుగుజాడననడిస్తే విస్మయం చెందవలసిందేమీలేదు.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెస్‌లో ముసలం పుట్టిననాటినుంచి "జమీన్‌రైతు"లో నేను ఆంధ్ర రాజధానినుంచి వ్రాసిన ఏ వార్తాలేఖలో కూడా "పి. సి."ని తప్పుగా చిత్రించలేదని పాఠకులకేకాక స్వయం "పి. సి."గారికికూడా, ఉద్రేకరహితంగా నిష్పాక్షికంగా పరిశీలించినవారెవరికైనా తోచక మానదు. ఆనాటినుంచి ఈనాటి వరకు జరిగిన సంఘటనలు వారివైఖరిలో వస్తున్నమార్పులే ఇందుకు నిదర్శనములు.

"జమీన్‌రైతు" 31-12-65 నాటి సంచికలో ప్రచురించబడిన నా కథనంపైన "పి.సి."కి, వారి అనుయాయులకు, వారికి వంతపాడడమే జీవితాదర్శంగా పెట్టుకున్నవారికి అభ్యంతరం కలిగిందని పత్రికాముఖంగా తెలుస్తున్నది. నేను పంపిన ఈలేఖను చదివిన వారెవరికీ, అది ప్రశ్నజవాబు రూపంలోనున్న డైలాగ్ కాదని స్పష్టమవుతుంది. అందులోఎక్కడా "పి. సి." ఈవిధంగా అన్నారని వారిని "కోట్" చేయలేదు. వారితో నేను, మరికొందరు విలేఖర్లు, తదితర మిత్రులు సహా చర్చ సంభాషించాము. ఈ సంభాషణలు సమష్టిగాను, జంటగాను జరిగాయి. నేను వారిని కలుసుకున్నప్పుడు, నాతో మరొక పత్రికా విలేఖరికూడా వున్నాడు. అందరి సంభాషణల సారాంశమే నా లేఖకు ఆధారం.

వారంగీకరించి నట్లయితే "డైలాగ్" రూపంలోనే రిపోర్టుచేసివుందును. కాని "ఆఫ్ ది రికార్డ్" అని "పి. సి." మా సంభాషణ ప్రారంభంలోనే అన్నారు.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

శ్రీ రంగనాథ యాత్రా స్పెషల్

60 రోజులు : కాశి - బదరి - కాశ్మీరు - కేదారినాథ్ - సిమ్లా - ద్వారకలతోసహా సంపూర్ణ ఉత్తరదేశయాత్రకు

27-4-66 తేది నెల్లూరునుండి స్పెషల్ టూరిస్టుక్యారేజీ జనతాక్యారేజీలు బయలుదేరును

3-వ తరగతి టిక్కెట్లు బదరీ, కాశ్మీరు, బస్సుచార్జీలు భోజనము, కాఫీ, ఫలహారముతోసహా రూ. 575/- లు.

సీటు 1-కి రూ. 50/- లు పంపిన సీట్లు రిజర్వుచేయబడును.

టూరిస్టు క్యారేజీయందు కొద్ది సీట్లుమాత్రమే వున్నవి.

వివరములకు : **కొండంశెట్టి కన్నయ్య,**

శ్రీ రంగనాథ యాత్రా స్పెషల్ సర్వీస్, **దాడివారివీధి, నెల్లూరు.**

నెల్లూరు శబ్దత్రయ జయంతుల సందర్భములో ఎడమనుండి కుడికి: ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్ కార్యదర్శి పి. వి. రమణారెడ్డి, కె. వి. ఆచార్య, స్వయంపాకుల వెంకటరమణశర్మ, వెంపరాల సూర్యనారాయణశాస్త్రి, తిక్కవరపు రామిరెడ్డి, శివశంకర స్వామి, శ్రీమతి యశోదారెడ్డి, శ్రీమతి టి. పద్మావతమ్మ. (ఫోటో: ఎతిరాజ్.)

వేటలు-వినోదాలు ★★

లేడిజాతి జంతువులు

** డాక్టరు పి. సీతారామరావు **

కొన్ని జంతువులను చిన్నప్పటినుండి పెంచితే ఆనందదాయకంగా వుంటుంది, అవి బిడ్డలవలె మనతోవుంటాయి. ముఖ్యంగా పొడదుప్పులు. వీటిల్లో భిన్నస్వభావం గలవికూడా వున్నాయి. నేను మొదట పెంచిన ఆడదుప్పి ఆడుతూ అల్లారుముద్దుగావుండేది. తర్వాత పెంచిన జత మగదీ, ఆడదీ చాలావిపరీతంగా ప్రవర్తించేవి. మగది పొడిచేది. ఆడవి కొరికేది, తన్నేది. ఈ రెండుకల్పి సినిమాకు వస్తుండిన వొంటెద్దుబండినినిలవేసి, ఎద్దును పొడిచి, తరిమి, బండిని తిరగదోసి, అందులోని ప్రయాణీకులను పొడిచి చాలా బీభత్సంచేశాయి. పెట్టిన చేతులతోనే కొట్టవలసి వచ్చింది.

ఈ జంతువుల పెంపకంలోని సరదాలు వ్రాయడంకాదు, నిత్యజీవితంలో అనుభవించాలి. వీటిల్లో కొన్నిటికి మనుషులకు కూడాలేని జ్ఞానేంద్రియాలుంటాయి, విచిత్రమైనఆత్మరక్షణ సాధనాలుంటాయి. లేడిజాతి జంతువులనుగూర్చి కొన్నిసంగతులు తెల్సుకొందాం.

మన అడవులలో తరచుగా; కణితి, (Sambar), పొడదుప్పి (Spotted deer), జింక(Blackbuck), కొండగొర్రె (Barking deer), నాలుగుకొమ్ముల జింక (four horned antelope), బుర్రిజింక (Mouse deer), కన్పిస్తూ వుంటాయి.

ఈ జంతువు లన్నింటికీ, సున్నితంగా వినగల్గిన శక్తి, మంచి వాసనగ్రహణశక్తి, బాగా చూడగలిగిన శక్తి వున్నాయి. వాసన గ్రహణశక్తి వీటి ప్రత్యేకత. అందుకుగాను కంటి కొలికికి క్రిందుగా ప్రత్యేకమయిన గ్రంథులున్నాయి. అన్నీ శాఖాహారులే.

కణితి, దుప్పి, జింక, మందలు మందలుగాను; కొండగొర్రె, బుర్రిజింక, ఒకలుగాను తిరుగుతుంటాయి. ఆత్మరక్షణకు, ఏ ఆయుధాలు (కోరలు, గోళ్ళు లాంటివి) లేని ఇవి, ఎంతో హుషారుగా, అప్రమత్తతో, జ్ఞానేంద్రియాలన్నింటిని, చురుకుగా ఉంచుకొని మసలుతుంటాయి ఉదాహరణకు మేత మేసుకుంటున్నపుడు అన్నీ ఒకమారే తలవంచి తినవు. ఒకటో రెండో (Sentry) కాపలా కాస్తుంటే, మిగతావి మేసుకుంటూ వుంటాయి. నీళ్ళు త్రాగటానికి వచ్చేవి తిన్నగా మడుగువద్దకురావు. మొదట నీళ్ళమడుగు చుట్టూతిరిగి వాసన పసిగట్టాలని చూస్తాయి. తరువాత నిశ్శబ్దంగా అలికిడి అవుతుందేమోనని కనిపెట్టుతాయి. ఇవన్నీ గమనించుకునే, నీళ్ళల్లోకి దిగుతాయి.

దురదృష్టం కొలది, వీటికి ఆపేక్ష, కుతూహలంజాస్తి. ఏదయినా అనుమానం వస్తే అదేమిటా అని పరీక్షిస్తాయి. అదే వీటి ప్రాణాంతకం కూడాను.

ప్రతిమందకూ ఒక నాయకుడుంటాడు. ఈ నాయకత్వానికి అప్పుడప్పుడూ పోటీలు, పోట్లాటలు వుంటాయి. ఆపోట్లాటల్లో వీటి కొమ్ములు చిలువలు ఒకదాన్లో నొకటి యిరుక్కుని విడిపించుకోలేక రెండూ చచ్చిపోతుంటాయి. ఏండ్లు గడిచేకొలది నాయకుని తెలివితేటలధికమయి, తమస్వలాభాన్నే చూసుకుంటాయి. ఉదాహరణకు అలికిడి ఏదైనా అయిందనుకోండి; గమనించేదానికి, కుర్రకారును ముందుకుపంపి యిది వెనుక చేరుతుంది. అంటే ప్రమాదమునుండి పరుగెత్తేటపుడు అన్నింటికన్నా ముందుంటున్నదన్నమాట. పొంచివుండే పులినోట్లో ముందున్నది పడుతుంది.

అడవుల్లో దేనికదే, 'బలం కలవాడిదే బ్రతుకు భాగ్యం'' అన్నమాట.

మనమాదిరేపులి, చిరుత, కుక్క, పిల్లికళ్ళు ముఖానికి ముందుగా వుంటాయి. అంటే మన రెండుకళ్ళూ ఒకేదానిమీద కేంద్రీకరించి చూడగలుగుతాం (Stereoscopic view). నెమరువేయు జంతువులకు ముఖానికిప్రక్కలా వుంటాయి. అందువలన రెండు కళ్లతోను వేర్వేరుగా చూడగలవు. పైగా కనుగుడ్డు గుండ్రంగాకూడా తిప్పగలవు (Panoramic view).

కణితి (Sambar): ఈజాతిలోకల్లా పెద్దది. 5 అడుగుల ఎత్తు 700 పౌనుల బరువూ వుంటుంది. మగదానికి కొమ్ములుంటాయి. ఒక్కొక్కకొమ్ముకు 6 చిలువలుంటాయి. కొమ్ములు 40-50 అంగుళాలు పొడుగుంటాయి. వేగంగా పరుగెత్తగలదు. గెంతగలదు. ఇది ఎత్తయిన కొండప్రదేశాల్లో దట్టమయిన అడవుల్లోవుంటూ చీకటి పడగానే, కొండచరియల్లో మైదానాల్లో మేసుకుంటూ; నడిరాత్రికి అన్నీ బయలుగా వుండే స్థలాల్లో కూర్చుని నెమరు వేసుకుంటుంటాయి. వీటిల్లో యింకోభిన్నరకం బారాసింగా (Kashmir stag) అనేది వుంది. అంటే దీనికొమ్ములలో 12 చిలువలుంటాయి. దీనిమూలిగను ఎముకల నొప్పులకు, విరిగిన ఎముకలు అతుక్కునేందుకు రుద్దుతారు. కణితిచర్మం పెట్టెలకు, జోళ్ళకు చాలాబాగుంటుంది.

ఒకమారు వేకువనే, రైళ్లల్లో బయలు మధ్యన కూర్చుని నెమరువేసుకుంటూ కన

—కొరవ 10 వ పేజీలో

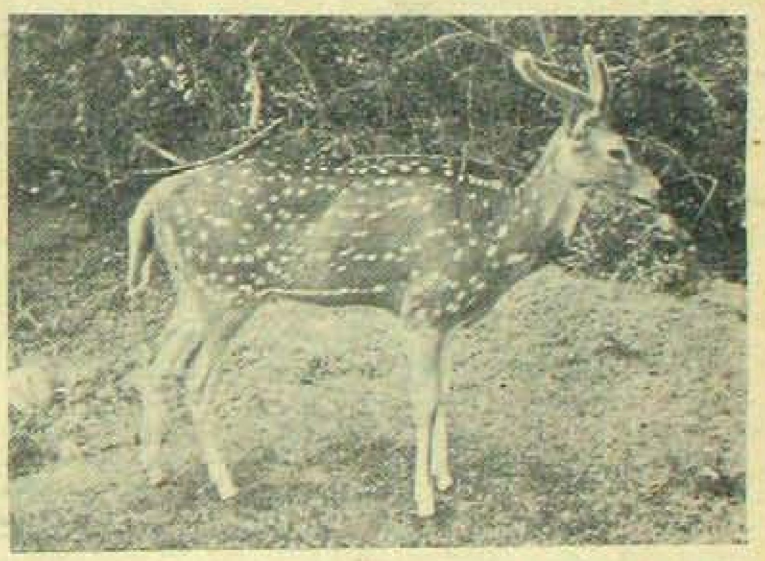

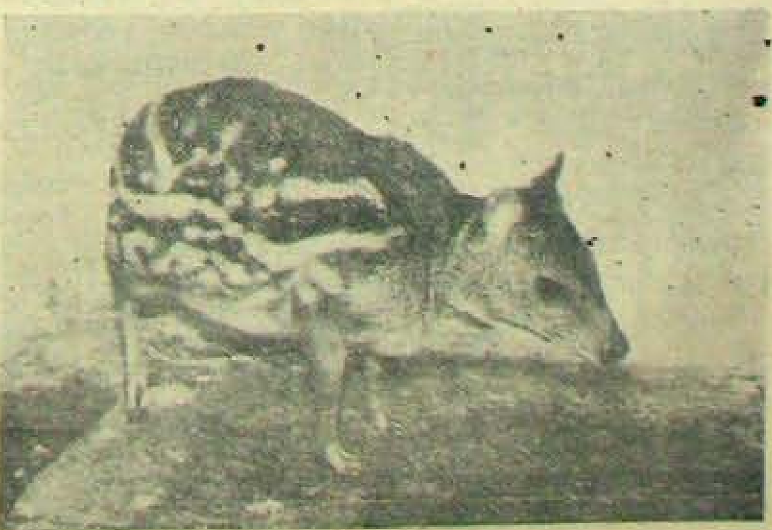

లైబ్రెరీ అథారిటీ–

–దర్శిలో ఒకవర్గంవారి మధ్యేపోటీ; మహానంద అభ్యర్థి గెలుపు
–ఆత్మకూరుతప్ప, ఎన్నికలన్నీ పూర్తి; బలాబలా లెట్లావున్నాయి?
–ఛైర్మెన్ ఎన్నికకొత్తగాజరపడంన్యాయం

ఒక్క ఆత్మకూరు తప్ప, జిల్లాఅంతటా లైబ్రెరీ అథారిటీ ఎన్నికలు పూర్తిఅయినవి.

ఈ వారంలో దర్శి ఎన్నిక జరిగింది. పోటీ వుండదనుకున్న యిచ్చటా పొదిలిలో వలె పోటీతప్పలేదు. పోటీపడిన యిరువురూ ఒకే వర్గానికి చెందినవారు. అందువల్ల పోటీనివారించుటకు మంత్రి శ్రీ చెంచు రామానాయుడుగారు చేసిన కృషికూడా విఫలమైంది. శ్రీ రావిపాటి మహానంద అభ్యర్థి అయితే, తాము పోటీపెట్టమన్నారు శ్రీ దిరిశాల రమణారెడ్డి వర్గంవారు. కాని తాను ముందే ఒకరికి వాగ్దానం చేశానని, అందువల్ల అతనినే బలపరచవలసిందని మహానంద పట్టుపట్టాడు. దానికి రమణారెడ్డి వర్గంవారు అంగీకరించలేదు. ఈ పోటీకి కారణం స్థానిక రాజకీయాలుగా కనబడుతుంది. తాను వాగ్దానం చేసిన అభ్యర్థి రమణారెడ్డిగారికి చెందిన తాళ్లూరు నమితి వాడుకాబట్టి; అతనిని విరమింపచేస్తే, ఆ నమితిలో తనకు స్థానమే లేకుండాపోతుందని మహానంద అభిప్రాయం. తమ వ్యతిరేకి అయిన మహానంద అభ్యర్థిని బలపరచడం తమకు సాధ్యం కాదని రమణారెడ్డి వర్గంవారి ధోరణి. తాళ్ళూరు నమితిలో రమణారెడ్డిగారికి కొంత వ్యతిరేకతవుంది. తన స్వగ్రామస్తుడైన మారెళ్ళ అధ్యక్షుడే తనకు వ్యతిరేకి. తాను పూర్వం నమితి అధ్యక్షుడు చేసిన శ్రీ శ్రీరాములు తనవ్యతిరేకి. ఇక మహానంద మనుషులు వుండనే వున్నారు. మహానంద అభ్యర్థి అయితే తనప్రాంతంలోని తనకున్న యీ వ్యతిరేకతలన్నీ బయట పడకుండా పోతాయని రమణారెడ్డిగారు అభిప్రాయపడినారు. జిల్లా రాజకీయాల కంటే స్థానిక ప్రాబల్యాలు ప్రాధాన్యం వహించాయి. అందుకే జిల్లాస్థాయిలో ఒకే వర్గానికి చెందినా, స్థానికంగామాత్రం వీరు పాతపోరును వీడకలేకపోయారు.

దర్శితాలూకాలో తిర్లబాడు నమితికి చెందిన పంచాయతీలు 27, తాళ్ళూరు నమితికి చెందిన పంచాయతీలు 39– మొత్తం 66 పంచాయతీలున్నాయి. తాలూకా కేంద్రం దర్శి అయినా, అందరికీఅందుబాటైనదిదర్శి అయినా, ఒకమూల వున్న తాళ్లూరులో ఎన్నిక జరిగింది. మహానంద అభ్యర్థి శ్రీ కావూరు వెంకయ్య పేరును మారెళ్ల ప్రెసిడెంటు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి ప్రతిపాదించగా, కురిచేడు అధ్యక్షుడు శ్రీ మేరువ నాగిరెడ్డి బలపరచాడు. రమణారెడ్డిగారి అభ్యర్థి శ్రీ చెన్నారెడ్డి నరసింహారావుగారి పేరును ముండ్లమూరు అధ్యక్షుడు శ్రీ యల్లమందయ్య ప్రపోజ్ చేయగా, తామంతపూడి ప్రెసిడెంటు శ్రీ అమరాబసవయ్య బలపరచాడు. తాళ్లూరు నమితిలోని అధ్యక్షులందరూ తమఓటు ఎవరికైంది పెద్దగాచెప్పారు. అందరూ ఆ విధంగా చేయాలని ముందుగా నిర్ణయానికి వచ్చారో ఏమో? కావూరు వెంకయ్యకు 34, నరసింహారావుకు 29 ఓట్లు వచ్చాయి. పోతవరం, పొట్లపాడు అధ్యక్షులు నమావేశానికి రాలేదు.

శ్రీ చెన్నారెడ్డి నరసింహారావు తాలూకా స్వతంత్రపార్టీ నాయకుడు. మహానంద అనుచరుడు. కావూరు వెంకయ్యకూడా పూర్వం స్వతంత్రపార్టీయుడే. కాని మహానందతోపాటు కాంగ్రెస్‌వాది అయినవాడు. గెల్చిన వెంకయ్య ఓటు ఆనంవారిదా, చంద్రశేఖరరెడ్డివర్గం వారిదా అంటే; ఎవరిదీకాదు – మహానందది. మహానంద ఇప్పుడు చెంచురామానాయుడుగారి వర్గీయుడు. ఇదీసంగతి.

—తరవ 11 వ పేజీలో

వార్షికోత్సవాలు

- ★ రాజకీయ సందడులులేవు– వందిమాగధ స్తోత్రాలు అసలేలేవు!
- ★ కొత్తకలెక్టరు పాల్గొన్న తొలిసభ– రెడ్‌క్రాస్ నర్సరీస్కూలు
- ★ వాకాడు సంస్థల బృందవేడుకలు– పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ కేంద్రంగా వాకాడు?
- ★ దర్శిలో చెట్లక్రింద తరగతులు!

ఉపోద్ఘాతం

పోయిన సంవత్సరం యిటునే వుండిందా? అబ్బో, గత సంవత్సరంలో యీ స్కూళ్ల వార్షికోత్సవాల యిరువు యెంత 'రావందాడి'గా వుండిందంటారు! జిల్లాలో యీ కొననుండి ఆకొనదాక యెక్కడ నాలుగు పూరిపాకలతో హైస్కూలులాంటిది వున్నా ఆ స్కూలు వార్షికోత్సవంలో మన 'యువనాయకులు' శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారి నమేతులై వెళ్ళి పాల్గొని గంటలకొద్దీ వుపన్యాసాలు దంచేస్తూ విద్యార్థులకు ధారాళమైన తమ 'అమూల్యసందేశాల'ను యిస్తూ వుండేవారు. అటు జి. వ. వ్యాను, యిటు సెంట్రల్‌బ్యాంకుజీపు ఆయా సంస్థల పెట్రోలు ఖర్చుతో యేకధాటిన సంచారాలు సల్పుతూ వుండేవి. ఆయా హెడ్మాస్టర్లు, టీచర్లుకూడా వీళ్లచుట్టూచేరి వంగి వంగి సలాములుచేస్తూ, పూలమాలలువేస్తూ, వందిమాగధులుగా కైవారాలు చేస్తూ, వున్నవీ లేనివీ కలిపి కీర్తిస్తూ తమ పబ్బం గడుపుకొంటూ సందడిగా వుండేవారు. వీరు యెంతగా వళ్లుమర్చిపోయి పొగడ్తలు సాగించారంటే– యువనాయకులన్నారు, యుగనాయకులన్నారు, యింకా మాట్లాడితే పంచాయతీ యుగనాయకులన్నారు; ఒక హెడ్మాస్టరుగారు ఎంతదాకా వెళ్లారంటే ఆనం వెంకటరెడ్డి అనేపదాన్ని కీలుకీలా వూడదెరికి అందులో గర్భితమై

—తరవ 11 వ పేజీలో

ఒంగోలు వార్తలు

మనలో ఐక్యతుంటే అన్నిసీట్లూ మనవే!

ఒంగోలు కాంగ్రెస్ కార్యకర్తల ఆశాభావం

ఇతరచోట్ల విషయం ఏమోగాని, ఒంగోలు కాంగ్రెస్ నాయకులు–కార్యకర్తలుమాత్రం ఇప్పటివరకు ఐక్యంగా వుంటూ, ఎన్నిక ప్రచారరంగంలో కాస్త కదలికను కనపరుస్తున్నారు. అక్కడక్కడా సభలు పెడుతున్నారు. ప్రచారాలు చేస్తున్నారు. నిధిసేకరణకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. బాగా వుత్సాహంగానే వున్నారు.

10 తేదీ ధారావారి తోటలో కాంగ్రెస్ ముఖ్యకార్యకర్తల నమావేశం జరిగింది. శ్రీ ధారా గోపాలశాస్త్రి అధ్యక్షత వహించారు. అభ్యర్థుల నిర్ణయం, 50 వేల నిధిసేకరణ విషయాలు చర్చనీయాంశాలైనవి.

తొలుత జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ రొండా నారపరెడ్డి మాట్లాడుతూ కమ్యూనిస్టు చీలికలు, స్వతంత్రపార్టీ బలహీనత కాంగ్రెస్‌కు అనుకూలించినవని, తాలూకాలోని మూడు శాసనసభస్థానాలు కాంగ్రెస్ కైవసం కావడం తథ్యమని నుడివారు. శ్రీ కాటివర్తి చక్రారెడ్డిగారు ప్రసంగిస్తూ, ఇతర పార్టీల బలహీనతపై కాంగ్రెస్ విజయం ఆధారపడదని; కాంగ్రెస్ వాదులమధ్య ఐక్యత దానికి దోహదకారి అవుతుందని వుద్ఘాటించారు. శ్రీ ఆరిపూడి వెంకటసుబ్బారావు వుపన్యసిస్తూ, 1952 నుండి ఒక్క ప్రకాశం పంతులుగారు తప్ప–ఒంగోలు తాలూకాలో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి అనేవాడు గెలువలేదని; దీనికి కారణం ప్రజలలో కాంగ్రెస్‌పట్ల భక్తి విశ్వాసాలు లేకకాదని, అభ్యర్థుల నిర్ణయంలో కాంగ్రెస్‌వాదుల మధ్య వచ్చిన అభిప్రాయభేదాలే కారణమని; ఈసారైనా తాలూకాలో బలమైన వర్గాలకి సంబంధించినవారిని అభ్యర్థులుగా నిర్ణయిస్తే, చిల్లిగవ్వ ఖర్చు లేకుండా కాంగ్రెస్ గెలుపొందగలదని వెలిబుచ్చారు.

శ్రీ మోపర్తి పున్నయ్యచౌదరి ప్రసంగిస్తూ, తాలూకాలోని మూడు నమితులు కాంగ్రెస్ ఆధీనంలో వున్నాయికాబట్టి, జనరల్ ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులు గెలుస్తారనుకోడం పొరపాటని; వ్యక్తుల మంచితనం, పలుకుబడి, బంధుత్వం నమితి అధ్యక్షుల విజయానికి కారణాలని; జనరల్ ఎన్నికలలోకూడా తగిన అభ్యర్థులను ఏకగ్రీవంగా నిర్ణయిస్తే తాలూకాలోని మూడు

—తరవ 12 వ పేజీలో

పూర్వకాలంలో సుఖలాలసులైన ప్రబంధ కన్యలు
హంసతూలికా తల్పాలపై పవ్వళించేవారో లేదోకాని,

నేటి నవనాగరిక నాజూకు గృహిణులు మాత్రం అప్పటి హంసతూలికా తల్పాలను తలదన్నే యూ ఫోమ్ పరుపులు - వాటికి జతగా వుండే యూ ఫోమ్ తలగడలు తప్ప మిగతా వాటిపై పవ్వళించరంటారు.

వరదలా తోసుకొచ్చే నవనాగరికతా ప్రవాహానికి అడ్డుకట్ట వేయలేం.

నెల్లూరులో "యూ ఫోమ్" వస్తువు ఏది కావలసివున్నా

సుబోధ్ ఏజన్సీస్,

వి. సి. సుబ్బారెడ్డి బిల్డింగ్సు – ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు

ఫోన్ :: 449.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

కిరోసిన్ కటకట

కిరోసిన్ దొరకక ప్రజలు కటకటపడిపోతున్నారు. పల్లెలలో పరిస్థితి మరీ అధ్వాన్నంగావున్నది. సక్రమమైన ధరకు దొరకడంలేదుకాని; బ్లాక్‌మార్కెట్‌లో అధిక ధరకు కావలసినంత దొరుకుతున్నది. పబ్లిక్‌గా సీసా రూపాయవంతున అమ్ముతున్నారు. కొన్నిచోట్ల అదికూడా దొరకడంలేదు. కిరోసిన్ కొరతైతే, బ్లాక్ మార్కెట్‌కు ఎక్కడనుండి వస్తున్నది? ఇది కేవలం హోల్‌సేల్ వ్యాపారుల హస్తలాఘవమని అంటే తప్పు కాబోదు.

నెల్లూరులో శ్రీ సదాశివరావుకోటి పది మందికితెలిసినవారు, అడిగినవారికిలోతుగా లేదు అని చెప్పడానికి వీలులేదు. కాని ఇతరులో? ముఖ్యంగా ఇండియన్ ఆయిల్ ఏజన్సీమీద అపవాదు వినిపించింది.

ఇప్పుడు పంపకం నెల్లూరు ఆర్.డి.ఓ. గారు చేపట్టారు. శ్రమతీసుకొని యేర్పాట్లు చేస్తున్నారు. చిల్లరగా పంపకం జరిపిస్తున్నారు. అడిగినవారికి పర్మిట్లు ఇస్తున్నారు. ఇట్లనే జరిగితే టవున్‌లో అలజడి తగ్గవచ్చు. కాని పల్లెల విషయమో? ముఖ్యంగా విద్యుచ్ఛక్తి లేని గ్రామీణులదే బాధ. గ్రామాల విషయంలో ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించవలని ఆర్. డి. ఓ. గారిని కోరుతున్నాము. టవున్‌లోకూడా కొన్ని వార్డులకు పంపకం ఏర్పాటు జరగలేదని, చక్కెరకార్డులు లేనివారిస్థితి ఆలోచింపబడలేదని అంటున్నారు. ఆర్.డి.ఓ. గారు ఇదికూడా గమనించగలరని ఆశిస్తాము.

సైన్యంలో చేరండి

సైనిక రిక్రూట్‌మెంట్ అధికారులు నెల్లూరు వస్తున్నారు. 17 సంవత్సరాలకు పైన 21 సంవత్సరాల లోపునవుండి 5 అడుగుల 4 అంగుళాలు పొడవు, 115 పౌన్ల బరువు, చెస్ట్ 31/33 కలిగిన దృఢకాయులైన యువకులు సైనిక నౌకావిభాగ సాంకేతిక కళోద్యోగులుగా చేరడానికి అర్హులు. కనీసం ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. దాకానైనా చదివి వుండాలట. 25 తేది కావలి (రహదారి బంగళా) లోను; 26 తేది నెల్లూరు (మున్సిపల్ రహదారి బంగళా)లోను యీ సెలక్షన్ జరుగుతుందని జిల్లాసమాచార శాఖాధికారి తెలుపుతున్నారు.

ఒకరిచావు- ఇంకొకరి ప్రమాదస్థితి

22 తేది తెల్లవారిఝామున మనుబోలు నుండి నెల్లూరు తాలూకా పెనుబర్తికి వడ్లతో వస్తుండిన రెండెడ్ల బండిని ట్రంకు రోడ్డు 92/1 మైలువద్ద, కృష్ణమాదారి సత్రం సమీపంలో, ఇండియన్ ఆయిల్ టాంకరు (ఎ పి సి 2640) ఢీకొనడంవల్ల, బండిలోవుండిన షేక్‌మస్తాన్‌సాహెబుఅను 20 ఏండ్ల యువకుడు అక్కడికక్కడే మరణించాడు. అతనిభార్య, ఆరునెలగర్భిణి పకీమాబీ; ఆమె చెల్లెలు, 10 ఏండ్ల బాలిక హాస్పెన్‌బీ; అతనితండ్రి షేక్ మీరా సాహెబు గాయాలతో గూడూరు హాస్పిటల్‌లో చేర్పబడినారు. ఇందులో మీరా సాహెబ్‌స్థితి ప్రమాదకరంగా వున్నదట.

ఈ ప్రమాదాన్నిగూర్చి ఆ టాంకరు డ్రైవరే గూడూరు పోలీసుకు రిపోర్టు చేశాడట.

—

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటి పేజీ కొరవ)

మైనదికాదు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు పాపం ఎలాగో నిర్వహించుకుంటూ పోతున్నారు. కాని...(దురదృష్టవశాత్తు) మంత్రివర్గంలో కూడా అభిప్రాయభేదాలు ఏర్పడ్డాయి..." అనికూడా సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పారు.

రాష్ట్రంలో సమైక్యతను పెంపొందించాలని మీరు మొదటినుంచీ యత్నిస్తున్నారు; మరి వీటిని సర్దుబాటుచేయాలను కోవడంలేదా-అని ప్రశ్నించినప్పుడు కాకినాడలో జరుగనున్న రాష్ట్రరాజకీయ మహాసభ నాటికి విభేదాలన్నింటిని సర్దుబాటు చేసేస్తామని సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పారు. మరి ఈ విభేదాల కారణంగా "పి. సి." సంజీవయ్యగారికి సన్నిహితులవుతున్నారా అంటే, నేరుగా జవాబు చెప్పలేదుకాని "సంజీవయ్యగారి మంత్రివర్గంలోకూడా "పి. సి." ఉన్నారుకదా; పైగా ఆయన మొట్టమొదటమంత్రిఅయింది అప్పుడేకదా" అన్నారు. దీని అర్థమేమో తెలియదు.

అలాగే వారు మరోమాట అన్నారు. మీరు మళ్ళీ రాష్ట్రరాజకీయాల్లో ప్రవేశిస్తారా అంటే "లేదు; అలాచేయుడం నా ఓటమిగా భావిస్తాను" అన్నారు. ఓటమిగా భావించినా వారు హైదరాబాదులో ముఖ్యమంత్రి పదవిని మళ్ళీ చేబట్ట ఉద్దేశించవచ్చును కాని "ఢిల్లీనుంచే ఇక్కడి పరిస్థితులనుఅదుపులో పెట్టదలచాను" అన్నారు.

ఇది సంజీవరెడ్డిగారి వైఖరి. పోతే ఇటు "పి. సి.", నూకల రామచంద్రారెడ్డి ఉభయులుకూడా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారితో ఇక తమకు పొసగదనే నిర్ణయానికి వచ్చేశారని భావించవచ్చును. వారీ విషయాన్ని తమ "మహానాయకు"డైన సంజీవరెడ్డి గారికి విన్నవించుకున్నారు. సంజీవరెడ్డి గారిద్వారా తమకు న్యాయం జరుగుతుందన్న విశ్వాసం వీరందరికీ యింకావుంది. కాని "పి. సి." ఒకఅడుగు ముందుకు పోయి ఒకవేళ అలాజరగనిపక్షంలో తమ ప్రయోజనాలను సంరక్షించుకునే యత్నాన్ని ప్రారంభించారు.

ఆ సందర్భంలోనే ముఖ్యమంత్రుల సమావేశంలో పాల్గొనేటందుకు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారితో ఢిల్లీవెళ్ళిన పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు మరి రెండు రోజులు ఢిల్లీలో గడిపారు. సంజీవయ్య యిచ్చిన విందుల్లో పాల్గొన్నారు. ఈ విందులకు ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి, కాంగ్రెస్‌అధ్యక్షుడు కామరాజ్‌గారూ హాజరయారు. సంజీవయ్య రఘురామయ్యగార్లతో కలిసి చిత్రాలు తీయించుకున్నారు. (అవి వాయువేగంతో హైదరాబాదుకు చేరి పత్రికల్లో అచ్చు అయ్యాయికూడా).

సంజీవయ్యగారిచ్చిన రెండువిందులకూ కామరాజ్‌గారు హాజరు కావడం, ఒకదానిలో ప్రధానమంత్రికూడా పాల్గొనడం హైదరాబాదు కాంగ్రెస్‌వర్గాల్లో సంచలనాన్ని కలిగించిందంటే అతిశయోక్తి కాదు. సంజీవరెడ్డిగారిచ్చిన రెండు విందులకుకూడా ప్రధానికాని, కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుకాని హాజరుకాలేదు. "సంజీవయ్యగారి విందుల్లో వారిద్దరూ పాల్గొడానికి రాజకీయ ప్రాధాన్యత ఏమీవుండదు. ఇలాంటివి రోజూ ఎన్నో జరుగుతూ వుంటాయి"ని సంజీవరెడ్డిగారు తేల్చేశారు. ముఖ్యమంత్రికూడా అలాగేభావిస్తున్నారు.

ఈ విందులనుగూర్చి 'పి.సి 'స్వయంగా ఏమీచెప్పలేదు. కాని, వాటిలో పాల్గొన్న ఇతర స్థానిక కాంగ్రెసువాదులకు మాత్రం కొత్త ధైర్యసాహసాలను కలిగించింది. సంజీవరెడ్డి- బ్రహ్మానందరెడ్డిగార్ల పలుకుబడి క్రిందవున్న రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం కారణంగా తమకు అన్యాయం జరగదనే నమ్మకం వారికి కలుగుతున్నది. దీనికి తోడు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు, మెదక్ జిల్లాలోని సంజీవయ్యగారి సహచరుల ఆహ్వానంపై ఏప్రెల్ 22న సంగారెడ్డి సిటిసరఫరా కేంద్రానికి ప్రారంభోత్సవం చేస్తున్నారు. సంజీవయ్యగారు అధ్యక్షత వహిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రికి ఈవిషయం ఈరోజు (19 తేది) నే తెలిసింది. అయినా ఆయన తన ఆదిలాబాదు ప్రయాణాన్ని మానుకోవడంలేదు. ఏప్రెలు23న మాత్రమే కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని హైదరాబాదులో కలుసుకుంటానన్నారు.

ఇందిరాగాంధిగారికి సంజీవయ్యగారి పైనకల అభిమానం అందరికీ తెలిసిందే. కామరాజ్‌గారుకూడా సంజీవరెడ్డి, సంజీవయ్యగారిమధ్య సఖ్యతకంగా ఉండాలనే కృషిచేస్తున్నారని భావించవలసి వస్తున్నది. ఈకారణంగా వచ్చేనెల జరుగనున్న కాంగ్రెస్ కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం ఖాళీలకు జరిగే ఎన్నికలో వీరిద్దరిని పోటీ చేయవద్దని సలహా ఇస్తారేమోనని ఇక్కడ రాజకీయ పరిశీలకుల అభిప్రాయం. ఇందుకు సంజీవయ్యగారు సమ్మతిస్తారనడంలో సందేహంలేదు కాని సంజీవరెడ్డిగారు సమ్మతిస్తారా? కేంద్ర ఎన్నికల సంఘంలో లేకపోవడం తనకు ప్రధాన ఓటమిగా సంజీవరెడ్డిగారు భావిస్తారు. అది వారికి అవమానకరంగానే తోస్తుంది. కాని అగ్రనాయకులమాట వినకుండా పోటీచేస్తే, కామరాజ్-ఇందిరాల ఆగ్రహానికి గురికావసి ఉంటుంది. ఎటూతేల్చుకోలేని సంజీవరెడ్డిగారు మళ్లీ మొరార్జీదేశాయికి సన్నిహితమయే యత్నం చేస్తున్నారని ఇక్కడకు అందుతున్న సమాచారం. పైగా మొరార్జీ, సి. బి. గుప్తగారిని కలుపుకొనిపోవాలనే యత్నం ఇందిరాగాంధీగారే చేస్తున్నారని మరొక లోగట్టా.

ఇవన్నీ తేలడానికి వచ్చే ఏ. ఐ. సి. సి. సమావేశం దాకా మనం నిరీక్షించవలసి వుంటుంది.

ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు మంగళవారంనాడు విలేఖరులతో మాట్లాడుతూ నెల్లూరు, వరంగల్లు కాంగ్రెసువాదుల్లో మార్పులకు తానేమాత్రం కారణం కాదని చెప్పారు. తనకేవో యిందులో ఏదో లోకమున్నదని ఆరోపించేవారు తమ ప్రవర్తనగురించి ఆత్మశోధన చేసుకొనడం అవసరమని ఆయన అన్నారు. ఐతే సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఈవిభేదాల ప్రభావం రాష్ట్ర మంత్రివర్గంపైన కాని పరిపాలనపైన కాని పడిందనడంలో నిజంలేదన్నారు.

వారు మరొక విషయాన్ని ఈ సందర్భంలో స్పష్టంచేశారు; రాష్ట్రపరిపాలనా వ్యవహారాల్లో ఏమైనా పొరపాటు జరిగితే సరిదిద్దవలసిన బాధ్యత తనకున్నదనీ, అవసరమనుకున్నపుడు అలాంటిచర్య తప్పకుండా తీసుకుంటాననీ, లేకపోతే తను ముఖ్యమంత్రిగా వుండడంలో అర్థంలేదనీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు చెప్పారు.

సాధారణ ఎన్నికలు యింకా పదిమాసాలు వున్నప్పటికి ఈవిధంగా "పొలిటికల్ డైలాగ్" బహిరంగంగానే ప్రారంభమైంది. ——

నెల్లూరులో క్రొత్తపత్రిక

'అమరజీవి' అను పేరుతో పక్షపత్రిక అతిత్వరలోనే విడుదల కానున్నది. తగు విధముగా మీ ప్రోత్సాహ సహకారములు లభించగలవని విశ్వసిస్తున్నాను.

ఇట్లు,
తుమ్మల వెంకటరామిరెడ్డి,
సంపాదకుడు.

పెంచలుకోన తిరుణాళ్ల

రాపూరు తా॥ (నెల్లూరుజిల్లా) పెంచలుకోన
శ్రీ పెంచలు నృసింహస్వామి
బ్రహ్మోత్సవాలు

1-5-66 తేది శ్రీ స్వామివారి పేంచేపు
2-5-66 తేది హనుమంతసేవ
3-5-66 తేది గరుడసేవ [నృసింహజయంతి]
4-5-66 తేది కళ్యాణం
5-5-66 తేది అవరోహణ

పై ఉత్సవములలో — మద్రాసు రాజా ఎలక్ట్రికల్స్ వారిచే ప్రత్యేక విద్యుద్దీపాలంకరణ - బాణ సంచావేడుక పుష్పాలంకార కళ్యాణమంటపము (కలియుగవైకుంఠము)

హరికథలు - యింకా ఎన్నో వినోద కార్యక్రమములతో, అత్యద్భుతముగా శ్రీ వారి ఉత్సవములు జరిపించబడును. కాన భక్తులెల్లరు విచ్చేసి, స్వామివారిని — అమ్మవారిని దర్శించి, తరించవలసినదిగా ప్రార్థన.

షరా:- ప్రత్యేకంగా, రవాణా సౌకర్యవసతులు సిటి వసతి సదుపాయములు ఏర్పాట్లు గలవు.

ఏ. యల్. నరసింహం,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు — పెంచలకోన.

ఎండాకాలానికి
కాలర్ బనీన్లు

• మీ సైజులలో
• మీ పిల్లల సైజులలో
అన్ని రకములలో

సిటీ డ్రెస్ హోం

ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు
ఫోన్ :: 444.

కోవూరు పంచాయతీ సమితి

టెండరు నోటీసు

ఈ సమితి పరిధిలోని అప్పర్ ప్రైమరీ పాఠశాలలకు ఈ క్రింద కనుపరచిన ఫర్నిచరు సప్లయి చేయుటకు సీలు టెండర్లు కోరబడుచున్నవి. టెండరుదారు రూ. 100/- లు దరావత్తుసొమ్ము కోవూరు పంచాయతీ సమితి నిధికి చెల్లించి సదరు చెలానాతో దరఖాస్తు ఫారమును 15-5-66 తేది సాయంత్రం 5 గంటల లోగా బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరువద్దగాని, ఆఫీసుమేనేజరువద్దగాని చేర్పవలయును. 16-5-66 తేది పగలు 10 గంటకు సీలు టెండర్లు హాజరైన దరఖాస్తుదారుల సమక్షమున తెరువబడును.

వస్తువివరములు:-		కొలతలు:-
మేజాలు (2 డ్రాయర్లు కలవి)	12	3'X2'X2½'
కుర్చీలు (బగ్‌వూడ్)	12	స్టాండర్డ్‌సైజు.
డ్యూయల్ డస్కులు	120	డస్కు 2'.6"X6"X8"X'.3'.6"
		డ్రాయరు 8"X5"X3'.6"
		సీటు 1.'6"X9"X3'.6"
నల్లబల్లలు	12	4½X3'
అలమారలు	6	6'X3'X1'.6"

త్రోసివేయబడిన దరఖాస్తుదారుల ధరావత్తు సొమ్ము చెక్కు మూలమున వాపసు చేయబడును.

—ఆర్. రామచంద్రరావు, బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరు.

దీనిభావమేమి?

నన్నుపిల్చినవారుగెల్చారు పిలవనివారు ఓడిపోయారు!

గత ఎన్నిక ఫలితాలనుగూర్చి ఏ. సి. వ్యాఖ్య

ఏ. సి. ఇచ్చినా, జి. ప. ఇచ్చినా ఆ డబ్బుఎవరిది?

ఇరిగేషన్ మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు కందుకూరు, కనిగిరి తాలూకాలలో నాలుగురోజులు పర్యటించారు. 17 తేది కందుకూరు; 18, 19, 20 తేదులలో కనిగిరితాలూకా. కందుకూరు తాలూకాలో సందారంమ్మాత్రం కేవలం రాజకీయమే. కనిగిరిలో ఐదు ఇరిగేషన్ పథకాలకు శంకుస్థాపన చేయడమేకాక, రాజకీయంగా తమస్థానాన్ని గట్టిపరచుకున్నట్లున్నారు.

కనిగిరి తాలూకాలోని ఐదు నీటిపనర్లకు షుమారు 26 లక్షల రూపాయలవుతుంది. ఆ స్కీములివి—

గొల్లపల్లి రిజర్వాయరు: 13,52,871 రూపాయల ఖర్చుతో గొల్లపల్లివద్ద పాలేరుపై నిర్మించే ఈ రిజర్వాయరువల్ల కంచర్లవారిపల్లె, గొల్లపల్లి, సుల్తానాపురం, లింగారెడ్డిపల్లె, కొత్తపల్లి, పద్మనాభపురం గ్రామాలలో 1284 ఎకరాలు సాగవుతుంది. ఇందులో కుడివైపుకాల్వక్రింద 520 ఎకరాలు, ఎడమకాల్వక్రింద 764 ఎకరాలు సాగవుతుంది.

నరసమాంబాపురం రిజర్వాయరు: పాలేరుకే నరసమాంబాపురంవద్ద రిజర్వాయరు నిర్మింపబడుతుంది. 8,66,335 రూపాయలు ఖర్చవుతుంది. కుడికాల్వక్రింద 527,ఎడమకాల్వక్రింద 350—మొత్తం 877 ఎకరాలు సాగవుతుంది.

నాగిరెడ్డిపల్లెచెరువుపథకం: 1,25,103 రూపాయల వ్యయంతో నేరేళ్ల వాగుకు అడ్డంగా చెరువు నిర్మించబడుతుంది 184 ఎకరాల మెట్టభూములకు పారుదల వసతి కలుగుతుంది.

దొక్కలవాగు అనకట్ట: దొక్కలవాగుకు చంద్రశేఖరపురం సమీపంలో అనకట్టకట్టి, ఆ చెరువుకు నీరు సరఫరాచేయబడుతుంది. 288 ఎకరాలు సాగవుతుంది. రూ 3,74,560 లు ఖర్చవుతుంది.

బిజ్జంవారిపల్లె చెరువు పథకం: కాపలేరు వాగుకు అడ్డంగా చెరువు నిర్మించబడుతుంది. రూ 72,124లు వ్యయమవుతుంది. 103 ఎకరాలు సాగవుతుంది.

ఈ స్కీములన్నిటికి శ్రీ ఏ. సి. శంకుస్థాపన చేశారు. ఈ ఐదు కార్యక్రమాల సందర్భంలో జరిగిన ఆయా సభలకు శ్రీయుతులు బి. రామసుబ్బారెడ్డి, పులి వెంకటరెడ్డి, బి. పిచ్చిరెడ్డి, వర్నా వెంకయ్యనాయుడుగారలు అధ్యక్షత వహించారు.

కందుకూరు, కనిగిరి పబ్లిక్ సభల కార్యక్రమంలో మాత్రం శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి ఏ. సి. ని అనుసరించారు.

ఈ ఇరిగేషన్ కార్యక్రమాలకుతోడు శ్రీ ఏ. సి. కనిగిరి సమీపంలో దాకిరాల-సుల్తానాపురం రోడ్డుకుకూడా ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. వెలిగండ్ల టి. బి. కి శంకుస్థాపన జేశారు.

ఇక సభలలో రాజకీయోపన్యాసాలు, విన్యాసాలు సమీక్షిద్దాం.

కందుకూరు తాలూకా

చెంచురామానాయుడుగారి ప్రాంతం కాబట్టి, తమ స్వంతవర్గం ఒకదాన్ని సృష్టించుకోడం ఏ. సి. గారి కందుకూరు సందర్శనోద్దేశ్యంగా వుండవచ్చు. దీనికి ఇదివరకే సింగరాయకొండలో ఒకసభ పెట్టి ''జిల్లానాయకుడు'' రంగం ఏర్పరచారు. శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారి సందారంలో నాయుడుగారి వ్యతిరేకులైన దిబివాట్ల (అందరూనో, లేక ఒక్క పిచ్చయ్యగారేనో తెలియదు), డాక్టరు కోటారెడ్డి వగైరాలంతా పాల్గొన్నట్లుంది, సహకరించినట్లుంది. ఎప్పుడూ చెంచురామానాయుడుగారిని అనుసరించే మాచవరంకూడాపోయి వచ్చారు సుబ్బారెడ్డిగారు. అక్కడ పుత్పవాలు, సభలు, విందులు జరిగాయటకాని, రాజకీయ చర్చలేమీలేవని చెప్తారు. అంతకు ముందురోజే కావోలు, చెంచురామానాయుడుగారు తన హైదరాబాదు ప్రయా

ణంలో,మాచవరంపోయి, అదిరెడ్డిగారింట్లో భోంచేసి, పలుకరించి పోయారట. ఇటు ఏ. సి. సందారంలోకాని, అటునాయుడుగారి రాక సందర్భంలోకాని ఉలవపాడు సమితి అధ్యక్షుడు, కందుకూరుతాలూకా ప్రముఖులలో ఒకరైన శ్రీ లింగారెడ్డి రామకృష్ణారెడ్డి కనపడకపోవడం గమనార్హమైన విషయమంటారు.

ఏ. సి. కందుకూరు పర్యటనలో పాకలలో ఒక సభజరిగింది. పాలేటి ప్రాజెక్టు సంఘం ఈసభను ఏర్పాటుచేసిందట. నివేదికలు సమర్పించబడినవి. కమ్యూనిస్టు అభిమానులుగా భావించబడే డాక్టరు కోటారెడ్డి, బత్తుల శంకరరెడ్డిగారలు శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారిని ప్రశంసిస్తూ మాట్లాడారు. ఏ. సి. ముఖ్యమంత్రి కావాలని శంకరరెడ్డి ఆకాంక్ష వెలిబుచ్చారు. కమ్యూనిస్టులు ఏర్పాటుచేసిన సభకు కాంగ్రెస్‌వాదులు హాజరైనట్లుగా వుండినదని, ఏ. సి. పాకల సభపై ఒకరు వ్యాఖ్యానించారు.

కందుకూరు సభకు శ్రీ దివి పిచ్చయ్య చౌదరి అధ్యక్షం వహించారు. పెద్ద బహిరంగసభ జరిగింది. నీటి కొరత కళాశాల అవసరాలను శ్రీ పిచ్చయ్య మంత్రిగారికి నివేదించారు. సభలో ఆనం సంజీవరెడ్డిగారు మాట్లాడారు. నాగార్జునసాగర్ గుంటూరుజిల్లాకే పరిమితమైపోతే కాంగ్రెస్ దెబ్బతింటుందని, ఈ విషయంలో నెల్లూరుజిల్లావారికి ముఖ్యమంత్రి హామీ యివ్వాలని కోరారు. కందుకూరు ప్రాంతంలో ప్రతిదిన్నవిషయంలో జోక్యం కల్పించుకుంటున్నాడని పేరెత్తకుండా చెంచు రామా నాయుడు గారిని విమర్శించారు.

శ్రీ ఏ. సి. మాట్లాడుతూ ప్రథమదశలోనే దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి, కందుకూరు తాలూకాలకు నాగార్జునసాగర్ నీరు అందగలదని గట్టిగా చెప్పారు.

కనిగిరి సభ

18 తేది కనిగిరి సభలో వెంకయ్యనాయుడుగారు మొదలు ఏ. సి సుబ్బారెడ్డిగారి వరకు స్వేచ్ఛగా విమర్శలు సాగించారు. సౌమ్యంగా, శాంతంగావుండే శాసనసభ్యుడు శ్రీ పులి వెంకటరెడ్డిగారు— సుబ్బారెడ్డిగారు చేసే మంచిపనులుచూచి కొందరికి కన్నుకుడుతున్నదని, ప్రజానాయకుడుగా వారి ప్రతిష్ట పెరిగిపోవడం వారికి కష్టంగా తోస్తున్నదని, వారిప్రతిష్ట తగ్గించుటకు గోతులు త్రవ్వుతున్నారని, ఆగోతుల్లో వారేపడతారని—విజృంభించారు. వర్నా వెంకయ్యనాయుడుగారు, ఏ. సి. పలుకుబడి ఇందిరాగాంధీ వరకు యెగబాకిందని, ఆకన వారిని ఎవ్వరూ ఏమీ చేయలేరని చాటారు.

జి. ప. కు 60 ఏండ్లు పడుతుందట!

ఆనం సంజీవరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కనిగిరి తాలూకాలో ఇరిగేషన్ స్కీములకు ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు 60 లక్షల రూపాయలు యిచ్చారని, ఇంతమొత్తాన్ని జిల్లాపరిషత్తు 60 ఏండ్లకుకూడా యివ్వలేదని; తమ—జి. ప. చేర్మెన్ అధికార తారతమ్యాన్ని గమనించమన్నట్లుగా మాట్లాడారు. మంచిపనులలో పోటీపడాలని, కాకివలె కలకాలం బ్రతికేకన్నా హంసవలె నాల్గేళ్లు బ్రతికినా చాలనే సూక్తిముక్తావళిని వల్లించారు.

కనిగిరి పథకాలకు వెచ్చించినధనాన్ని వీరు తమ స్వంత ఖాతాన జమవేసుకోవడం నలీను రాజకీయప్రచారంగావుంటుంది. ఏ. సి. చేసినా, ఇంకొకరుచేసినా అది ప్రభుత్వపరంగా జరిగేది; ప్రజలధనంతో జరిగేది. వ్యక్తిగతమైన విషయంకాదు. అట్లనే జిల్లాపరిషత్తు చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి సొత్తుకాదు. ప్రభుత్వ గ్రాంట్లతో ప్రజాకార్యాలుచేసే సంస్థ అది. ప్రభుత్వానికి-జి. ప. కు పోలికచూపడం; ఏ. సి.- చంద్రశేఖరరెడ్డికి పోటీపెట్టడం ఎంత సమంజసంగా వున్నదో చూడండి!

లక్షరూపాయలిచ్చినా జరగని ప్రచారం

శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ వెంకయ్యనాయుడు, వెంకటరెడ్డి ఇత్యాదుల వుద్రేక విమర్శాపూర్వకోపన్యాసాలను ప్రస్తావించి ''ఒక్కొక్కరు వారి మనసులోవున్న బాధను వెళ్లబెట్టారు. వీరిలో ఇంతబాధవున్నదా అనిపించింది. ఎవరో ఏమోచేసినారని బాధపడేదానికన్నా సంతోషపడాలి'' అంటూ తన 'అనుభవం'ఒకదాన్ని కథగావివరించారు. 1934 లో తాను కాంగ్రెస్‌ను ధిక్కరించి నెల్లూరు చేర్మెన్ అయినప్పుడు ఒకటిన్నర సంవత్సరంపాటు 'జమీన్‌రైతు' తనకు పూర్తివ్యతిరేకంగా వ్రాసిందట. తన్నుగూర్చి ప్రతివారం వ్రాస్తుండేదట. తాను జవాబుకూడా ఇచ్చేవాడు కాదట. ఆప్రచారంతో తనపేరు జిల్లాఅంతా వ్యాపించడమేకాక, రాష్ట్రమంతా కూడా ప్రాకిందట. దాంతో తనకు జిల్లాలో పెద్ద పేరొచ్చిందట. ఆ వటఓ జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడయ్యారట. జిల్లాఅంతా తిరిగారట. లక్షరూపాయలిచ్చినా తనకు అప్రచారం జరిగివుండేదికాదట. ఇప్పుడుకూడా తన్నుగూర్చి ఎన్నోవ్రాస్తున్నారట. కాని తాను లెక్క చేయడట. చెడ్డతేనైనావుంటే తెల్పితే సవరించుకొని సంతోషిస్తాడట. కాని అలాచెయ్యరట. జిల్లాలో కొన్ని పత్రికలంటే తనకు బాగతెలుసట. వాళ్ల వ్రాసేవ్రాతలు తనకు తెలుసట. ప్రజలు తనకు అండవున్నారట.— ఇదీ వారి వుపన్యాస ధోరణి.

వారుచెప్పినట్లు మంచిగాకాని, చెడుగా కాని తన వున్నతికి ''జమీన్‌రైతు'' కారణమని, అది తనకు చేసినసేవ లక్ష రూపాయలకు మించిందని ఇన్నాళ్లకైనా ఒకకృతజ్ఞతాపూర్వకవాక్యం పల్కినందుకు శ్రీఏ. సి. కి భవదీయులు నిజంగా కృతజ్ఞులు!

పిల్చినవారు గెల్చారు— పిలవనివారు ఓడారు!

1962 జనరల్ ఎన్నికలనుగూర్చి మాట్లాడుతూ, శ్రీ ఏ.సి., ఇలా అన్నారు-

''రాపూరు తాలూకా ప్రజలు ప్రతి ఎన్నికలో కాంగ్రెస్‌కు స్థానమిచ్చేవారు. కాని అక్కడ దమ్మిడీ పనిజరగలేదు. పోయినసారి నన్ను అక్కడకు ఆహ్వానించారు. 14వేలు మెజారిటీతో గెల్పించారు. గత ఎన్నికలలో నన్ను కనిగిరి, బుచ్చి సర్వేపల్లి ఈ ముగ్గురు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులు పిలువలేదు. మిగతా నియోజకవర్గాలవారు నన్ను పిలిచారు; నేను వెళ్లాను. నేను వెళ్లినచోటంతా కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులు గెలిచారు. నేను వెళ్ళని మూడుచోట్ల ఓడిపోవడం జరిగింది. నాకు ఆశ్చర్యంవేసింది. నాపై ప్రజలలో విశ్వాసం వుంది అని నా నమ్మకం''

ఈ మాటలనడంలో శ్రీ ఏ. సి. భావమేమిటో మాకు అర్థంకావడంలేదు. తనను పిలవనందుకు తగినశాస్తి జరిగిందనా? లేక, తన పలుకుబడి అంత అనుల్లంఘనీయమైనదనా?

తన తోడ్పాటులేకుండా జిల్లాలో ఎన్నికల్లో గెల్వడం దుస్తరమని ఏ. సి. అభిప్రాయం వెలిబుచ్చినట్లు మా హైదరాబాదు విలేఖరి వ్రాస్తే, తానావిధంగా చెప్పనేలేదని శ్రీ ఏ. సి. ఖండించారు. తనకు 60 ఏళ్ళ వయస్సని, జిల్లాఅంతా తన ఒక్కడిమీదనే వుంటుందని తాను చెప్పజాలనని శ్రీ ఏ. సి. నెల్లూరులో మాతో స్వయంగా అన్నారు. ఇప్పుడు కనిగిరిలో చెప్పింది, అప్పుడు హైదరాబాదులోచెప్పి, తర్వాత కాదని ఖండించినదేగదా!

కడుపుమంటట!

''ఒక నెల్లూరు పత్రికలో ఇవాళ కనిగిరి పంటపండిందని వ్రాశారు. కనిగిరి ప్రజల బాధలనుచూచి మంచి కార్యాలు చేస్తుంటే వాటికా కడుపుమంట ఎందుకు...'' అన్నారట ఏ. సి.

ఈ విమర్శ 'జమీన్‌రైతు'ను వుద్దేశించింది. గతవారం మేము ఇలా వ్రాశాము- ''ఇరిగేషన్ పథకాల విషయంలో రాపూరు, ఆత్మకూరులతర్వాత, ఇరిగేషన్ మంత్రిగారి ప్రత్యేక ఆదరాభిమానాలకు పాత్రమవుతున్న తాలూకా కనిగిరిగానే కనబడుతుంది....ఏది ఏమైనా, కారణం ఏమైనా కనిగిరి వంటి వెనుకబడిన ప్రాంతం నీటివసతి విషయంలో అభివృద్ధి పొందనుండడం అందరూ సంతోషించదగిన విషయం''.

ఇందులో కడుపుమంట ఏముంది? కనిగిరి మంచినీటి పథకం విషయంలో మేము అందులోనేవ్రాసినమాటలు చదివితే, చూడి కడుపుమంటో, వారిది దురభిప్రాయంతో కూడిన విమర్శో స్పష్టమవుతుంది. రాపూరు, ఆత్మకూరు – ఇప్పుడు కనిగిరి విషయంలో ప్రత్యేకాభిమానం చూపుతున్నారనడంలో అసత్యం వున్నదా? ఒక్కసారి ఇన్నిలక్షల స్కీములు వస్తున్నందుకు పంటపండిందంటే విపరీత వ్యాఖ్యానమా?

రాజీనామా పత్రం జేబిలో వుండాలి

పదవులనుగూర్చి ప్రస్తావిస్తూ శ్రీ ఏ. సి. ఇలా అన్నారట-

''కాగితం (రాజీనామా కాగితమని వారి వుద్దేశ్యం) ఎప్పుడూ జేబిలో వుండాలి. అవసరమైతే దాన్ని ఇచ్చే త్యాగం కూడా వుండాలి. అప్పుడే మంత్రి పదవి రాణిస్తుంది. ప్రజలలో విశ్వాసంవున్నంత వరకు ఏమీ పరవాలేదు''.

శ్రీ ఏ. సి. ఒక సభలో తనను ప్రకాశం పంతులుగారితో పోల్చుకున్నారు. అందువల్ల వారి తెంపును సూచించుటకు పై మాటలువుదహరించాము.

ప్రారంభమైంది

ఏ. సి. కందుకూరు, కనిగిరి పర్యటనతో; కాంగ్రెస్ విప్లవవర్గానికి మించినవుపన్యాసాల తీవ్రతతో; జిల్లాలో తమపై జరిగిన తిరుగుబాటుకు ప్రతీకారచర్య ప్రారంభమైనట్లే భావించవచ్చు.

—మా ప్ర. వి.

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

O.S. 186 of 65. E.P. 298 of 65

ద్వారం కోటిరెడ్డి —వాది.

అంత్రిబోయిని పెద్దభోగస్వామి —ప్రతివాది.

యీ నెంబరులో ప్రతివాది తాలూకు స్థిరాస్తులను 20-6-66 తేదిన పై కోర్టు వారి యెదుట బహిరంగముగా పగలు 10 గంటలకు యాలం వేయబడును. సవాలు చేయదలచినవారు సవాలుచేయవచ్చును.

—బి. సి. రామసుబ్బారెడ్డి,
వాది అడ్వకేటు.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారి ప్రకటన

1965—66 సంవత్సరములో కృష్ణాపట్నంరోడ్డు ఎరువులడిపోలోను, నరుకూరురోడ్డు ఎరువుల డిపోలోను తయారుచేయబడిన షుమారు 6645 టన్నుల ఎరువును యీ క్రింద వివరించబడిన తేదిలలో వాటికి ఎదురుగా చూపబడిన ప్రదేశములలో బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. లాటు 1-కి రూ. 10/- లు ధరావత్తు చెల్లించి పాటలో పాల్గొనవలెను. వేలము షరతులు వగైరాలను మునిసిపల్ ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో తెలుసుకొనవలయును.

ఎరువుల వివరము	వేలంవేయు స్థలం	వేలంవేయు తేది
(1) కృష్ణాపట్నంరోడ్డు డిపోలో తయారు చేయబడినఎరువు	కృష్ణాపట్నంరోడ్డు డిపోవద్ద	3-5-66 తేది ఉ॥ 8 గంటకు
(2) నరుకూరురోడ్డు డిపోలో తయారు చేయబడిన ఎరువు	నరుకూరురోడ్డు డిపోవద్ద	4-5-66 తేది ఉ॥ 8 గంటకు

—యస్, యం, ముర్తుజా,
సెక్రటరీ మరియు స్పెషల్ ఆఫీసరు - మున్సిపల్ఆఫీసు—నెల్లూరు.

జనవాణి

రాజకీయ బ్రేక్‌ఫాస్ట్

15-4-66 జమీన్‌రైతు మొదటిపుటలో మీరు 'రాజకీయ బ్రేక్‌ఫాస్ట్' అనే పదాన్ని వాడారు. దానికి సరి అయిన తెలుగుపదం దొరకలేదా? మనకూ వొక స్వచ్ఛమైన లిపి, భాష వున్నపుడు వేరే అర్థంకాని భాషను వుపయోగించి తెలుగువారికే కళంకం తెస్తున్నారు, మనకు మనమే ద్రోహంచేసుకుంటున్నాం. 'వనితా వేదిక' శీర్షికలో శ్రీమతి రేబాల దమయంతీదేవి గారు ఎవరికీ వుపయోగంలేని విషయాలను ప్రచురించి పాఠకులకు విసుగెత్తిస్తున్నారు.

నెల్లూరు —ఒక పాఠకుడు.

(కేవలం కొంచెమైనా వ్యంగ్యాన్ని సాధించడంకోసమే 'రాజకీయ బ్రేక్‌ఫాస్ట్' అని వాడాము, అంతేగాని తెలుగును కళంకపర్చాలనికాదు. అయినా, ఎవరో కళంకం చేయాలనుకొన్నంత మాత్రాన తెలుగుభాష కళంకమైపోయేదికాదని మా నమ్మకం. అందుకే ఒక అభ్యుదయ కవి గారన్నారు: "వర్ణసాంకర్యాన్ని అంగీకరిస్తున్న యీరోజుల్లో రససాంకర్యంకూడా ఆదరణీయమే, రెండు సంస్కృత సమాసాలమధ్య ఒకతెలుగుమాట కొందరికి యిబ్బంది కలిగించినట్లే, రెండు తెలుగుమాటల తర్వాతఒకఅన్యదేశ్యం Havocకగిలిస్తుందనుకోవచ్చు. కాని, ప్రేమవుంటే వర్ణాంతరవివాహం విజయం పొందినట్లుగానే భావంలో బలంవుంటే యిప్పుడు కన్పిస్తున్న యీ ఎగుడు దిగుడులు సర్దుకుపోతాయి." కాబట్టి మా భాషలోకి ఇంకే యితర భాషాపదాలు ప్రవేశించడానికి వీల్లేదని మడిగట్టుకొని కూర్చొనేకాలం గాదుగదా యిది. అట్లా మన పూర్వులు మడిగట్టుకొనేవుంటే మన భాష యింత వరకైనా ఎదిగివుండేదా? ఎన్ని అన్యభాషా పదాలు మనభాషలోకి జొరబడిపోలేదు? ఇంతకూ ఈ పాఠకుడు తన లేఖను ఇంగ్లీషు పదంతోనే (ఎడిటరు) మొదలు పెట్టారనే విషయాన్ని గమనించినట్లులేదు. అన్యభాషాపదాలు అంతగా చొరబడిపోయ్యాయి. కొన్ని సందర్భాలలో భావ వ్యక్తీకరణకు ఇతర భాషాపదమే అవసరమవుతుంది. ఇంగ్లీషుమాట వుపయోగిస్తేగాని ఆ అక్షరాలు రానివారికికూడా అర్థంకాని సందర్భాలుంటాయి. అందువల్ల ఏ భాషపట్లకూడా గ్రుడ్డిద్వేషంకాని, అభిమానంకాని మంచిదికాదని ఈ పాఠకునికి మా సలహా)

—సం. జ. రై).

వనితావేదిక

15 తేది సంచికలో శ్రీమతి రేబాల దమయంతీదేవిగారు వ్రాసిన "కొద్ది బట్టలతో ఖరీదు తక్కువ గుడ్డలతో ప్యాషన్‌గా తయారుకావాలి – ప్యాషన్ క్రియేటు చేయాలి" అనే వ్యాసంలో మన తెలుగు భాష వదిలి పరాయిభాష అయిన ఇంగ్లీషు పదాలను మధ్యమధ్య విరివిగా వాడడం మన తెలుగుభాషకే అవమానకరంగా వుంది. దమయంతిగారి వ్యాసాలు, శీర్షికలు చాలా వెగటుగాను, చౌకబారుగాను వుంటున్నాయ్. కాబట్టి ఆ 'వనితావేదిక' శీర్షిక తీసివేసి వేరే 'విజ్ఞానవేదిక' ప్రచురిస్తే చాల సంతోషం.

నెల్లూరు —ఒక పాఠకురాలు.

(ఇంతవరకు పాఠకులు 'వనితావేదిక' శీర్షికపట్లఆసక్తి నిరూపుతునేవున్నారు. పాఠకులలో భిన్నఅభిరుచులుగలవారుంటారు. ఒకశీర్షిక ఒకరికి ఆసక్తి జనకంగావుంటే, ఇంకొకరికి రుచించకపోవచ్చు. ఒకరికి రుచించనంతమాత్రాన ఆ శీర్షికనే తీసివేయమనడం వుచితమా? ఆ శీర్షికను అభిమానించే పాఠకులు అనేకమంది వున్నారనేది ఈ పాఠకురాలు గమనించవలెను. —సం. జ. రై.)

* *

కవిత్రయ జయంతులు

కవిత్రయ జయంతులగూర్చిన సమీక్ష నిష్పక్షపాతంగావుంది. సమీక్షించిన విలేఖరికీ, పత్రికాసంపాదకులకూ అభినందనలు. ఉపన్యాసాలను గ్రంథస్తం చేయమని చేసినసూచన చాల నిర్మాణాత్మకంగావుంది. సంతోషం.

విడవలూరు —కె. వి. ఆచార్య

పి. యు. సి. ఇంగ్లీషు ప్రశ్నాపత్రం

15 తేది జమీన్‌రైతు 'కూనిరాగాలు'లో 'లోకలిస్టు'గారు ఒక అపస్వరం పలికారు. 1966 మార్చి పి. యు. సి. ఇంగ్లీషుపత్రంలోని How did Galileo discover the telescope? అనే ప్రశ్నను ఆ విధంగా అమర్చుటవలన ఆ పత్రాన్ని 'సెట్' చేసిన ఆచార్యులకు 'discover', 'invent' అనేపదాల మధ్యవుండే తేడా తెలియదని 'లోకలిస్టు' వూహచేసి నేటి ఆచార్యుల ఇంగ్లీషుభాషా ప్రమాణాన్ని దుయ్యబడ్తూ నిశితంగా విమర్శించారు. కాని గెలీలియో పాఠ్యభాగాన్ని చదివిన ప్రతివాడూ 'లోకలిస్టు' విమర్శ అర్థరహితమనుకొంటాడు... కనుక కేవలం వూహతో విశ్వవిద్యాలయాచార్యులను దద్దమ్మలను చేయడం సమంజసంకాదు.

వాకాడుకాలేజి –అరణి ప్రభాకరరెడ్డి

(అబ్బా యీ, అ. ప్ర. రె. గారూ! భాషపై సరియైన సాధికారంవున్న వాడెవడూ 'టెలిస్కోప్'ను 'డిస్కవర్' చేశారని అనడు. ఉన్న విషయాన్ని కనిపెడితే 'డిస్కవర్' అంటారు, లేని విషయాన్ని కల్పనచేస్తే 'ఇన్వెంట్' అంటారు. 'కొలంబస్ అమెరికాను ఇన్వెంట్' చేశాడనడం ఎంతతప్పో గెలీలియో టెలిస్కోప్‌ను డిస్కవర్ చేశాడనడమూ అంత తప్పే. ఇంగ్లీషు బాగా తెల్సిన మీకాలేజి లెక్చరర్‌ను అడిగి తెల్సుకోండి. —సం. జ. రై)

పొరపాటే!

15 తేది సంచికలో మీ హైదరాబాద్ లేఖలో "శ్రీ ఆలపాటి నిర్యాణం తర్వాత జరిగిన ఉపఎన్నిక ఫలితము"అని వుంది. ఆలపాటి మరణం తర్వాత వుపఎన్నిక జరగనేలేదే!

నెల్లూరు — ఒక పాఠకుడు

(అవును, పొరపాటునే ఆ వాక్యం దొర్లింది. —సం. జ. రై)

సిగ్గుమాలిన పనులు

రెండు సంవత్సరాల క్రితం మా గ్రామంలో 22 అయిల్ యింజన్లుపుండేవి. రాత్రింబవళ్లు యే యిబ్బందిలేకుండా కాస్త అప్పులెక్కువైనా పంటలు పండించుకొని అధికాదాయం పొందుతూవుండేవాళ్లం. ఇంతలో మన గవర్నమెంటువారు మా గ్రామానికి కరెంటు సరఫరా చేశారు. కరెంటు రాగానే ఆ అయిల్ యింజన్లన్నీ అమ్ముకొన్నాం. ఇప్పుడు ప్రతిరోజా కరెంటు ఆగిపోతూ, గంటలపర్యంతం నిల్చిపోతూ తిప్పలు పెడుతున్నది. పెట్టుకున్న వ్యవసాయకూలీలను వృధాగా కూర్చోబెట్టి కూలీ యిచ్చుకొంటూ అనేక అనిశ్చిత యిబ్బందులకు గురిఅవుతున్నాం. నోటికివచ్చిన పంట యెండిపోతూ, మన ప్రభుత్వంక్రింద జరుగుతున్న యీ సిగ్గుమాలిన పనులకు దుఃఖభాజనులమవుతున్నాం. కరెంటుశాఖవారు యీయిబ్బందులను బాపరా?

—జి. లక్ష్మయ్యనాయుడు.

శిద్దనకొండూరు

• •

కరెంటుతోబాటే కిరసనాయిల్ కూడా కరవైంది. నెలరోజులనుండికిరసనాయిలుకు కటకటపడుతున్నాం. రాత్రులంతా చీకటిలో యేగులాడాల్సివస్తున్నది. ఈ పరీక్షల దినాల్లో విద్యార్థులు నానాయిబ్బంది పడిపోతున్నారు. బ్లాక్‌మార్కెట్లో మాత్రం (లీటరు 125 పైసలకు) లభిస్తున్నది. ఈ సిగ్గుమాలినపనిని ప్రభుత్వం చక్కపర్చదా?

కలువాయి —వి. రామచందర్.

• •

1966 పబ్లిక్ పరీక్షలు ముగిసినా 1965 మార్చి ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పబ్లిక్ పరీక్షలకు సూపర్‌వైజర్లుగా హాజరైన వుపాధ్యాయులకు రావల్సిన రెమ్యునరేషన్ యింతదాక చెల్లించబడలేదంటే ప్రభుత్వ విద్యాశాఖకూడా ఎంత సిగ్గుమాలినదైపోయిందా అనిపిస్తుంది. 1967 మార్చినాటికైనా యీ పరిస్థితిని చక్కబరుస్తారా?

నెల్లూరు - ఒకబాధితుడు.

ఒక ఖండన

అస్పృశ్యతా నివారణగురించి కేంద్ర ప్రభుత్వ కమిటీవారిచే నియమింపబడిన కమిటీవారు నెల్లూరు వచ్చినపుడు కోవా బత్తిన చిన్నయ్యగారు కనిగిరి తాలూకా పెదచెర్లోపల్లిలో హరిజనుల అవస్థ అతి ఘోరంగావున్నట్లు చెప్పారని 15 తేది 'జమీన్‌రైతు'లో చూశాను.

ఇది పూర్తిగా సత్యదూరమైన విషయం. ఈ పంచాయతీలో ఆరు హరిజనపాలెము లున్నాయి. వానిలో నడికట్టువారిపల్లె హరిజనపాలెంలోతప్ప తక్కినవారికంతా ప్రత్యేక మంచినీటివసతివుంది. నడికట్టు హరిజనులు రైతుల మోటబావులనుండి నీరు తెచ్చుకుంటారు. అమధ్య పెదచెర్లోపల్లెలోని మిడిల్‌స్కూలుకు యిరువురు హరిజనులు టీచర్లుగా వచ్చారు. వారికి వైశ్యుల గృహాలమధ్య వసతిగృహాలివ్వబడినాయి. ఈ విషయం శ్రీ చిన్నయ్యగారికి తెలియదా? తర్వాత ఆ టీచర్లకు-వైశ్యులకు యేవో వ్యక్తిగత విభేదాలువచ్చి యిల్లు ఖాళీచేయమని చెప్పడం, ఇంతలో వారికి మార్పురావడం జరిగింది. ఇంతకంటే యింకేమీ జరిగిందిలేదు. కోరాలత్తిన వారు మా గ్రామం ఎప్పుడూ చూసినట్లు లేదు. చిన్నయ్యగారు వాస్తవమెరిగిమాట్లాడి వుంటే బాగుండేది.

పెదచెర్లోపల్లె — గ్రామస్తుడు.

— —

వక్రచిత్రణ ఎవరిది?

(4వ పేజి తరువాయి)

అయినా,అనూహ్యమైనమార్పులుజరిగి, నెల్లూరునంతా సంచలనంచేసిన ఈ సంఘటనపట్ల, "పి. సి." వైఖరి యేమిటో తెలుసుకోవాలనే జిజ్ఞాస "జమీన్‌రైతు" పాఠకుల్లో వున్నప్పుడు, వారిని సంతృప్తి పరచడం, "జమీన్‌రైతు" విలేఖరిగా, పత్రికా రచయితగా నావిధి అని భావించి, "ఆఫ్ ది రికార్డ్" షరతుకు ఏమాత్రం భంగంకలగకుండా వారి వైఖరి "assessment" మాత్రమే యిచ్చాను. రాజకీయ పరిశీలకుడిగా నెల్లూరు సంఘటనపై నా రాజకీయ ఎసెస్‌మెంట్ మాత్రమే అది. నాలేఖ ఉపోద్ఘాతంలోనే ఈ విషయాన్ని పేర్కొన్నాను.

అనంతపురంజిల్లాలో, సంజీవరెడ్డి, ముఖ్యమంత్రి తదితరులతో "పి. సి." పర్యటించినప్పుడు వారితోవున్న సలుగురు హైదరాబాదు విలేఖరులలో నేనొకణ్ణి. అతే జటీపలవరకు నేనే "జమీన్‌రైతు" విలేఖరినని "పి. సి."కే కాక ఇక్కడ ఇతర్లు ఎందరికో తెలియదు. అలా చెప్పుకోవలసిన అవసరం యింతవరకు కలగకపోవడమే యిందుకు కారణం. ఆ రెండుమూడురోజుల పర్యటన సందర్భంలో వారితో సంభాషించినప్పుడు కలిగిన భావాలనే "జమీన్‌రైతు" సంపాదకులు, నాతో ట్రంక్‌ఫోనులో మాట్లాడిన తర్వాత 14-1-66 నాటి సంచికలో ప్రచురించారు.

"పి. సి."కి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారికి మధ్య సంబంధాలు చెడినవి. చెడినవా అని సూటిగా ప్రశ్నిస్తే రాజకీయవేత్తలైన వీరిద్దరూ కాదంటారు. కాని అది ఈనాటి ఆంధ్ర కాంగ్రెసు రాజకీయాల్లోని పరమ సత్యం. "పి. సి."కే కాక ఇతర ప్రముఖులు పలువురికి కూడా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిపట్ల అసంతృప్తి ఏర్పడింది. ఈ అసంతృప్తిని కొందరు పనికట్టుకొని పెంచుతున్నారు కూడా.

నెల్లూరుజిల్లా శాసనసభ్యులు"పి.సి."పై ముఖ్యమంత్రికి సమర్పించిన "చార్జిషీటు" విషయం వెల్లడికాకపోవడానికి కారణం, ఆ విషయాన్ని వెల్లడించవద్దని, ముఖ్యమంత్రే, ఈ శాసనసభ్యులకు యిచ్చిన తాకీదు. ఇందువల్లనే ఈ "చార్జిషీటు" తోపాటు "హైకోర్టున్యాయమూర్తి విచారణకు సిద్ధమే"నని "పి సి." చేసిన సవాల్ రెండూ మరుగున పడిపోయాయి.

ఇవన్నీ యిప్పుడిప్పుడే వెల్లడికావడం విజ్ఞతాపూర్వకంకాదని ఈనాయకుల అభిమతం కావచ్చును. కాని పత్రికా విలేఖరులంగా, రచయితలంగా మనం వారితో అంగీకరించవలసిన తప్పనిసరి అవసరం ఏమీలేదు. ప్రజలకు సంబంధించిన 'రహస్యాలు' బహిర్గతంచేసే అవకాశం, ప్రజాస్వామ్యం ప్రత్యేకత. పత్రికా రచయితలంగా ప్రబల ప్రజాస్వామిక హక్కులను పరిరక్షించడం మన ప్రధాన కర్తవ్యం. ఈ కర్తవ్యనిర్వహణ 'వక్రచిత్రణ'గా కనిపిస్తే, మనం చేసేదేమీలేదు.

ఇక 'పి. సి.' హైదరాబాదు విలేఖరుల సమక్షంలో 'జమీన్‌రైతు'పై చేసిన ఆరోపణలను నేను ఖండించకపోగా, వారితో నేను కూడా అంగీకరించానని 'జమీన్‌రైతు'ను ఖండించానన్న విషయం. ఇలా నేను ఖండించానని వ్రాసిన పత్రికా విలేఖరి, 'జమీన్‌రైతు' ప్రస్తావన హైదరాబాదు విలేఖర్లతో వచ్చినప్పుడు ఆదరిదాపుల్లో ఎక్కడాలేడు! 'కలిపి వ్రాసే'దెవరో వేరేచెప్పనక్కరలేదనుకుంటాను.

నేను హైదరాబాదు లేఖగా పంపినవి యథాతథంగానే ప్రచురించబడుతాయి. అంతమాత్రంతో 'జమీన్‌రైతు'లో ప్రచురింపబడినవన్నీ నేనే వ్రాసివుండవలసినవి యిందుకు కావాలో అర్థంకాదు. 'జమీన్‌రైతు' ప్రస్తావన వచ్చినపుడు నేను విషయాన్నే వృష్టంచేశాను! అప్పుడు మరొక స్థానికవిలేఖరిమాత్రమే వున్నారు. అతను ఈ నెల్లూరుపత్రిక విలేఖరిమాత్రం కాదు.

— —

మీసాల మొనగాడు

(3వ పేజి తరువాయి)

ఈ విశాల ప్రపంచంలో పొడుగాటి మీసం ఎవరికుందనే ప్రశ్నతోకదూ మనం ప్రారంభమైంది. శ్రీ మసుదియా దిజా అనే బొంబాయి బ్రాహ్మణుడు ప్రపంచ మీసాల చాంపియన్లలో అగ్రగణ్యుడు. 8¾ అడుగుల పొడవు గలిగిన మీసమట ఆ దిజాగారిది. దిజాగారు దరిమిలా ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌కు తరలివచ్చారట.

ఇంకా అనక్తి వుండాలగాని యీ పుస్తకం ఎన్నెన్నో సమ్మతక్యంగాని వుక్షేపాలు చెప్తుంది. ఎవరైనా బాగా నుప్పుగా లోంచేసినమీదట ఎంతపొడుగాటి కత్తిని మింగేయగలడు? 26 అంగుళాల పొడుగు కత్తిని అరకంగా మింగవచ్చని వొకాయన చేసిచూపాడట. పిల్లకాయలు చిన్నప్పుడు చిల్లపెంకులు మింగితే అంగా రెత్తిపోయేవాళ్లం. అట్లాంటిది బ్రిటన్‌లో సెడ్జిఫీల్డ్ జనరల్ హాస్పిటల్‌లో రిపోర్టయిన ఈ వుదంతాన్ని ఏమందాం? ఒకాయన కడుపులోంచి అపానమింగిన 366 అర్ధ పెన్నీనాణేలు, 26 సిక్స్ పెన్నీనాణేలు, 17 త్రిపెన్స్‌నాణేలు, 11 పెన్నీలు, 4 షిల్లింగుల నాణేలు బయటకుతీశారట. అంటే మొత్తం 424 నాణేలు మింగిన మొనగాడన్నమాట!

బ్రిటన్‌కు చెందిన నర్‌హ్యాగ్ తీవర్ అనే ప్రచురణ కర్తగారు 1955 సంవత్సరంలో ప్రచురించారు యీ పుస్తకాన్ని. నారిస్, రాస్‌మ్యాక్ విర్టర్ అనేవారు దీనికి సంపాదకులుగా పనిచేసి యీ వివిధ విషయాలన్నిటినీ సేకరించి దాదాపు 20 వేల యక్షప్రశ్నలకు సమాధానాలను పొందుపర్చారట. ఇప్పటివరకు యీ పుస్తకం ఎన్నో ముద్రణలను పొందింది. ఫ్రెంచి, జర్మని భాషల్లోకికైతం అనువదింపబడింది. —మా. ప్ర. వి.

('క్రైమ్' సౌజన్యంతో)

— —

*** ఉత్తరదేశ యాత్ర ***

అతి చౌక ఖర్చుతోను - బదరీ వెళ్ళు చార్జీలతోనూ, శ్రీ బదరీనాథుని దర్శనము.

బయలుదేరు తేది 8-5-66

బదరీ - కాశీ - గయ - ప్రయాగవగైరా 35 క్షేత్రములూ - 40 రోజులూ, రెండుపూటల భోజనముతోనూ - వసతి సౌకర్యముతోను

రూ. 385/- లు మాత్రం – కొద్దిసీట్లు గలవు.

వివరములకు:-

శ్రీ గురు రాజా యాత్రా సర్వీసు

అధ్యక్షులు : K. N. ACHARYA,

13/74, Achary Street - NELLORE.

★ ★ ★ కొలను బ్రహ్మానందరావు ★ ★

★ భానుమతి మెట్రిక్‌కు వెళ్లలేదా? ఈవిషయాన్ని ఎందుకుదాస్తున్నది?
★ ఈసంవత్సరం బహుమతిప్రదానాలను ముఖ్యమంత్రే అభినందించలేదు
★ రామారావు గైర్‌హాజరు సినిమా రాజకీయాల ప్రభావమేనా?
★ నవరాత్రి- నాగేశ్వరరావు: మరోపదేళ్లు హీరోగా మెలుగుతాడు
★ పత్రికలు-రామారావుగారు

భానుమతి మెట్రిక్ పరీక్ష

పద్మశ్రీ పాలువాయి భానుమతీ రామకృష్ణ ఈ సంవత్సరం ఆంధ్రామెట్రిక్ పరీక్షకు హాజరైనట్లుగా ఒక వార్త వెలువడింది. గుంటూరులో జరిగిన ఈ పరీక్షకు హాజరైన విద్యార్థినులు కొంతమంది ప్రత్యక్షంగా తాము చూశామని అన్నారు. ఆమెకు ప్రత్యేకంగా ఒకగది ఏర్పాటు చేయబడిందని, రూము చుట్టూ పోలీసు కావలాకూడా వున్నదని గుంటూరునుంచి వార్త వచ్చింది.

ఈ విషయమై పద్మశ్రీ భానుమతిని అడిగాను. ఆమె నవ్వింది. "ఇప్పుడు నేను పరీక్షకు వెళ్ళటమేమిటండీ? ఈ న్యూస్ ఎట్లా ప్రాకిందో నాకుతెలీదు" అన్నదామె. చూచినవాళ్ళే చెప్పారన్నానునేను. ఆమె ఆ విషయమై ఎక్కువ మాట్లాడలేదు. పరీక్షకు తానువెళ్ళలేదని, తనసోదరి కుమార్తె పరీక్షకు వెళ్ళిందని, ఆ అమ్మాయికి తోడుగాను, తాను దగ్గరుంటేనే ఆ అమ్మాయికి ధైర్యమని ఆ వుద్దేశ్యంతోనే తాను గుంటూరులో మెట్రిక్ పరీక్షలు జరుగుచున్న రోజుల్లో వున్నానని అన్నదామె.

కాని ఆమె సమాధానంలో నాకూ నమ్మకం కుదరలేదు. పైగా అక్కడిపరీక్షలకు వెళ్ళివచ్చిన వారి ప్రత్యక్షసాక్ష్యాన్ని నమ్మకుండావుండలేను.

అయితే ఈ చిన్నవిషయాన్ని ఆమె ఎందుకు అంగీకరించుటలేదు? అనేప్రశ్న వస్తుంది.

భానుమతి మొదట్నుంచీ పత్రిక పతాకశీర్షికల్లో పడేందుకు విముఖతగానే వుంటోంది. పరీక్షకు వెళ్ళినా, అది తన స్వవిషయమని, దానికి పబ్లిసిటీ అనవసరమని వూహించి అయినా వుండవచ్చు; లేదా, ఇంత ప్రఖ్యాతికివచ్చిన తర్వాత ఇప్పుడు మెట్రిక్ పరీక్షకు వెళ్ళినట్లుతెలిస్తే చిన్నతనమనైనా భావించివుండొచ్చు.

ఈ మెట్రిక్ ఫలితాలు రాగానే ఆమె ప్రయివేట్‌గా బి. ఎ. పట్టం పుచ్చుకునే ప్రయత్నాల్లో వుందని తెలుస్తోంది.

నందీ బహుమతులు

ఆంధ్రప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరంకూడా నందీ బహుమతులనిచ్చింది. జగపతివారి 'అంతస్తులు' చిత్రానికి బంగారునంది, 'శ్రీకృష్ణపాండవీయం' చిత్రానికి వెండినంది, 'ఆత్మగౌరవం' చిత్రానికి కంచు నంది లభించినవి. ఈ సంవత్సరం గొల్లపూడి మారుతీరావు, యద్దనపూడి సులోచనారాణీగారలకు కథకుల బహుమతికూడా యిచ్చారు.

ఈ నందీ బహుమతులపై ఈ సంవత్సరం చాలా విమర్శలు వచ్చాయి. న్యాయనిర్ణేతలుగా వ్యవహరించిన గోపాలరావు ఎక్బోటె, కె. వి. గోపాలస్వామి, దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రిగారలను విమర్శకులు దుయ్యబట్టారు. విమర్శకులు – ముఖ్యంగా ప్రజలు-పత్రికల విషయం ఎట్లావున్నా- ముఖ్యమంత్రిగారే ఈ సంవత్సరం బహుమతులను అభినందించలేక పోయారని ఎవార్డుల సందర్భంలోని ఆయన ప్రసంగం తెలియచేస్తుంది. "ఈ బహుమతుల్లో మొదటి బహుమతిని అందుకున్న 'అంతస్తులు' చిత్రాన్ని ఈ ఉదయమేచూచాను. బాగుంది. అయితే బహుమతులను ఏ ప్రమాణాలను తీసుకొని యిస్తున్నారో నిర్దేశించవలసివుంది" అని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారన్న మాటల్లోని భావాన్ని అందరూ గ్రహించారు. అయితే బహుమతులను ఏర్పాటుచేసిన ప్రభుత్వానికి ముఖ్యమంత్రి అయిన బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు, ఏ ప్రమాణాలూ నిర్దేశించకుండానే వీటిని ప్రవేశపెట్టారా? ఈ రెండు సంవత్సరాలూ ఏ ప్రమాణాలూ లేకుండా చిత్రాలనెన్నికచేసి ప్రభుత్వద్రవ్యాన్ని వినియోగ పరచారా? అని మనం ఆలోచించవలసివుంది. ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పవలసివుంది. సినిమా పరిశ్రమాభివృద్ధి విషయమై అనేక రాష్ట్రాలకు మార్గదర్శకంగా వున్న ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ఈ విషయంలోకూడా నిర్దిష్టంగా వుండటం మంచిది. వచ్చే సంవత్సరం యిలాంటి విమర్శలురాకుండా ప్రజాధనం సద్వినియోగం అయ్యేట్లుగా చూడవలసిన అవసరం ముఖ్యమంత్రిపై వుంది.

రామారావు గైర్‌హాజర్

ఉగాదినాడు హైదరాబాద్ రవీంద్ర భారతిలో జరిగిన నందీ బహుమతినొందిన 'శ్రీకృష్ణపాండవీయం' చిత్రం తరపున నిర్మాత త్రివిక్రమరావుగారు మాత్రమే వెళ్ళారు. నటుడు, దర్శకుడు ఎన్. టి. రామారావుహాజరుకాలేదు. బహుమతి నందుకోటానికి తన తరపున కుమారుణ్ణి పంపారాయన. కాని బహుమతిని కుమారునికి యివ్వలేదు ప్రభుత్వం. గుంటూరులో జరిగిన ఫిలింఫాన్స్ ఎసోసియేషన్ ఎవార్డ్సుకుకూడా రామారావు వెళ్ళలేదు. ఆరోజుకూడా ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. రామారావుగారి తరపున ఆయన తండ్రి, కుమారుడు హాజరైనారు.

ఫిలింఫాన్స్ విషయం ఎట్లావున్నా, ప్రభుత్వస్థాయిలోజరిగిన ఉత్సవానికికూడా దర్శకత్వ బహుమతిని అందుకోటానికి రామారావు హాజరుకానందువల్ల అనేక అపార్థాలకు దారితీస్తుంది. దీనినికూడా సినిమా రాజకీయాలక్రింద జమకట్టకపోరు యితరులు. అదృష్టం బాగుండి రేపు రాష్ట్రపతి బహుమతి లభించినా యిలాగే జరుగుతుందా? చూద్దాం.

జూనియర్ కళాకారుల నిధి

కీర్తిశేషులైన శివరావు, కె. వి. ఎస్. శర్మ, అచ్యుతరావు కుటుంబాల సహాయార్థం హైహిండ్ స్టూడియో సత్యం నిధి సేకరణకు 'కీర్తిశేషులు' నాటకాన్ని త్వరలో ప్రదర్శించేందుకు కృషి ప్రారంభించటంతో మళ్ళీ మద్రాసులో సంచలనం ప్రారంభమైంది. అనేకమంది అనేక అపార్థాలు తీస్తున్నారు.

హీరో నాగేశ్వరరావు మొన్న 15 తేదిన మద్రాసులో కొంతమంది ప్రముఖులను సమావేశపరచి కార్యక్రమాన్ని రూపొందించారు. ఆనాటి సమావేశానికి ఎన్. టి. రామారావునుకూడా ఆహ్వానించారు. కాని ఆయన షూటింగ్ వున్నందువల్ల రాలేకపోతున్నానని ఈ కార్యక్రమంలో తను సహకరించగలనని అన్నారని తెలిసింది. నిజానికిదొక శుభసూచకమే!

నాగేశ్వరరావు–నవరసాలు

నాగేశ్వరరావు తొమ్మిది వేషాలువేసిన 'నవరాత్రి' చిత్రాన్ని విజయవాడ మారుతీలో ప్రదర్శించారు. ఈ చిత్రాన్ని తెలుగులో తీస్తారని తెలిసినప్పుడు విజయవంతమవుతుందాఅని సందేహాన్ని వెలిబుచ్చింది మొదట్లో నేనే. కాబట్టి ఆచిత్రాన్ని చూచిన తర్వాత నా అభిప్రాయం రాయటం సబబు అని తోచింది.

నేను శివాజీగణేశన్ నటించిన తమిళ చిత్రాన్ని చూచాను. ఇప్పుడు నాగేశ్వరరావు నటించిన తెలుగుచిత్రాన్ని చూచాను. తెలుగుచిత్రంలోని రౌడీ (గోపన్న) పాత్ర, డాక్టర్ కరుణాకర్, వీరభద్రరావు పాత్రలలో నాగేశ్వరరావు బాగానటించినా, శివాజీగణేశన్‌కువున్న 'శరీరం' లేకపోవటం వల్ల, నటనపై ఆయనదృష్టిని కేంద్రీకృతం చేశారు. శివాజీ నటనలో 'ఓవర్ ఏక్షన్' తప్పదు. అదీ ఒకమోతాదు యెక్కువగానే వుంటుంది. అలా వుంటేనేగాని తమిళ ప్రేక్షకులు ఆదరించరు. తెలుగులో నాగేశ్వరరావు 'ఓవర్' లేకుండా తొమ్మిది వేషాలను ఒప్పించారు. ముఖ్యంగా దేవదాసు, గోపన్న, శాంతన్న, భాగవతార్, సుందరరామయ్య పాత్రపోషణలో ఆయన నటన అవధులుమీరింది. మరో పదేళ్లు నాగేశ్వరరావు హీరోగా ప్రేక్షకుల హృదయాలలో మెలగగలరు.

రామారావుగారి ఆవేశం!

ఎన్. టి. రామారావుగారికి ఆవేశం పాలెక్కువ. అంతరాంతరాల్లో ఆయన మంచివాడే. ఈ విషయమై రెండో అభిప్రాయమే వుండదు ఎవరికీ! ఆవేశంలో మాట్లాడిన తర్వాత ఆయన ఆత్మవిమర్శ చేసుకుంటారు.

ఈ విషయాన్ని నేను పత్రికాముఖంగా తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉండేది కాదు. కాని ఇటీవల కొన్నిపత్రికల్లోనేను, మిత్రుడు శర్మ రామారావుగారిని కలుసుకున్నప్పుడు ఆయన ఆవేశంతో మాట్లాడారని వార్త వచ్చింది. కాబట్టి రాయాల్సి వస్తున్నది.

మద్రాసులో కొంతమంది జర్నలిస్టులం కలిసి నాగేశ్వరరావుకు పార్టీయిచ్చాం ఆయన మద్రాసు చిత్రాల్లో నటించటానికి వచ్చిన సందర్భాన్ని పురస్కరించుకుని! అలాగే-రామారావును కూడా ఆహ్వానించి యిష్టాగోష్ఠి జరపాలని అభిప్రాయపడి వెళ్లాం. కాని ఒక పత్రికలో తనను అవమానకరంగా చిత్రించారని, జర్నలిస్టుల ఆతిథ్యానికి తాను అర్హుణ్ణికాదేమోనని వ్యంగ్యంగా, ఆవేశంగానే అన్నారు. ఒకపత్రికలో ఏదో రాశారని, జర్నలిస్టుల ఆహ్వానాన్ని తిరస్కరించటం భావ్యంకాదనికూడా అన్నాం. కాని ఆయన పత్రికలన్నిటినీ ఒకటిగానే లెక్కవేశారు. జర్నలిస్టులదంతా ఒకవర్గమని, అందరిదీ ఒకేఅభిప్రాయాలని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. ఇకఆవిషయమై పట్టుదల పట్టకూడదని ఆ ప్రయత్నాన్ని విరమించుకున్నాం.

ఇటీవల మరొక జర్నలిస్టు ఎన్. టి. ఆర్.ను కలుసుకుని, 'ఆరోజు ఏదో ఆవేశంతో మాట్లాడారట విషయం ఏమిటి?' అని అడగ్గా, 'ఆవేశం ఏముంది! నెమ్మదిగానే చెప్పాను.' అంటూ మాటోజరిగిన సంభాషణ చెప్పారట.

పత్రికలకు-ఆర్టిస్టులకు ఎప్పుడూ సంబంధ బాంధవ్యాలుంటాయి. కాదనుకున్నా తప్పదుయిది. పదిమందిలో మెలిగే ప్రముఖులకు విమర్శల తాకిడితప్పదు. వాటిని స్పోర్టివ్‌గా రిసీవ్ చేసుకున్నప్పుడే అనుబంధ బాంధవ్యాలు ధృఢంగా వుంటాయి. అంతేగాని ఒకరికొకరు దూరదూరంగా వుంటుంటే...ఆదూరం పెరుగుతుందేగాని తరగదుకదా!

హైదరాబాద్ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో ఎన్. టి. ఆర్. ప్రసంగం తెల్పిన రభసవల్ల ఆయన ప్రెస్‌ను దూరంగా ఉండాలనుకున్నారేమో తెలీదు. రాబోయే రెండుమూడు మాసాలలో ఏదో విపరీత పరిణామాలు రూపొందుతవని అంటున్నారు. వేచిచూద్దాం.

——

నెర్విటాల్

నరముల బలహీనత -

- రక్తపుపోటుకు

బంగారము, మంచిముత్యములు మొదలగు విలువగల భస్మసంపుటిచే తయారుచేయబడినది. ఎట్టి నరముల బలహీనతనైనను హరించి, చక్కని దేహదారుఢ్య మొసగును. నిస్సాక, నిస్సత్తువ, మలబద్ధకము, కాళ్లతీత, తలతిరుగుట, పాలుమాలిక, కాళ్ల, చేతులు మంటలు, తిమ్మిరులు, చెవిలో ధ్వని, సరిగా నిద్రపట్టకుండుట, గుండెదడ, ధాతునష్టము మొదలగువాని నన్నిటిని నిర్మూలించి, మంచికాంతిని, మనోల్లాసమును కలిగించుటలో మించిన ఔషధము మరొకటి లేదు.

8 ఔ॥ సీసా 5-98 న. పై.

ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్

విజయవాడ

బ్రాంచీలు : రాజవీధి - నెల్లూరు.
రాజవీధి - గూడూరు.
బజారు వీధి - నాయుడుపేట.

పసిరికలు -

- కామెర్లు

భయపడవలసినలేదు

డాక్టరు [illegible] అయ్యంగారు.
[illegible]—నెల్లూరు

వీరేశలింగంగా శ్రీ చంద్రశేఖరం

బ్రహ్మ చతుర్వదనుడన్నారు మన కవులు. రావణాసురుడు దశముఖుడని కూడా అన్నారు. కాని వన్‌డాక్టర్ శ్రీ వైద్యుల చంద్రశేఖరం సంగతి మనకవులు ఎరుగుదురో లేదో తెలియదుకాని, నేను ఆయన ముఖాలను లెక్క పెట్టలేదుగనుక అనేక వదనుడు లేదా అనంత వదనుడు అని పిలుస్తాను శ్రీ చంద్రశేఖరాన్ని. ఓపికవున్నవారు ఆయన గురించివ్రాసిన "The man with many faces" అనేపుస్తకం చూడండి తెలుస్తుంది. రవీంద్రనాథ్‌టాగూర్‌గా, గాంధీ మహాత్ముడుగా, అబ్రహాం లింకన్‌గా, ఐన్‌స్టీన్‌గా, నెహ్రూగా, రాజేంద్రప్రసాద్‌గా, అరవింద్ ఘోష్‌గా, వినోబాభావేగా, ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశంపంతులుగా, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగా, కడకు షేక్స్పియరుగా, బెర్నార్డ్‌షాగా, శివుడుగా, నేనుగా క్షణంలో వేషం వేసుకోగలడు, ముఖం మార్చుకోగలడు, కౌనిపించగలడు.

మేకప్ మర్మాలను ఎరిగిన యీ బహురూపానుకరణశిల్పి, బహు పాత్రాభినయ నటశేఖరుడూ అయిన చంద్రశేఖరంగారు మొన్న రాజమండ్రిలో స్వర్గీయ కందుకూరి వీరేశలింగంగారి వేషంలో ప్రత్యక్షమైతే ఎప్పుడో నిజవీరేశలింగాన్ని చూసిన కొందరు వృద్ధ రాజమండ్రి పౌరులు విస్తుపోయారు-అబ్బ! ఎన్నాళ్లకు మళ్లీ వీరేశలింగాన్ని చూడగలిగామండీ; అవును, అచ్చం వీరేశలింగంగారే – అని దంగైపోయారు, ముక్కుమీద వ్రేలువేసుకొన్నారు.

ఊరకనే వీరేశలింగం వేషం వేసుకోలేదు మన చంద్రశేఖరంగారు. కేంద్ర

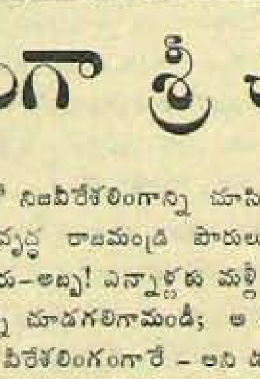

ఫిలిమ్స్ డివిజన్‌వారు స్వర్గీయ వీరేశలింగం గారిమీద ఒక డాక్యుమెంటరీని తీస్తున్నారు. ప్రసాద్ ప్రొడక్షన్‌వారి అధ్వర్యంలో యీ డాక్యుమెంటరీ చిత్రం షూట్ అవుతున్నది. దాదాపు రెండురీళ్ల పొడవు చిత్రమంటున్నారు. శ్రీ రాతినేని ప్రకాశరావు దీనికి డైరెక్టరు. ఇందులోని వీరేశలింగం పాత్రనే మన మానోయాక్టర్ శ్రీ చంద్రశేఖరం ధరించారు. కెమరామెన్ శ్రీ నిమాయ్‌ఘోష్. నెల్లూరీయుడైన శ్రీ రామకృష్ణ యిందులో అసిస్టెంట్ డైరెక్టరుగా పనిచేస్తున్నాడు. నెల్లూరీయుడైన మేకప్ కళాకారుడు శ్రీ కుమార్‌కూడా సాంకేతిక వర్గంలో వున్నారట. మొన్న 11 తేదితో దీని ఔట్‌డోర్ షూటింగ్ అయిపోయి, త్వరలోనే ఇన్‌డోర్ షూటింగ్‌కూడా పూర్తిచేసుకుని బహుశ నెలరోజుల్లోగానే విడుదలకు సిద్ధమౌతుందని తెలుస్తున్నది.

త్వరలోనే విడుదల కాబోతున్న యీ డాక్యుమెంటరీకోసం వేచివుందాం.

రిచర్డ్ ఆటెన్‌బొరో, మోతీలాల్ కొఠారీలు త్వరలో అంతర్జాతీయస్థాయిలో తీయబోతున్న 'మహాత్మాగాంధీ' చిత్రంలో కూడా మన చంద్రశేఖరంగారు వొక ముఖ్య భూమికను ధరించబోతున్నట్లు, అందుకు సన్నాహాలు జరుగుతున్నట్లు కర్ణాకర్ణికగా తెలుస్తున్నది. నటుడుగా శ్రీ చంద్రశేఖరం సార్థక జన్ములయ్యారు. సిద్ధిపొందారు. ఇక యిట్లాంటి ఎన్ని అవకాశాలువచ్చినా వొకటే, రాకున్నా వొకటే.

—మా. ప్ర. వి.

——

కవులు-సన్మానాలు

నంద్యాలలో శ్రీ కొండమాచారి- చిత్తూరులో శ్రీ సభా

ఈ రోజుల్లో రాజకీయ నాయకుల్ని, మంత్రుల్ని పిలుచుకొచ్చి పూలమాలలువేసి, వూరేగింపులుచేసి జారీయిత్తున సన్మానాలు చేయడం వొక వేలంవెర్రి వ్యాపారంగా సాగిపోతున్నది. ఈ రకంగా వర్ధిల్లుతున్న సామాజిక విలువలమధ్య కవిత్వానికి, కళలకు రానురాను వృత్తిగతులు లేకుండా పోతున్నప్పటికీ అక్కడక్కడా కవిత్వం, కళలు అంటే వుండే వెర్రివ్యామోహం కొద్దీ సంప్రదాయ కవిసన్మానాలు జరిపించే ప్రాంతాలు లేకపోలేదు. అట్లాంటి ప్రాంతాల్లో నంద్యాల వొకటిగా కనపడుతున్నది.

అట్లాంటి నంద్యాలలో మొన్న 10 తేది జరిగిన పింగళిసూరన జయంతి సందర్భంగా మన ముదివర్తి కొండమాచార్యులు గార్ని సన్మానించడం జరిగింది. కవిత్వానికి యీ రోజుల్లో వొకప్రక్క దేశహద్దులే చెరిగిపోతున్నప్పటికీ మనలో యింకా మండలాలవారీగా, కాలాకాలవారీగా కవులను కొలవడం వొకరివాజుగా వుంటున్నా దానికి భిన్నంగా నంద్యాలవారు వొక నెల్లూరు కవికి సన్మానం చేయడం ఆశ్చర్యంగానే కన్పిస్తున్నా ఆనందకరమైన విషయమేనని చెప్పుకోవాలి.

మొన్న 10 తేది నంద్యాల మహానందీశ్వరాలయంలో జరిగిన పింగళిసూరన జయంతి వుత్సవాల సందర్భంగా ఉదయం శ్రీ వై. వి. రమణారెడ్డి (నంద్యాల మున్సిపల్ సెక్రటరి) గారి అధ్యక్షతన కవితా గోష్ఠి జరిగింది. వంకదారి చెంగల్రాయ శెట్టిగారు స్వాగతం చెప్పారు. స్థానిక కవులు పదిమందిదాక యీ గోష్ఠిలో పాల్గొని స్వీయకవితాగానం చేశారు. తర్వాత సాయంత్రం జరిగిన కవిసన్మాన

శ్రీ కొండమాచారి

గోష్ఠికి శ్రీ గడియారం వెంకటశేషశాస్త్రి గారు అధ్యక్షత వహించగా యీ సూరన జయంతిసంఘం తరపున శ్రీ కొండమాచార్యులకు రు. 400/-నగదు, నూత్న వస్త్రాలు సమర్పించి సన్మానం చేయబడింది. శ్రీ కొండమాచార్యులు స్వీయకవితాగానం చేశారు. జి. టి. సి. కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ వి. లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి, శ్రీ ఆత్మకూరు నాగభూషణంశ్రేష్ఠిగారలు ప్రసంగించారు. శ్రీ వేణుమాధవ్‌గారి మిమిక్రీ కూడ వుండినది. చిత్రకవి శ్రీఆత్రేయ వేణుమాధవ్‌ను ప్రశంసిస్తూ మాట్లాడారు. శ్రీ ముత్యాల నరసింహులుకు 'నాదస్వర గంధర్వ' బిరుదప్రదానంకూడా జరిగింది. జయంతి వుత్సవసంఘం తరపున శ్రీ సి. ఆత్రేయ వందనసమర్పణ చేశారు.

శ్రీ సభా

శ్రీ సభాకు సన్మానం

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆయా జిల్లాలలోని సుప్రసిద్ధ కవులను, పండితులను సన్మానించే కార్యక్రమంక్రింద చిత్తూరు జిల్లాలో యిప్పటివరకు పూతలపట్టు శ్రీరాముల రెడ్డి, తిరుపతి తాతాచార్యులగారిని సన్మానించడం జరిగింది. ఇక మూడవదిగా మొన్న మార్చినెలలో శ్రీ కె. సభాను సన్మానించారు. సన్మానసభకు డాక్టర్ నండూరి కృష్ణమాచార్యులుగారు అధ్యక్షత వహించారు. సభాస్థలి చిత్తూరు బంగారు జమీందారు వున్నత పాఠశాల ఆవరణం.

సభాగారు బహుముఖ సేవానక్తులు. పేదల బాధలుతెల్సు. గేదెలు మేపిన అనుభవంనుండి రైతాంగ సమస్యలతో పుష్యమాలతో అనుభవ ప్రోక్తమైనకవి, పత్రికా రచయిత, బడిపంతులుగాకూడా పనిచేశాడు. కథలు వ్రాశాడు, గేయాలు వ్రాశాడు, వ్యాసాలు, నాటికలు, బాల సాహిత్యం-యిట్లా ఎన్నోముఖాలుగా వారి కృషి కొనసాగింది. సారస్వత వ్యాసంగాన్నే శ్వాసగాపీల్చేవ్యక్తి. శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ శ్రీ ఆర్. రామచంద్రారెడ్డి, విద్వాన్ వేణు, కె. సిద్దయ్యనాయుడుగారలు సభాగారి కవితారీతులనుగూర్చి ప్రశంసిస్తూ మాట్లాడారు. శ్రీ పరమాత్మని గోపీచంద్ సన్మానపత్రం సమర్పించారు. ప్రభుత్వం తరపున వందరూపాయలు సభాగారికి సమర్పించబడింది. పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీ జె. వి. నాగరాజు వందనసమర్పణ చేశారు.

—ఓ. వి.

——

లేడిజాతి జంతువులు

(4వ పేజీ తరువాయి)

పడింది. చాలాదూరపు వేటు రైఫిల్‌తో కాల్చాను. గుండు దానికి తగిలిన శబ్దం, రైఫిల్ మ్రోతతోపాటు వినవచ్చింది. దెబ్బ తగిలిందనే నమ్మకంతో, మేమంతా సమీపించాము. కూర్చుని నెమరువేసుకుంటున్న దాని కుడితొడకు బలమైన దెబ్బతగిలిం దానివల్ల లేవలేకపోయింది. బలిష్టమైన పోతు. మేము దగ్గరకుపోగానే ఊ...ఫ్ మంటూ బుసలుకొడుతూ తలను విసిరింది. ఇంతలో మాలో ఒకరు కొంచెం ఏమారి నందున దానికొమ్ము అతని తొడలో ఓగబడింది. ఆ విసురుకు అతను దూరంగా పోయిపడ్డాడు. అతనికి తగిలిన గాయం చాలా బలమయినది. జీపులో అతన్ని వైద్యసహాయానికై పంపించి, నేనూ ననర మిదిరాజా అక్కడవుండిపోయాం.

ఈలోగా ఎంతసేపవచ్చిందో దీనికొరకు పొందివుందో! పెద్దపులి; మాచుట్టూ మమ్మల్ని అక్కడనుండి తరిమివేయాలని గర్జిస్తూ తిరుగుతూంది. జంతువునువదిలే దాన్నది కాలేయ్యడం భాయం. అక్కడే వుంటే, ఆకలితోనున్నపులి ఏ అఘాయిత్యానికయినా వొడిగట్టవచ్చు. దావులో ఏ చెట్టూలేనందున సాహసించి తెల్లవారేవరకు ఒకరుమార్చి యింకొకరం లైట్లునార్పకుండా వెలిగిస్తూ కావలాకాసి మా ప్రాపిని దక్కించుకున్నాం. పులి మాచుట్టూ తెల్లవార్లు తిరుగుతూనేవుంది.

పడిన కలితిని పరీక్షించి చూచేవరకి దాని వళ్ళంతా గాయాలూ, కొమ్ములపోట్లు వున్నాయి. అంతే! అది అవుడే నాయకత్వానికి పోరాడి, ఓడి, విడిపోయిందన్న మాట!!

తరువాత ఆ పరిసరాల్లో పులి ఒక పర్లాంగుదూరంలో మాచుట్టూ తిరుగుతున్న జాడలను చూచాము.

పొడదుప్పులు (Spotted deer): క్రూరమృగాల్లో చిరుతపులి అందమయినదీ ఆకర్షణీయమయినదీ అయితే, సాధుజీవుల్లో ఇది అంత అందమయినదీ ఆకర్షణీయమైనదీను. గుంపులు గుంపులుగా కొండలదిగువను, చిట్టడవుల్లోను, పంటభూముల్లోను ఆడుకుంటూ మేసుకుంటూ తిరుగుతుంటాయి. మగదానికి కొమ్ములుంటాయి. సంవత్సరానికొకసారి కొమ్ములను రాల్చివేస్తాయి. రాల్చబోయేముందు కొమ్ములు ముఖమల్ గుడ్డ కప్పినట్లుంటాయి. ఇవి పగలు, రాత్రిళ్ళుకూడా కన్పిస్తుంటాయి.

లేడిజాతి జంతువులు మొరటు జీవులు. తల, మెడ గుండెకాయకు దెబ్బ తగిలితే తప్ప అక్కడికక్కడ పడవు. ఇక దెబ్బ తిని పరిగెత్తటం ప్రారంభించిందో, మైళ్ళు తరబడి పోతూనే వుంటుంది.

ఒరిస్సారాష్ట్రం గంజాం జిల్లా మోహన గ్రామ సమీపంలో ఓమారు ఒక పొడ దుప్పిని కాల్చాను. దెబ్బతిని పడకుండా పరుగెత్తింది. అది నిలబడిన చావుకువెళ్ళి చూచాము. కొద్దిగా నెత్తురుచుక్కలున్నాయి. దాని అడుగుల జాడల ననుసరించి కొంతదూరం గడ్డిలోంచి వెళ్ళగా, దానిఎత్తులో, నెత్తురంటుకుని వున్నది. దాన్ననుసరించి వెళ్తుండగా దాన్నిపేగుముక్క దారిలో పడివుంది. అక్కడనుండి ఇంకొంచందూరంలో దాని పొట్టపేవులన్నీ పడివున్నాయి. అయినా అది అక్కడ పడకుండా ఇంకొంచందూరం పరుగెత్తి చచ్చిపోయింది. ఇంత దెబ్బతిన్నా మొత్తం ఒక మైలుదూరం పరుగెత్తింది.

ఇంకోమారు పుడామ్మరి గ్రామానికి మైలుదూరంలో ఒకగుంపు దుప్పులలో మగవాన్ని కాల్చాను. అక్కడకక్కడే పడింది. నౌకర్నిఅక్కడుంచి, మిగతా వాటిని వెతుక్కుంటూ వెళ్లాం. తిరిగి వస్తుంటే ఇంకో మగదుప్పి కన్పించింది. దాన్ని ఒక్కవేటుతో పడేసి అదృష్టాన్ని అభినందించుకుంటుంటే; కాపలా వుండిన మా నవుకరు రొప్పుతూ, రోజుతూ పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు. ఏంరా! సంగతంటే, మేం మొదటకాల్చినదుప్పే లేచి పరుగెత్తిందని దాన్ని తరుముకొని తను వస్తున్నానని. మళ్ళీ మేం కాల్చినది మొదట చచ్చిపోయిందనుకున్నదేనని చెప్పాడు.

జింకలు (Black Buck): ఇవి గుంపులు గుంపులుగా మేసుకుంటూ మెట్ట పైర్లకు చాలా నష్టం కలిగిస్తాయి. ఎక్కువగా చిన్నఅడవుల్లోను కొండలకు దిగువ భాగంలోను మేసుకుంటుంటాయి. వీటికి వాసనశక్తి మెండు. ఇవి పడుకునేటప్పుడు అన్నీ వలయాకారంలో పడుకుని ముఖాన్ని వెలుపలికిపెట్టి నలుదిక్కులా గమనిస్తూవుంటాయి. ఒకటిమాత్రం నిలబడి పరిసరాల్ని గమనిస్తూ Sentry పని చేస్తుంటుంది. మాంసం చాలా రుచిను. జింక చర్మం గిట్టలుకొమ్ములతోకిస్తే జపం చేసుకునేదానికి వుపయోగపడుతుంది. దీన్నే "కృష్ణాజినం" అంటారు. మగదాని కొమ్ములు Cork screw వలె మెలికలు తిరిగివుంటాయి.

నెల్లూరుజిల్లా పొదలకూరు తాలూకా చిత్తలూరు, చేజర్లమధ్యన చిట్టడవుల్లో జింకలున్నవి. ఇవి పగలు గొర్రెలమందల్లో కలిసి తిరుగుతూ వాటి కాపరులకు భయపడకపోయినా యెవరయినా తుపాకీ తీసుకునివెళ్తేమాత్రం ఆ పరిసరాల్లో వుండవు. వీటికి sixth sense! వున్నదేమోననిపిస్తుంది. అవుర్లో ఒక ఆవును వీటి వేటకు తర్ఫీదు చేశారు. వేటగాడు ఆవును చాటు చేసుకుని వీటిని సమీపించి కాలుస్తాడు. ఆవుకూడా బాగా తర్ఫీదుపొంది తిన్నగా ఈ జంతువులదగ్గరకు రాక అటూ ఇటూ తిరిగి క్రమేణా జింకలవద్దకు వస్తుంది.

ఈ వేటగాడు ఓ మారు కంచెరంపమాటున కూర్చుని ఇంకో సహచరుణ్ణి వీటికి గాలివాటంలో రమ్మని పంపాడు. అనుకున్నప్రకారం ఇతనిమాటుకు జింకలు సమీపించాయి. ఒకవేటుతో ఒకదాన్ని పడేశాడు.

ఇక చూచుకోండి గందరగోళం! తుపాకి శబ్దానికి భయపడి పిదారితెలియక ఒక దాటున యితని మాటులోకి గెంతటం, అతన్ని తన్నుకుని ఇంకోగెంతుతో బయట పడటం చేశాయి. పదిహేడు జింకలు. ఆ పిక్కల్లో యెంతబలముందోగాని, ఒక జింకగిట్టతో చెవి తెగిపోయింది; ఇంకో జింక కన్నుపోగొట్టినంతపని చేసింది. నాలుగు ప్రక్కటెముకలు విరిగాయి. చావుతప్పి కన్ను లొట్టబోయినంతపని అయిందతనికి.

కొండగొర్రె (Barking Deer) యివి మన మేకలంత సైజులో ఎర్ర గొర్రెల రంగులో వుంటాయి. మగదానికి చిన్న కొమ్ములుంటాయి. మగదానికి నోటిలో పై దవుడకు కోరలుంటాయి (Carine teeth). అన్ని చిన్నా, పెద్దా అడవుల్లో వీటిని చూడవచ్చు. తన చొటన ప్రేళ్ళమీద నడుస్తూ; ఏదో పనివున్నదానివలె, బాల్‌రూమ్‌డ్యాన్స్ చేస్తున్నట్టుగా తిరుగుతూవుంటుంది. బొంగురు గొంతుకతో కుక్క అరచినట్టుగా యెందుకో, అప్పుడప్పుడూ అరుస్తుంది. అందుకనే దీన్ని అరుపులదుప్పి Barking deer అని అన్నారు. ఎక్కడయినా తిరగనీయండి ఎంతదూరమైనా వెళ్ళనీయండి, తిరిగి తిరిగి వచ్చి ఒకే తావులో పెంటికలు వేస్తుంది. అడవుల్లోని అన్నిజంతువులు దీనికి శతృవులు, పైగా మానవులు కూడాను. అందుకని ఎల్లవేళలా అప్రమత్తతో తిరుగుతుంటుంది.

ఓమారు తప్తపాణి నది కావల సాయంత్రం 3 గంటలకు ఓ కొండగొర్రె మా జీపు ముందుగా రోడ్డును దాటింది.

తప్తపాణి అంటే వేడినీరని అర్థం. బరంపురానికి 30 మైళ్ళ దూరంలో ఆర్. ఉదయగిరికి పోయే రోడ్డుమీదవుంది. ఇక్కడ రాష్ట్రప్రభుత్వపు విశ్రాంతి గృహం వుంది. ఇచ్చటకు ఒకమైలు వుందనగానే గంధకం వాసన వస్తుంది. ఇక్కడ వేడి గంధకపు నీటి జలలున్నాయి. వేడిఅంటే సలసలకాగే వేడి (Hot sulphur springs). ఇక్కడనుండి ఆ బంగళాకు పైపులద్వారా వేడినీటి సౌకర్యాన్నిచ్చారు. ఆ బంగళా వరండాలో కూర్చుంటే చుట్టూ కొండలు, వాళ్ళూ, మెరికలు తిరిగి మనం వచ్చిన రోడ్డు, అడవులు, వాగులు, చరియలతో దృశ్యం ఎంతో ఆనందదాయకంగా వుంటుంది. అన్ని అడవి జంతువులనూ చూడవచ్చు. వాటి అరుపుల్ని వినవచ్చు.

జీపు నావుకుని, అడవిలోకి కొంత దూరం అడుగుల ననుసరించి వెళితే; కనపడింది. కాల్చాను, పడింది. ఈలోగా మా బృందంలోని సవాబుగారు అదరా బదరా కత్తితీసుకుని హలాల్ చేయడానికి వుపక్రమించి వెంటనే అరే!! అల్లా! తూ!! అంటూ నెత్తురు కారుతున్నచేతిని గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. కొంచం ఏమారినట్లున్నాడు. టక్కున వేలినికొరికి, ముక్కను తీసేసింది: కట్టు కట్టిన తరువాత హలాల్ కూడా పూర్తిచేశాడనుకోండి.

నాలుగుకొమ్ములజింక (Four horned Antelope): ఇదంతా కొండగొర్రెలావున్నా వన్నె కొంచం లేత. మెడ కొంచం పొడుగ్గా వుంటుంది. ఒక జత కొమ్ములు మామూలుగా వుండి (4 అంగుళాలవి) ఇంకో జత కొమ్ములు కండ్లకు పైగా వుంటాయి. ఇదే ప్రిమ్మాలో ఓ కొండ చరియనానుకొని మేసుకుంటూ వుండింది. 12 bore L. G గుండ్లతో కాల్చాను. కదల్లేదు. పడలేదు. మళ్లీయింకో వేటు, అయినా అలానేనిలబడివుంది. తరువాత రాజాసాహెబ్ రైఫిల్‌తో కాల్చాడు. వెనుకకాళ్ళకు తగిలి గుండుతాకిడికి పడింది దగ్గరకుపోయి చూచేసరికి దాని తల మెడలోంచి ఈవలావలకు 4 L. G. గుళ్ళు దూసుకునిపోయి వున్నాయి. అయినా అది చావలేదంటే వాటి మొండిజీవితాలకు తార్కాణం.

ఖురిజింక (Mous deer): ఇది కుందేలుకన్నా కొంచం పెద్దసైజులో వుండి జింకల కున్నట్లు కాళ్లకు గిట్టలు చీలివుంటాయి. మన ఉడుత వన్నెలో వుండి వుడుతకున్నట్లే చారలు, అక్కడక్కడా చుక్కలుంటాయి. మాంసం చాలా రుచిగా వుంటుంది. బుజాలవద్ద 10'' అంగుళాల ఎత్తు 5-6 పౌన్ల బరువు వుంటుంది.

——

జమీన్‌రైతు

చందా హెచ్చింపు

ఏప్రెల్ 1 తేదినుండి చందా పెంచబడింది.

సం॥నకు	రు. 12.00
6 నెలలకు	7.00
విడిప్రతి	0-25

ఆరునెలలకు తక్కువ కాలానికి పత్రిక పంపబడదు.

పంచాంగం

ఏప్రెల్ 21 తేదీ మొదలు మే నెల 20 తేదీవరకు వైశాఖమాసము.

వృష్ట్యర్ఘరిష్టమ్

శుక్లపక్షం అనావృష్టి, ఎండలధికం, కృష్ణపక్షం అధికవృష్టి, ధరలధికం, పాలకులకు భీతి, రోగబాధలు.

ముహూర్తాదులు

ఏప్రెల్ 25, 27 తేదీలు ముహూర్తములు.

ఏప్రెల్ తిథులు

23 శని	తదియ	రా. 2-00 గ. వ.	
24 ఆది	చవితి	రా. 1-17 గ. వ.	
25 సోమ	పంచమి	రా. 12-05 గ. వ.	శంకరజయంతి.
26 మంగళ	షష్ఠి	రా. 10-26 గ. వ.	
27 బుధ	సప్తమి	రా. 8-24 గ. వ.	
28 గురు	అష్టమి	సా. 6-04 గ. వ.	
29 శుక్ర	నవమి	మ. 3-32 గ. వ.	

— నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

——

★☆ వార్షికోత్సవాలు ★★

(5వ పేజీ తరువాయి)

వున్న వానార్థాలనుకూడా ఐ యు టి కు లాగారు అనం-అంటే శ్వానకట; పేం-అంటే పాపము; కట-అంటే నాశనం చేసేవాడట. అంటే పాప పరిహారమే శ్వానగా కలిగిన వాడు-అని కీర్తి వచనాలను క్రుమ్మరించాడు. ఇట్లా మన హెడ్మాస్టర్లు పోటీలమీద పోటీలుగా పొగడ్తలు గుప్పించారు.

అట్లాంటిది యీ సంవత్సరం యేమైంది? ఎంతమార్పు కనపడుతుంది? ఈ గుంపు కార్యక్రమాలు రద్దయిపోయాయి, జంట నాయకులు బొట్టుబొట్లు పట్టుకొంటున్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో ఎవర్ని పిలిచి మరెవర్ని పిలవకుండావుంటే యేమవుతుందో అనే భయసంచేహోలు. ఈ గాలివాటాలు గమనించకుండా వుంటారా మన బ్రతకనేర్చిన హెడ్మాస్టర్లు? గమనించారుకాబట్టే చాల మంది గుట్టుచప్పుడుగా వార్షికోత్సవాలు జరుపుకొంటున్నట్లున్నారు. ఎట్లయితేనేం యిది కొంతవరకు శుభపరిణామమే కదా!

రెడ్‌క్రాస్ నర్సరీస్కూలు

చచ్చి ఎక్కడున్నాడోగాని భారతీయ తరహా విద్య బేసిక్‌విద్య - అని మొత్తుకున్నాడు గాంధీమహాత్ముడు. గాంధీజీ పేరు చెప్పుకొని బ్రతుకుతున్న మన కాంగ్రెసు నాయకులు మనపిల్లలకు పుష్టికరమైన బేసిక్ విద్యను ప్రసాదించడం నామోషీ క్రింద భావిస్తుంటారు. అందుకే కాన్వెంట్ తరహా బడులను పెడుతున్నారు. అక్కడికే తమ పిల్లల్నుపంపి చదువు చెప్పించుకొంటున్నారు. ఏమైనా ఒక్కదిక్కునున్న మన గ్రామీణ ప్రాథమిక పాఠశాలలకన్నా యీ 'కాన్వెంట్ తరహా' స్కూళ్లే కాస్త మెరుగ్గావుంటున్నాయి. ఈమోజులో మన ప్రాథమిక పాఠశాలల సంగతే విస్మరిస్తున్నాం. మరి యిది యెక్కడకు దారి తీస్తుందో?

నెల్లూరులో యిట్లాంటి కాన్వెంట్ తరహా స్కూళ్ళలో 'రెడ్‌క్రాస్ నర్సరీస్కూలు' ఒకటి. శక్తివంచనలేకుండా తమస్కూలు పిల్లలకు ఆధునికబాణీలో పుష్టికరమైన విద్యనే ప్రసాదిస్తూ అనతికాలంలోనే కొంత మంచిపేరు సంపాదించుకొని క్రమంగా ప్రవర్ధమానమవుతున్నదనే చెప్పాలి. అక్కడ బడిపిల్లలకు యిచ్చే సుశిక్షణాతిశయవిద్యావిధానాలు బాగా మనసుకుతట్టేట్లుగా మొన్న శనివారంనాడు స్కూలు వార్షికోత్సవ సభా కార్యక్రమాలను 'కలర్ ఫుల్'గా యేర్పాటుచేశారు.

క్రొత్తకలెక్టరు శ్రీ మురళీధరరావుగారు అధ్యక్షతవహించగా, నెల్లూరు వి. ఆర్. కాలేజి అధ్యాపకులు శ్రీ ఎం. పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు ఉపన్యసించారు. ముందుగా పసిపిల్లలచే వినోద సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు ప్రదర్శించారు. విచిత్రవేషధారణలు బాగుండినవి. సీతాకోకచిలుకబృంద నృత్యంలో 'తేనెమనసులు' సినిమాపాట పెట్టడంమాత్రం యెబ్బెట్టుగా తోచింది అన్యదీయులకు. ఇకమీదట యిట్లాంటి నకిలీ ధోరణులను ప్రవేశపెట్టరనే ఆశిద్దాం. పిల్లలు ప్రదర్శించిన ఆంగ్లాంధ్ర నాటికలు పిల్లల నటనా ప్రమాణంలో చూస్తే బాగున్నవనేచెప్పాలి హెడ్‌మిస్ట్రెస్ గారు రిపోర్టు చదువుతూ వచ్చే మేమాసంలోనే 'యునిసెఫ్' ఆధ్వర్యంలో బాబోలు పిల్లల గ్రంథాలయంకూడా ప్రారంభించనున్నామనే మంచివార్త చెప్పారు. ఇది మంచిప్రయత్నం. పసిపిల్లల దశనుండి పుస్తక పఠనాభ్యాసాన్ని పెంపొందించడం మంచి సంప్రదాయంకదా! పిల్లల తల్లిదండ్రుల తరపున శ్రీమతి పద్మావతి ఎం. ఏ., బి. ఎల్. గారు మాట్లాడారు.

రెడ్‌క్రాస్ కార్యదర్శి శ్రీ రేబాల సుబ్బరామరెడ్డిగారు ప్రారంభవచనాల తర్వాత కలెక్టరు ఆంగ్లంలో ప్రసంగిస్తూ రెడ్‌క్రాస్ సంస్థ యశోభివృద్ధికి తమ పూర్తి సహాయ సహకారాలందగలవని హామీ యిచ్చారు. శ్రీ పట్టాభిరామరెడ్డిగారు మాత్రం ఆంధ్రంలో అర్థవంతమైన ఉపన్యాసం గావించారు. రేబాల దమయంతి దేవిగారి వందనసమర్పణతో కార్యక్రమం ముగిసింది. శ్రీమతి దమయంతి ప్రతి చిన్నవిషయంపట్లకూడా శ్రద్ధ కనబరుస్తూ స్టేజిప్రక్కనచేరి దృశ్యాదృశ్యంగా పసిపిల్లలకు ధైర్యాన్నిస్తూ యీవివిధకార్యక్రమావళిని జయప్రదంచేసింది. చూస్తే యీ రెడ్‌క్రాస్‌విద్యాసంస్థకే దమయంతిగారు అంకితమైపోయారా అనిపించింది. ఆఖరుగా ఒక్కమాట-స్టేజి యింకొంచెం విశాలంగా వుంటే యింకొంచెం బాగుండేది.

వాకాడు విద్యాసంస్థల వేడుకలు

వాకాడు విద్యాలయాల వార్షికోత్సవమంటే వేడుకగా తప్ప మరోరకంగా జరగదుగదా! అందులో కొత్త కలెక్టరుగారు పాల్గొన్నారు గనుక మరింత వేడుకగా జరిగింది. వాకాడు 'గ్రూప్' విద్యా సంస్థలన్నారు, వాకాడు విద్యాసంస్థల బృందమందాం మనం. ఈ అన్నిసంస్థలూకల్సి సమష్టిగా వార్షికోత్సవం జరుపుకున్నాయి మొన్న ఆదివారం సాయంత్రం. గూడూరు నుండి కోటసమితి సందర్శించి, సూర్యాస్తమయంకాబోతున్నదనగా విద్యానగర్ కళాశాలవద్దకురాగానే ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ విలియమ్స్ నిండుగా స్వాగతంచెప్పారు. తమ కాలేజి స్టాఫ్ మెంబర్సునంతా పరిచయం చేశారు శ్రీ ఎజ్. జనార్దనరెడ్డి. కలెక్టరు శ్రీ మురళీధరరావు కాలేజి గదులంతా కలియ తిరిగి చూశారు. ఉన్న అస్వల్ప వసతులకు యేదో సంతృప్తి ప్రకటితమైన చిరుహాసంతో బాబోలు- ఇంతకుముందు యీ స్థలంలో యేముండింది? - అని ప్రశ్నించారు. అంతా తుప్పలు, రాళ్ళు, దిబ్బలే-అన్నారు ప్రిన్సిపల్‌గారు. 'అయితే యీ కట్టడాలను ఎన్నాళ్ళలో నిర్మించారు?' -అని అడిగారు మళ్లీ. నెలావది రోజుల్లో పూర్తిచేశామని చెప్పారు జనార్దనరెడ్డిగారు. 'మిరెక్యులస్‌గా వుందే!' అని బాబోలు ఆశ్చర్యాన్ని ప్రకటించారు.

అవును యీ వాకాడు సంస్థలు ఎవరికైనా వొక 'మిరెకిల్'. వాకాడు విద్యాసంస్థల విలాస వైభవోన్నతులు వొక అద్భుతమైన భ్రాంతిభాజనప్రాయమైనవి. ఇక కొన్నేళ్ళలో యీ స్థలానికంతా ఏదో అద్భుతమైన మహత్తు పట్టబోతున్నది, ఒక ఇండో-అమెరికన్ హాస్పిటల్‌కూడా అవతరించబోతున్నది. ఒక గ్రామీణ విశ్వవిద్యాలయంగా రూపొందినా ఆశ్చర్యపడవల్సిన పనిలేదు.

విద్యాలయాలను నిర్వహించేవారు యీ దేశంలో ఎందరోవున్నారు. కొందరు వ్యాపారంగా, మరికొందరు వ్యాపకంగా, ఇంకా మరికొందరు వెర్రివ్యామోహంగా, మరికొందరు విజ్ఞాన సేవామయంగా, ఇంకా మరికొందరు కేవలం నిరాసక్తంగాను నిర్వహించేవారున్నారు. కాని యీ వాకాడువాళ్ళు అట్లాకాదు - వీటన్నిటికీ అతీతప్రాయమైన ఆసక్తితో, అపేక్షతో, అదే తమ జీవనశ్వాసనాళికగా యీ విద్యాసంస్థలను నిర్వహిస్తున్నారు గనుకనే అవి యిన్ని శాఖోపశాఖలుగా విస్తరిల్లి అభివృద్ధి పొందాయి. ఈ క్రమాభివృద్ధికి పరాకాష్ఠ సంకేతమే యీ విద్యానగర్ కళాశాల అవతరణ. అందుకే జనార్దనరెడ్డి ఒక మాట అన్నారు-మొన్న యిక్కడకు విశ్వవిద్యాలయాధికారులు వచ్చినపుడు పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు స్టడీస్ కేంద్రాన్ని వాకాడులోనే ఎందుకు స్థాపించకూడదని 'లైట్'గా

శ్రీ జాగా వివేకం షష్టిపూర్తి

ఒకటిన్నర దశాబ్దాలపాటు వాకాడు హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా సేవ చేసిన శ్రీ జి. జాన్‌వివేకంగారి షష్టిపూర్తి వుత్సవం మొన్న 4 తేది పండుగగా జరిగింది. ఆరోజు ప్రాతఃకాలాన్నే స్థానిక పాస్టరు రెవరెండు వి. విజయరత్నంచే కుటుంబప్రార్థనలనంతరం హైస్కూలు ఆవరణలో వుపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు వారిని పుష్పమాలలతో, బహుమానాలతో సత్కరించారు. సాయంత్రం వాకాడులోని అన్నిసంస్థలవారు మేళతాళాలతో వారిని వుత్సవంగా పిల్చుకొనిపోయారు. శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగినసభలో విద్యానగర్ కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ జె. వి. విలియమ్స్, ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీ ఎం. సుబ్రహ్మణ్యం, శ్రీ మీనయ్యగారిలు వారిని ప్రస్తుతిస్తూ ప్రసంగించారు. శ్రీయుతులు బాలకృష్ణారెడ్డి, జనార్దనరెడ్డిగారలు వివేకంగారి సేవలను కొనియాడుతూ ప్రసంగించి నూతనవస్త్రములతోను, అంగుళీయముతో సన్మానం చేశారు. పద్మనాభరెడ్డి వందన సమర్పణచేశారు. పేదవిద్యార్థులకు విద్యాబుద్ధులుప్రసాదించుటలో యిన్నేళ్లు పాటుపడిన శ్రీ జాన్ వివేకంగారికి మా అభినందనలు, శుభాకాంక్షలు.

వారన్నారట. అందుకే అంటున్నాను - రేపు ఇదొకవిశ్వవిద్యాలయంగా విస్తరిల్లినా కూడా ఆశ్చర్యపడాల్సిందిలేదు, అని.

కలెక్టరు కాలేజి సందర్శించిన మీదట కారులో వాకాడు చేరుకున్నారు. ప్రొద్దుపోయినా రోడ్డుకిరుప్రక్కలా అక్కడ కూడా విద్యార్థులు కొందరు అటెన్షన్‌లో నిలబడి కలెక్టరుకు స్వాగతమిచ్చారు. కలెక్టరు నేరుగావెళ్లి చరాచరా వాకాడు విద్యాసంస్థలన్నిటినీ కలయదిరిగి చూశారు. అక్కడ సమావేశమైవుండిన వేలాది విద్యార్థులనుండి 'స్కౌట్' వందనం తీసుకొని సభాస్థలిని చేరుకున్నారు.

ముందుగా అయాస్కూలు హెడ్మాస్టర్లు వచ్చి వారివారి వార్షిక నివేదికలు చదివారు, తమ స్కూళ్ళ దిబాసాలనుగూర్చి నివేదించారు. తర్వాత సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు. చాలస్థాళ్లలో ప్రార్థన చేయడానికికూడా మనుషులు దొరకరు. కాని యిక్కడమాత్రం అట్లాంటి కొరతలు కనపడవు, విద్యార్థులైనా కమ్మని సంగీతం వినిపించారు. 'కుషీకుషీగా గడిపేస్తామొక కమ్మని వర్షం' అనే బృందగానం చాల బాగుండింది. మొట్టమొదటగా నర్సరీపిల్లలచేత బాబోలు వేయించిన 'చందమామ రావే' నృత్యం 'గాభరా'గా అంతమైనా మిగతావన్నీ సవ్యంగానే సాగిపోయాయి. శివ-పార్వతినృత్యంలో పార్వతివేషం యేం బాగులేదు, తర్వాతజరిగిన కర్షకనృత్యంలో ఆ అమ్మాయి అదే పార్వతి డ్రస్సులోనే వచ్చింది! నీగ్రో బృందగానం అద్భుతంగా వుండింది, నేపథ్యంలో గిటార్‌లాంటి వాద్యాలు వినిపించివుంటే యింకా బాగుండేది. పులివేషాలు హుషారుగానే వుండినాయి. సరే యిక, వ్యాయామక్రీడలు-వినోదాలు-విన్యాసాలు, సీతాకోక చిలుక-ఫియాల్ నృత్యాలు అన్నీ సజావుగా కనుల పండువగా ప్రదర్శించబడ్డాయి. అన్నింటిలోను సర్కస్‌లో మాదిరిగా క్రమశిక్షణ కట్టుబాటు ద్యోతకమైంది

అనంతరం కలెక్టరుగారు తెలుగులో మాట్లాడుతూ యిదే భారతీయ సంప్రదాయానుగుణంగా గురువంటే విద్యఅన్నారు. భారతీయ సంస్కృతిలో త్యాగనిరతికి ప్రత్యేకస్థానమున్నదనీ, అట్లనే శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి ప్రభృతుల త్యాగకృషికూడా శ్లాఘనీయమన్నారు. కలెక్టరుకు స్వాగతం చెప్తూ వాకాడు సంస్థలను పరిచయం చేశారు శ్రీ జనార్దనరెడ్డి. శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ముప్ఫయియేండ్ల వాకాడు వికాస చరిత్రను వివరించారు. ఈ సంస్థలకూ యిన్నాళ్లకు కొందరు శత్రువులు తయారైనారని; మాతృదేవోభవ, పితృదేవోభవ, అతిథి దేవోభవ, గురుదేవోభవ మాదిరిగానే శత్రుదేవోభవా అనుకొనే మనస్తత్వమే తనది అని చెప్పారు. విద్యానగర్ కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ జె. వి. విలియమ్స్‌గారు చక్కని తెలుగుభాషలో చక్కని హాస్యమయ, భావమయ ప్రసంగం గావించారు. బహుమతి ప్రదానం తర్వాత శ్రీ జాగావివేకం వందనసమర్పణతో సభలు ముగిసేసరికి రాత్రి 10 దాటింది.

ఆఖరుగా యీ విలేఖరిచేసిన రెండు గమనికలు: శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి సలహాను పాటించినట్లున్నారు, బాలకృష్ణారెడ్డిగారు. ముతకఖద్దరు అరచొక్కా, పైపంచెలో కనపడ్డారు. ఇంక రెండవది; వాకాడుసంస్థలు సంఖ్యాత్మకంగా ఎంతో అభివృద్ధిని సాధించుకున్నాయి. ఇక అవి గుణాత్మకంగా వృద్ధిపొందాలి, సార్థకం కావాలి. —మా. ప్ర. వి.

దర్శి స్కూలు బాధలు

10 తేది జరిగిన దర్శి జి. ప. హైస్కూలు వార్షికోత్సవంలో అధ్యక్షులుగా పరిషత్ అధ్యక్షులు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, వుపన్యాసకులుగా శాసనసభ్యుడు శ్రీ డి. వి. రమణారెడ్డి, తాళ్లూరు సమితి రాజు శ్రీ ఎం. చెంచయ్యగారలు పాల్గొన్నారు. ప్రధానోపధ్యాయులు శ్రీ పి. జె. దేవిడ్ తమ నివేదికలో తాలూకా కేంద్రంలోవున్న యీ హైస్కూలుకు భవన వసతి లేక ఎండలకు బాలబాలికలు చాల బాధలు పడుతున్నారని, కొన్ని తరగతులు చెట్లక్రిందనే జరుగుతున్నవని, భవన వసతి కలుగజేయమని కోరారు. సారస్వత సంఘంవారు పంచరత్నాలు చదివారు.

శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి మాట్లాడుతూ ప్రస్తుతానికి నూతనభవన నిర్మాణావకాశాలు అంతగాలేవనీ, పాతభవనాలను త్వరలో రిపేరుచేయించే యేర్పాట్లు చేయగలమని చెప్పారు. మున్సిఫ్ మాజిస్ట్రేటు శ్రీ సయ్యద్‌హుస్సేన్‌గారు బహుమతులను పంచారు. తర్వాత వినోదకార్యక్రమాలు జరిగాయి. హెడ్మాస్టరు వందన సమర్పణతో సభముగిసింది. —బి. వి.

గునుపాడు స్కూలు

గునుపాడు జి. ప. హైస్కూలు తృతీయ వార్షికోత్సవం 7 తేది శ్రీ ఎస్. వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. హెడ్మాస్టరు శ్రీ డి. రామకృష్ణయ్యశాస్త్రులు నివేదిక చదువుతూ వచ్చే సంవత్సరం ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి కూడా పెడుతున్నారు గనుక అత్యవసరంగా సమకూర్చవల్సిన కనీసవసతులగూర్చి మాట్లాడారు. స్కూలు కమిటీవారికి, గ్రామ పెద్దలకు విజ్ఞప్తిచేశారు. గ్రామప్రముఖులు శ్రీ కె. నారాయణరెడ్డి గారుకూడా వేదిక నలంకరించారు. కోట హెడ్మాస్టరు శ్రీ సి. రామమూర్తి, తెలుగు పండితులు కె. వెంకటేశ్వరశర్మగారలు కూడా మాట్లాడారు. అనంతరం విద్యార్థులు 'త్రైవో ర్పు', 'పరిశోధన' నాటికలను, ఉపాధ్యాయులు 'ఇంటర్వ్యూ' నాటికను ప్రదర్శించారు. ప్రథమ ద్వితీయ నటులుగా ఎన్నికైన ఐ. వేణుగోపాల్, వి. చంద్రశేఖరరెడ్డికి బహుమతులివ్వబడినవి.

—ఐ. వి.

పల్లెలు

(5వ పేజీ తరువాయి)

లైబ్రరీ అథారిటీ ఎన్నికలు పూర్తయిపోయాయి కనుక వర్గాలవారీగా బలాబలాలను అందచేస్తాము.

మొత్తం ఓట్లు 30. ఇందులో మున్సిపాలిటీలది 2 లేవు. ఎల్. ఎల్. ఏ. కార్యదర్శిని లెక్కలోకి తీసుకోడానికిలేదు. మిగిలిన 27 లో అనంవారి వర్గానికి 12; చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి వర్గానికి 15 రావచ్చునని అంచనా. వివరాలు చూడండి:- పంచాయతీ ప్రతినిధుల 13 మందిలో 9-4; గ్రంథాలయ ప్రతినిధులు 8 మందిలో 2-6 (ఇందులో గూడూరు రెంటిలో చంద్రశేఖరరెడ్డి వర్గానికి ఒకటే వేశాము); జిల్లా లైబ్రరీ సంఘ ప్రతినిధులు 2-0; నామినేటెడ్ సభ్యులు 4 గురిలో 2-2. ఇందులో మొదటి అంకె చంద్రశేఖరరెడ్డి వర్గానిది, రెండవది అనంవారి వర్గానిది అని గమనించండి.

ఈ అంకెలలో, అంచనాలలో మార్పేమైనా వుంటుందేమో చెప్పలేము. నూటికి తొంభైతొమ్మిదిపాళ్ళు మార్పువుండకపోవచ్చునని ఈనాటి పరిస్థితులనుబట్టి చెప్పవలసి వుంటుంది. నమ్మకమనేది మ్యూజియం వస్తువైపోతున్న ఈరోజుల్లో, దేన్నిగూర్చి బల్లగుద్ది చెప్పడానికి ధైర్యం చాలదు.

అనంవారి వర్గంవారు అందరూ తమవారేనని చెప్తున్నట్లున్నది. కోవూరు, పొదిలి, దర్శి, కావలి...ఇవన్నీ తమవేనని వారి అభిప్రాయం. అంతరంగికంగా ఇవన్నీ తమవేననే నమ్మకముండి ఈ విధంగా చెపుతున్నారో, లేక ప్రచార సాధనంగా ప్రయోగిస్తున్నారో మాకు తెలియదు. మాకు తెలిసినంతవరకూ వీరిలో మార్పులేదు

, , ,

ఇంతమంది ప్రతినిధుల ఎన్నిక జరగకముందే; ఎల్. ఎల్. ఏ. ఛేర్మన్ ఎన్నిక జరిపించేసుకున్నారు ఒకవర్గంవారు. వీటన్నిటి ఎన్నికలు జరిగితే ఎటుండి ఓటు వస్తుందనే అనుమానంతో ఈవిధంగా చేసినట్లుంది కాని, సభ్యుల ఎన్నిక పూర్తికాకముందే ఛేర్మన్ ఎన్నిక ఏమిటి! ఇది విడ్డూరంగా లేదా? ఎంత అభిమానమున్నా, డి.పి.ఐ. గారుమాత్రం దీనికెట్లా అనుమతించారో ఆశ్చర్యంగావుంది. గతంలో జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. ఇప్పుడు ఎన్నికలు పూర్తి అయ్యాయికాబట్టి, ఛేర్మన్ ఎన్నికకు ప్రభుత్వం పుత్తరువు చేయడం న్యాయం, ధర్మం. ప్రస్తుతం హరిశ్చంద్రారెడ్డిగారు ఛేర్మన్‌గా వున్నారు కాబట్టి, అతనిని వైదొలగించాలనే దురుద్దేశ్యంతో మేమీసూచనచేయడంలేదు. కాని తమ ఛేర్మన్ ఎన్నికలో, ఆ ప్రతినిధులకు తమ న్యాయమైన ఓటును, అభిప్రాయాన్ని వినియోగించే అవకాశం వుండాలనేది మా వైఖరి. అది కలిగించనప్పుడు ఈ ప్రతినిధుల ఎన్నికలు శుష్కదండుగ!

కొరుటూరు నాటకం

నాగేశ్వరస్వామి బ్రహ్మోత్సవాల సందర్భంలో శ్రీ మహేష్ రచించిన 'వరుడు కావలెను' సాంఘికం, 'బొబ్బిలి పతనం' చారిత్రాత్మకనాటికలు ప్రదర్శించబడినవి. 'వరుడు కావలెను'లో రచయిత మహేష్ హాస్యరసాన్ని ఎంతగా క్రుమ్మరించారో, 'బొబ్బిలి'లో వీరరసాన్ని అంతగా చిప్పిలజేశారు. పాపారాయుడుగా వి. మహేశ్వరరావు నటన; 'వరుడు కావలెను'లో స్త్రీ పాత్రను పోషించిన ఎస్. ఎస్. ప్రసాద్ నటన అద్భుతమని చెప్పక తప్పదు. మంచిసాధనవుంటే వీరిది మంచి నటబృందం అవుతుంది.

——

శివార్జి పద్యాలు

కోళ్లకు యింజక్షన్లు

కజ్జివాడు ఎవరో కోపూరుక్లాకంట
గ్రొత్తరకపునాడి కోళ్లకేదొ
తినకొచ్చి యిచ్చె తిరిగ్గ చూర్పోని
అరుగుమీంద, మంది హస్తవాసి!

సూదిమందుదెబ్బ జూదార! తెల్లారె
తలికి కొట్టుకోని తన్నుకోని
వందలాదికోళ్ళు వైకుంఠమెళ్లాయి
తూగితూగి గుండె ఆగిపొయ్యి!

మందొమాకొ యిచ్చి మనుషుల్ని కాజేస్త
తిండికజువు కాన్త తిరిపోద్ది,
చినవు సూదులిచ్చి పసుపక్షిజాపుల్ని
పాతిపెడితె వచ్చె ఫలితమేమి?

నద్దిమెతుకులేని సాకాము, తవుడేని
మెతికలేని బాగ మేపినాము
వుండదింత బాధ పుట్లోళ్ళ కోళ్లయితె
మాదివరకపాలు మంటిపాలు!

పాయినకోళ్ళు తిరిగి పుట్టిరాదోయింక
పత్రికల్లోవేస్తె పాడిపోస్తె
వచ్చేలాభమేమి? నచ్చేది నచ్చేదె
యెప్పుడైన కొద్ది వెనకముందు.

ప్రసూతి వైరాగ్యం

కాపీయిచ్చినోడు కవికాపుబందుండు,
తిండిపెట్టినోడు ప్రుండు మనకు,
పనిల నాకుయింక పాల్టిక్సు గిల్టిక్సు
పట్టుపెట్టుకున్న వదులుకున్న!

నాయకుల్లో నీతి నశ్చేటగలసింది,
పాలకుల్లో స్థాయి పడిపొయింది,
అయిన యింతవరకు అగచాట్లుపడ్డాను
చాలు, గమ్మునుంట వర్దుకుంట!

కాంగిరేసుపార్టి కలగూరగంపైంది,
కమ్యూనిస్టుపార్టి కంపతొడుగు
రొచ్చుగుంట, నాకు రోయింపుబుట్టింది
బాధ గొడవ చిక్కు విడిబట్ట!

అయిపొయిందిపైమ అపరాధిజేరాదు
చాను దేనుపెంట్ని బయలుదేరి
అకులలమునింటు అడవుల్లో జీవిస్త
కాలమెళ్లబుస్త కన్నుమూస్త!

—

ఒంగోలు వార్తలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

సీట్లు కాంగ్రెస్‌వేనని చెప్పారు. శ్రీ గుళ్లాపల్లి ఆదినారాయణ, ఎస్. సీతారామయ్య నాయుడు, చెరువు సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి గారలు వుపన్యసిస్తూ, కాంగ్రెస్ అభ్యర్థుల విజయానికి అందరూ త్రికరణశుద్ధిగా కృషి చేయాలని వుద్బోధించారు. బయటవారిని కాకుండా, స్థానికులను అభ్యర్థులుగా నిర్ణయించాలనేది ప్రతిఒక్కరి వుపన్యాసంలో ధ్వనించింది.

అద్దంకి అభ్యర్థి శ్రీ నాగినేని వెంకయ్య

అద్దంకి నియోజక వర్గానికి స్వతంత్ర పార్టీ అభ్యర్థిగా శ్రీ నాగినేని వెంకయ్య గారు నిర్ణయింపబడినట్లు తెలుస్తున్నది. 17 తేది గుంటూరులో, శ్రీ జాగర్లమూడి చంద్రమౌళి గృహంలో సమావేశమైన అద్దంకి నియోజకవర్గ ముఖ్యుల సమావేశంలో ఈ నిర్ణయం జరిగిందట.

ఇంజనీరుకు వీడ్కోలు

విద్యుచ్ఛక్తి డివిజనల్ ఇంజనీరు శ్రీ జి. వెంకటేశ్వరరావు కొత్తగూడెంలో 60 మెగావాట్ల విద్యుత్ యంత్రాలను అమర్చడంలో శిక్షణకై జపానుకు పోతున్న సందర్భంలో; న్యాయవాది శ్రీ ఎన్. వి. సుబ్బరావు 13 తేది హార్దికమైన వీడ్కోలు సన్మానం జరిపారు. పి. వి. ఆర్. మునిసిపల్ హైస్కూలు ఆవరణంలో జరిగిన సభకు రాజ్యసభ సభ్యుడు శ్రీ వి. సి. కేశవరావు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ ఎన్. వి. సుబ్బరావు, వెంకటేశ్వరరావు గారికి సన్మానపత్రాన్ని సమర్పించారు. శ్రీయుతులు దోనెపూడి రాఘవరావు, మునిసిపల్ కమీషనరు శ్రీ కె. రామనాథం ప్రభృతులు వెంకటేశ్వరరావుగారి నిజాయితీని, సమర్థతను, వుద్యోగధర్మ నిర్వహణలో వారి శ్రద్ధాసక్తులనుగూర్చి మిక్కిలిగా ప్రశంసిస్తూ మాట్లాడారు.

శ్రీ వెంకటేశ్వరరావుగారు కృతజ్ఞత వెల్లడిస్తూ ఒంగోలు విద్యుచ్ఛక్తి పరిస్థితిని గూర్చి చెప్పారు. అధ్వాన్నంగావున్న పరిస్థితిని అభివృద్ధి చేయుటకు 70 వేల రూపాయల మాస్టర్‌ప్లాన్ తయారుచేసి పంపానని, ఇప్పుడు కొంత మెరుగైందని చెప్పారు. టవున్లో జరిగిన అభివృద్ధి కార్యాలను వివరిస్తూ 150 ట్యూబ్‌లైట్లు మంజూరైతే, 124 అమర్చామని; 48 వేల రూపాయల ఖర్చుతో చినగంజాం పువ్వు ప్యాక్టరీకి విద్యుత్ సరఫరా విస్తరింప జేశామని; టవున్లో క్రొత్త ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు పెట్టామని; ఫ్యూజ్ పోవడాలు తగ్గేయని చెప్పారు. ఒంగోలు తాలూకాలో 613 గ్రామాలుంటే, 190 గ్రామాలకు మాత్రం విద్యుత్ సౌకర్యం వున్నదని వెల్లడించారు.

జనసంఘం సన్నాహం

పట్టణ జనసంఘం జనరల్ ఎన్నికలకు సిద్ధమవుతున్నది. వారిపార్టీ అఖిలభారత అధ్యక్షులు ఒంగోలుకువచ్చు సందర్భంలో రూ 20,000 ల నిధివారికి సమర్పించుటకు నిర్ణయించిందని, 4 వేల రూపాయలు సేకరించడంకూడా జరిగిందని తెలుస్తున్నది.

99.6 శాతం వసూలు

ఒంగోలు మునిసిపాలిటీలో పన్నులు 99.6 శాతం వసూలు అయినవట. ఇంత గట్టికృషిజేసిన కమీషనరు శ్రీ కె. రామనాథం అభినందనీయుడు.

రోటరీ క్లబ్బు

ఒంగోలు రోటరీక్లబ్బుకు అధ్యక్షుడుగా నాయని పార్థసారథి, వుపాధ్యక్షుడుగ పి. శ్రీరామ్, కార్యదర్శిగా టి. ఎస్. ప్రకాశరావు, ట్రెజరర్‌గా టి. ఎల్. ఎన్. స్వామి, సార్జంట్-ఎట్-ఆర్మ్స్‌గా వి. రాజసుందరం గారలు ఎన్నుకోబడినారు. ఈ క్రొత్త కార్యవర్గం జులై 1 తేది నుండి అమలుకు వస్తుంది.

మేదరమెట్ల ఎన్నికదావా

ఈదర పిన్నయ్య క్రిస్టియన్ అని, పంచాయతీ రిజర్వుడు సీటుకు అతని ఎన్నిక చెల్లనేరదని శ్రీ చందాల మాతయ్య తెచ్చినదావాను ఖర్చులతోటి త్రోసివేస్తూ, ఒంగోలు ప్రిన్సిపల్ జిల్లామునసిఫ్ శ్రీ ఎం. శ్రీ రామరావుగారు 19 తేది తీర్పు చెప్పారు. ఈ కేసులో పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన ఎ. బి. ఎం. వారి బాప్టిజం రిజిష్టరును న్యాయమూర్తి నమ్మలేదు.

ఈ కేసులో పిటిషనర్ పక్షంగా శ్రీ ఎ. వి. సుబ్బారావు; ప్రతివాది పక్షంగా శ్రీ బత్తుల సత్యనారాయణ వాదించారు

కిరసనాయిల్ కరవు

కిరోసిన్ బ్లాక్‌మార్కెట్ తీవ్రంగా వున్నది. డబ్బా 13 రూపాయలు అమ్ముతున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి కోత, కిరసనాయిల్ కరువు సామాన్యుణ్ణి చిరాకు పరచివేస్తున్నవి.

సూరారెడ్డిపాళెం పోటీలు

మొలకలవల్లి వెంకటరామయ్య మెమోరియల్ చెడుగుడు పోటీలు 14, 15, 16 తేదీలలో సూరారెడ్డిపాళెంలో జరిగాయి. పది టీములు పాల్గొన్నవి. వేటపాళెంకు చెందిన యంగ్ రైసింగుస్టార్ టీము ప్రథమ బహుమతి రూ 116 లు; ఒంగోలుకు చెందిన బాల్‌బ్రదర్స్ టీము ద్వితీయ బహుమతి రూ 30 లు పొందినవి.

ఈ సందర్భంలో జరిగిన సభలో న్యాయవాది శ్రీ మొలకలవల్లి వెంకటకృష్ణయ్య వుపన్యసించారు. కార్యదర్శి శ్రీ ఎం. రామయ్య చౌదరి బహుమతులు పంచారు.

—

ఈ వారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

వచ్చే యీ మిటో కొండ ప్రాంతంలో పరిస్థితింకా యింతదుర్భరంగావున్నదంటే అక్కడి అల్లర్లకు అసలు కీలకమేమిటో కొంతకుకొంత బోధపడడంలేదా?

, , ,

నాగవిద్రోహులతో ఢిల్లీలో జరిగిన చర్చలేమిటో, వారుకోరిన హిరణ్యాక్ష వరాలేమిటో బయటకు తెలియదుగాని, మళ్ళీ మే జూన్ నెలల్లో తిరిగి చర్చలు, మంతనాలు జరుగుతాయి – అనిమాత్రం అంటున్నారు. చూడబోతుంటే యిది తెగేది లేదు, తెల్లారేదిలేదు అన్పిస్తున్నది. ఈ కొండజాతుల్లో తిరుగుబాటువ్యాలలుమాత్రం అట్లనే వుంటున్నది.

, , ,

వైశాఖ వుత్సవాల సందర్భంగా పశ్చిమ పాకిస్థాన్‌లోని పంజాబ్‌సాహెబ్‌కు తీర్థయాత్రకు వెళ్ళిన శిక్కు యాత్రికులపై పాక్‌ప్రభుత్వం అనేక ఆంక్షలు విధించి, యిబ్బందుంపాలు చేసిందని, కడకు కరాచీలోని మన హైకమీషనర్ జరిపిన ప్రయత్నాలుకూడా ఫలించలేదని తెలుస్తున్నది. స్వయంగా స్వర్ణసింగ్‌గారే పార్లమెంటులో వొప్పుకున్నారు. పాకిస్తాన్ యింకా సాఫీ ధోరణికి రాలేదనేగదా యిదిసూచిస్తున్నది.

, , ,

ఇప్పుడు దేశంలో అమలులోవుంటున్న అత్యవసర పరిస్థితి రద్దుచేసే విషయమై కాంగ్రెస్‌పార్టీ పార్లమెంటరీ కార్యవర్గంలో చర్చకు వచ్చినపుడు పలువురు ప్రభుత్వాన్ని నిశితంగా విమర్శించినట్లున్నారు. శ్రీ నందా గారు యీ అత్యయిక పరిస్థితి రద్దు విషయమై పరిశీలించేందుకు యీ శుక్రవారం అత్యవసరంగా ముఖ్యమంత్రుల సమావేశాన్నొకదానిని యేర్పాటు చేస్తున్నారు. చూద్దాం యేమి నిర్ణయం తీసుకుంటారో?

, , ,

భారత రైట్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ గణ నాయకులు– డాంగే, చండ్ర రాజేశ్వరరావు, భూపేష్‌గుప్త– యిత్యాది ప్రతినిధి వర్గంవారు మాస్కో నాయకులతో చర్చలకై వెళ్లివున్నారు. రాబోయే ఎన్నికలకు వీరు వేయబోయే ఎత్తుగడలకు వారి ఆశీర్వాదం పొందడానికే.

, , ,

నాలుగవ ప్రణాళికకు అవసరమైన విదేశీద్రవ్య సహాయమై శ్రీ అశోకమెహతా గారు ప్రస్తుతం అమెరికాలో చర్చలు జరుపుతున్నారు. ఈచర్చలు వరుసగా యేకబిగిన రెండువారాలపాటు సాగుతాయట!

, , ,

ప్రఖ్యాత భారతీయ ఆధునిక చిత్రకళాచార్యులు శ్రీ నందలాల్‌బోస్ కాలధర్మం చెందారు. సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి శ్రీ పి. సత్యనారాయణరాజు ఢిల్లీ ఆసుపత్రిలో మరణించారు. వీరు ఆంధ్ర హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగాకూడా పనిచేశారు.

, , ,

స్వర్గీయ కెన్నడీ సతీమణి శ్రీమతి జాక్వెలిన్ కెన్నడీ వాటికన్‌లోని స్పానిష్ రాయబారి శ్రీ అంతోనియో గారిగ్స్ కానానిబ్‌ను వివాహం చేసుకోబోతున్నట్లు వాకవార్త!

—

కోట సమితి మేళా

కార్యక్రమము

2-5-66 నుండి 5-5-66 తేది వరకు చిట్టమూరులో జరుగు కోట సమితి సమ్మేళనం (మేళా) కార్యక్రమ వివరము:-

2-5-66 సోమవారం ప్రారంభోత్సవం

ప్రారంభకులు: శ్రీ యార్లగడ్డ శివరామప్రసాద్
(చల్లపల్లిరాజా) ఆరోగ్యశాఖామాత్యులు

అధ్యక్షులు: శ్రీ పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డి, M.L.C.

ఉపన్యాసకులు: శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు (రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు అధ్యక్షులు); శ్రీ వెంకటగిరి కుమారరాజా; శ్రీ పసుపులేటి సిద్దయ్యనాయుడు M.L.A; శ్రీయుతులు దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డి (బుచ్చి); రావిపాటి మహానంద (తర్లువాడు); యం. రామరెడ్డి (పాదిలి); యం. చెంచయ్య (తాళ్ళూరు); లింగారెడ్డి రామకృష్ణారెడ్డి (ఉలవపాడు.)

3-5-66 మంగళవారం జిల్లారైతుమహాసభ

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు: శ్రీ వేమారెడ్డి వెంకురెడ్డి M.L.A.
సభాధ్యక్షులు: శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి (జిల్లాపరిషత్తుఛేర్మెన్)

ప్రారంభకులు: శ్రీ పెద్దిరెడ్డి తిమ్మారెడ్డి,
(స్వదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు)

ఉపన్యాసకులు: శ్రీయుతులు బి. వి. గురుమూర్తి [కార్మిక మంత్రి], యన్. చెంచురామానాయుడు [పురపాలక మంత్రి], ఏ. బి. రాజు [ఆర్. టి. సి. ఛేర్మెన్], పాదిలేటి వెంకటస్వామిరెడ్డి M.L.C., జి.సి కొండయ్య M.L.A., రేబాల దశరథరామరెడ్డి M.L.A., దిరిశాల రమణారెడ్డి M.L.A. జి. కొండపనాయుడు [జిల్లాపరిషత్తు ఉపాధ్యక్షుడు], కోవూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి [కోవూరు], ఈపూరు కుమారస్వామిరెడ్డి [గూడూరు], రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి [వెంకటాచలం] బద్దెపూడి పేరారెడ్డి.

4-5-66 బుధవారం

సభాధ్యక్షులు: శ్రీ సిద్దారెడ్డి వెంకటకృష్ణారెడ్డి M.L.C.
సన్మానితులు: శ్రీ మరుపూరు కోదండరామరెడ్డి

ఉపన్యాసకులు: డాక్టరు ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య (పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రి), శ్రీ తోట రామస్వామి (సహకార శాఖామంత్రి), శ్రీ టి. వి. రాఘవులు (పి. డబ్ల్యు. డి. మంత్రి), శ్రీ అనగాని భగవంతరావు (ఖాదీబోర్డు అధ్యక్షులు), శ్రీ అల్లం కృష్ణయ్య M.L.A., శ్రీ కాటూరు నారాయణస్వామి M.L.A., శ్రీ చాగంటి రోశయ్య నాయుడు M.L.A., శ్రీ వి. గోపాలకృష్ణయాచేంద్ర (వెంకటగిరి), శ్రీ జి. పట్టాభిరామస్వామిచౌదరి (కొండపి), శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డి - శ్రీ కోరాబత్తిన చిన్నయ్య.

5-5-66 గురువారం బహుమతి ప్రదానోత్సవం

సభాధ్యక్షురాలు: శ్రీమతి రేబాల దమయంతీదేవి
బహుమతిప్రదానం: శ్రీమతి సావిత్రిగణేశ్
ఉపన్యాసకులు: శ్రీ జెమినీగణేశ్

* రోజూ సా॥ 6 గంటల నుండి సభలు ప్రారంభమగును.
* సభానంతరం సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల పోటీలు జరుగును.
* అన్నిరకముల ప్రదర్శనలు ఆకర్షణీయంగా ఏర్పాటుచేయబడును.
* 3-5-66 ఉ॥ 7 నుండి సా॥ 6 గం॥ వరకు పశుప్రదర్శనం.

ఎల్లరూ పాల్గొని కార్యక్రమాన్ని జయప్రదం చేయప్రార్థన.

నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి, కోట సమితి అధ్యక్షుడు.
సేతుమాధవన్ శ్రీనివాసరావు, బి. డి. ఓ.
యద్దల వేణుగోపాలరెడ్డి, కోట సమితి ఉపాధ్యక్షుడు.
కలిమిలి శ్రీనివాసరావు, ఎస్. ఇ. ఓ.
గణపర్తి మార్కండేయ నాయుడు
సర్‌పంచ్ - చిట్టమూరు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P.)